وَّالْمُحْصَنٰتُ مِنَ النِّسَآءِ اِلَّا مَا مَلَكَتْ
اَيْمَانُكُمْ ۚ كِتٰبَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ ۚ وَاُحِلَّ لَكُمْ
مَّا وَرَآءَ ذٰلِكُمْ اَنْ تَبْتَغُوْا بِاَمْوَالِكُمْ
مُّحْصِنِيْنَ غَيْرَ مُسٰفِحِيْنَ ؕ فَمَا اسْتَمْتَعْتُمْ
بِهٖ مِنْهُنَّ فَاٰتُوْهُنَّ اُجُوْرَهُنَّ فَرِيْضَةً ؕ وَلَا
جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيْمَا تَرٰضَيْتُمْ بِهٖ مِنْۢ بَعْدِ
الْفَرِيْضَةِ ؕ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلِيْمًا حَكِيْمًا ﴿24﴾
وَمَنْ لَّمْ يَسْتَطِعْ مِنْكُمْ طَوْلًا اَنْ يَّنْكِحَ
الْمُحْصَنٰتِ الْمُؤْمِنٰتِ فَمِنْ مَّا مَلَكَتْ
اَيْمَانُكُمْ مِّنْ فَتَيٰتِكُمُ الْمُؤْمِنٰتِ ؕ وَاللّٰهُ
اَعْلَمُ بِاِيْمَانِكُمْ ؕ بَعْضُكُمْ مِّنْۢ بَعْضٍ ۚ
فَانْكِحُوْهُنَّ بِاِذْنِ اَهْلِهِنَّ وَاٰتُوْهُنَّ اُجُوْرَهُنَّ
بِالْمَعْرُوْفِ مُحْصَنٰتٍ غَيْرَ مُسٰفِحٰتٍ وَّلَا
مُتَّخِذٰتِ اَخْدَانٍ ۚ فَاِذَآ اُحْصِنَّ فَاِنْ اَتَيْنَ
بِفَاحِشَةٍ فَعَلَيْهِنَّ نِصْفُ مَا عَلَى الْمُحْصَنٰتِ
مِنَ الْعَذَابِ ؕ ذٰلِكَ لِمَنْ خَشِىَ الْعَنَتَ
مِنْكُمْ ؕ وَاَنْ تَصْبِرُوْا خَيْرٌ لَّكُمْ ؕ وَاللّٰهُ غَفُوْرٌ
رَّحِيْمٌ ۠ ﴿25﴾ ع 4 3 1

(24) ఇంకా, భర్తలున్న స్త్రీలందరూ కూడా మీకు హరామ్ అవుతారు. అయితే మీ అధీనంలోకి వచ్చిన బానిస స్త్రీలు తప్ప. మీ కోసం దైవ చట్టం ఇదే. మీరు మీ సొమ్ము ద్వారా వీరు కాకుండా ఇతర స్త్రీలను పొందటం మీ కోసం జాయెజ్ (ధర్మసమ్మతం) చేయబడింది. షరతు ఏమంటే మీ ఉద్దేశ్యం నికాహ్ అయి ఉండాలి. కేవలం వాంఛాలోలత్వం కాకూడదు. వారి నుండి మీరు సుఖాన్ని పొందండి. (వారికి నిర్ణీత మహరు హక్కును చెల్లించండి) ఆ మహరు నిర్ణయించబడిన తర్వాత భార్యాభర్తల మధ్య ఏదైనా అంగీకారం కుదిరితే మీకు ఏ పాపమూ అంటదు. నిస్సందేహంగా అల్లాహ్ అంతా ఎరిగినవాడు, అత్యంత వివేకి.

(25) స్వేచ్ఛగల స్త్రీని నికాహ్ చేసుకునే శక్తి లేనివాడు మీ అధీనంలో ఉన్న విశ్వాసురాలయిన బానిసరాలిని నికాహ్ చేసుకోవాలి. అల్లాహ్, మీ విశ్వాస స్థితిని బాగా ఎరిగినవాడు. మీరంతా ఒకే వర్గానికి చెందినవారు. కాబట్టి వారి యజమానుల అనుమతి పొంది వారిని నికాహ్ చేసుకోవచ్చు. వారు నికాహ్ బంధంలో రాగలిగేందుకు, ఇంకా చట్ట ప్రకారం వారికి మహరు చెల్లించండి. అంతేకాని వాంఛాలోలత్వం లేక రహస్య స్నేహాలు చేస్తూ తిరుగరాదు. వివాహ బంధంలోకి వచ్చిన తర్వాత కూడా బానిస స్త్రీలు అక్రమ సంబంధానికి పాల్పడితే, అటువంటి వారికి, స్వేచ్ఛగల స్త్రీలకు లభించే శిక్షలో సగం శిక్ష ఉంటుంది. మీలో పాపం పట్ల భయం కలవారికి ఇది సూచించబడుతోంది. మీరు గనక ఓర్పు వహిస్తే అది మీ కోసం ఉత్తమం. అల్లాహ్ క్షమాశీలి, అమిత కారుణ్యమూర్తి.

يُرِيۡدُ اللّٰهُ لِيُبَيِّنَ لَـكُمۡ وَيَهۡدِيَكُمۡ سُنَنَ الَّذِيۡنَ مِنۡ قَبۡلِكُمۡ وَيَتُوۡبَ عَلَيۡكُمۡ‌ ؕ وَاللّٰهُ عَلِيۡمٌ حَكِيۡمٌ ﴿26﴾

وَاللّٰهُ يُرِيۡدُ اَنۡ يَّتُوۡبَ عَلَيۡكُمۡ وَيُرِيۡدُ الَّذِيۡنَ يَتَّبِعُوۡنَ الشَّهَوٰتِ اَنۡ تَمِيۡلُوۡا مَيۡلًا عَظِيۡمًا ﴿27﴾

يُرِيۡدُ اللّٰهُ اَنۡ يُّخَفِّفَ عَنۡكُمۡ‌ ۚ وَخُلِقَ الۡاِنۡسَانُ ضَعِيۡفًا ﴿28﴾

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيۡنَ اٰمَنُوۡا لَا تَاۡكُلُوۡۤا اَمۡوَالَـكُمۡ بَيۡنَكُمۡ بِالۡبَاطِلِ اِلَّاۤ اَنۡ تَكُوۡنَ تِجَارَةً عَنۡ تَرَاضٍ مِّنۡكُمۡ‌ ۚ وَلَا تَقۡتُلُوۡۤا اَنۡفُسَكُمۡ‌ ؕ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِكُمۡ رَحِيۡمًا ﴿29﴾

وَمَنۡ يَّفۡعَلۡ ذٰ لِكَ عُدۡوَانًا وَّظُلۡمًا فَسَوۡفَ نُصۡلِيۡهِ نَارًا‌ ؕ وَكَانَ ذٰ لِكَ عَلَى اللّٰهِ يَسِيۡرًا ﴿30﴾

اِنۡ تَجۡتَنِبُوۡا كَبٰٓٮِٕرَ مَا تُنۡهَوۡنَ عَنۡهُ نُكَفِّرۡ عَنۡكُمۡ سَيِّاٰتِكُمۡ وَنُدۡخِلۡكُمۡ مُّدۡخَلًا كَرِيۡمًا ﴿31﴾

(26) అల్లాహ్ మీకు అంతా విడమరచి చెప్పాలని, మీకు పూర్వం గడచిన (సజ్జనుల) ఆ విధానాలపై నడిపించాలని మీపై కారుణ్యపూరిత దృక్కుల్ని ప్రసరింపజెయ్యాలని కోరుతున్నాడు. అల్లాహ్ అంతా ఎరిగినవాడు, వివేకం గలవాడు. (27) అల్లాహ్ మీపై వాత్సల్యం చూపగోరుతున్నాడు. అయితే తమ కోరికలకు దాసులయినవారు, మీరు సన్మార్గం నుండి దారితప్పి దూరంగా పోవాలని కోరుకుంటున్నారు. (28) మానవుడు బలహీనుడుగా పుట్టించబడి నందువల్ల అల్లాహ్ మీ బరువును తగ్గించగోరు తున్నాడు. (29) విశ్వాసులారా! ఒకరి సొమ్ము మరొకరు అధర్మ పద్ధతులలో తినకండి. అయితే పరస్పర అంగీకారంతో మీ మధ్య లావాదేవీలు జరగాలి. ఇంకా మిమ్మల్ని మీరు చంపుకోకండి. నిస్సందేహంగా అల్లాహ్ మీపై అమిత దయామయుడు. (30) మరియు మీలో హింసా దౌర్జన్యాల ద్వారా ఇటువంటి పనులు చేసినవాడిని త్వరలోనే నరకంలో పడవేస్తాము. అల్లాహ్‌కు ఇలా చేయటం కష్టకార్యం ఏమీ కాదు. (31) మీరు పెద్ద పెద్ద పాపాల నుండి తప్పించుకుంటూ ఉన్నట్లయితే, మీ చిన్న పాపాల్ని మేము ఉపేక్షిస్తాము. ఇంకా మిమ్మల్ని గౌరవప్రదమైన స్థానంలో ప్రవేశపెడతాము.

24 – 31 ఆయత్‌ల వివరణ :

ఆయత్‌ల మధ్య సంబంధం : గడిచిన ఆయత్‌లలో అల్లాహ్ స్త్రీల పట్ల మంచిగా ప్రవర్తించాలని తాకీదు చేశాడు. స్త్రీలను పీడించడం, ఇబ్బంది పెట్టడం లేదా వారి మహరు చెల్లించకపోవడం గురించి వారించబడింది. ఇప్పుడు ఈ ఆయత్‌లలో, నికాహ్ చేసుకోవడం హరామ్ అయ్యే స్త్రీలను గురించి చెప్పబడుతోంది.

ఆయత్ 24 వివరణ: దివ్య ఖుర్‌ఆన్‌లో నాలుగు రకాల స్త్రీల గురించి చెప్పబడింది. 1. వివాహితులయిన స్త్రీలు 2. స్వేచ్ఛగల స్త్రీలు 3. సత్‌శీలం కల స్త్రీలు 4. ఇతర ముస్లిం స్త్రీలు, ఇక్కడ మొదటి అర్థం వర్తిస్తుంది. ఆయత్ అవతరణా కాలానికి సంబంధించిన వివరాల ప్రకారం కొన్ని యుద్ధాలలో తిరస్కారుల భార్యలు ముస్లింల అధీనంలో వచ్చారు. అటువంటి వారు వివాహితులయిన స్త్రీల కారణంగా వారితో సంపర్కం పెట్టుకోవడంలో, ఏహ్యత కనబర్చారు. సహాబాలు, ఈ విషయమై దైవప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వ సల్లం ని ప్రశ్నించారు. ఈ కారణంగా ఈ ఆయత్ అవతరించబడింది. దాని ప్రకారం యుద్ధంలో లభించిన స్త్రీలు వారు వివాహితులయినప్పటికీ వారితో సంపర్కం

పెట్టుకోవడం ధర్మసమ్మతమేనని తెలుస్తోంది. అయితే అప్పటికి వారు గర్భవతులు కారు అని తేలాలి. అంటే ఒక రుతుకాలం గడిచిన తర్వాత ఇలా చేయవచ్చు. లేదా గర్భవతులు అయినట్లయితే ప్రసవించిన తరువాత వారితో శారీరక సంబంధం పెట్టుకోవచ్చు.

బానిస స్త్రీ సమస్య : దివ్య ఖుర్ఆన్ అవతరణా కాలంలో బానిసలు, బానిస స్త్రీల సమస్య సర్వసాధారణంగా ఉండేది. వారి విషయంలో యుక్తిగా వ్యవహరించి బానిసలూ, బానిస స్త్రీలకు వీలయినంత ఎక్కువ సౌకర్యాలు కల్పించాలని పేర్కొంది. తద్వారా బానిస వ్యవస్థకు ముకుతాడు బిగించాలని ఇలా చేసింది.

దీనికి రెండు మార్గాలు ఉన్నాయి. (1) కొన్ని కుటుంబాలలో శతాబ్దాలుగా పురుషులు, స్త్రీలు అమ్ముడుబోయేవారు. ఇలా కొనుక్కోబడినవారు బానిసలు, బానిస స్త్రీలుగా భావించబడేవారు. యజమానికి వారితో అన్ని రకాల లబ్ధిపొందే హక్కు ఉండేది. (2) రెండో మార్గం యుద్ధ ఖైదీల విషయం. తిరస్కారుల స్త్రీలను ముస్లింలు పంచుకోవడం జరిగేది. అటువంటి స్త్రీలు తమను కొనుక్కున్న వారికి బానిసలుగా ఉండేవారు. ఆ కాలంలో ఖైదీల కోసం అంతర్జాతీయ చట్టం అంటూ ఏదీ ఉండేది కాదు. అందుచేత ఆ కాలాన్ని బట్టి ఖైదీల కోసం ఇది ఉత్తమ పరిష్కారంగా ఉండేది. వారిని గనక సమాజంలో విచ్చలవిడిగా తిరగనిస్తే సమాజంలో వారి వల్ల చెడుగు వ్యాపించవచ్చు. వివరంగా తెలుసుకోవాలనుకుంటే (కితాబు రిఖ్ ఫిల్ ఇస్లాం) చూడగలరు. మొత్తం మీద వివాహిత ముస్లిం స్త్రీలు హరామ్ అయినట్లుగా తిరస్కారుల స్త్రీలు కూడా హరామ్‌యే. అయితే వారు ముస్లింల అధీనంలోకి వచ్చేస్తే పర్వాలేదు. అటువంటప్పుడు ప్రసవం లేదా రుతుస్రావం తర్వాత హలాల్ (ధర్మసమ్మతం) కాగలరు. (తఫ్హీర్, అహ్సనుల్ బయాన్, 5వ భాగం సూరతున్నిసా)

ఫఅతూహున్న ఉజూరహున్న – అల్లాహ్‌చే హరామ్ చేయబడిన స్త్రీలను తప్ప ఒక ముస్లిం, షరీఅత్‌పరంగా కల దాంపత్య షరతులను దృష్టిలో ఉంచుకొని ఒకేసారి ఒకటి నుండి నాలుగు వరకు వివాహాలు చేసుకోవచ్చు. బానిస స్త్రీలను ఎందరినయినా కలిగి ఉండవచ్చు. కాని షరతు ఏమంటే, ఆ భార్యకు నిర్ణీత మహరును చెల్లించాలి. అంగీకారం ద్వారా వివాహం జరగాలి. బహిరంగంగా లేక రహస్యంగా వ్యభిచరించడం ఉద్దేశ్యం కాకూడదు.

వివాహం సందర్భంగా మహరు చెల్లించడాన్ని అల్లాహ్ వాజిబ్(తప్పనిసరి) చేశాడనడానికి ఆయత్‌లోని ఈ భాగం ఆధారం. మహరు చెల్లించకుండా వివాహం షరీఅత్‌లో ధర్మసమ్మతం కాదు.

ఒక మనిషి ఒక స్త్రీని వివాహం చేసుకున్న తర్వాత శారీరక సంబంధం కూడా ఏర్పడితే అతడు మహరు ధనాన్ని పూర్తిగా చెల్లించాలి. ఒకవేళ శారీరక సంబంధం పెట్టుకోకపోయినట్లయితే సగం మహరు చెల్లించాలి. అలాకాక మహరు నిర్ణయించబడినప్పుడు, శారీరక సంబంధం కూడా ఏర్పడక పోయినప్పుడు విడాకులు ఇవ్వడం జరిగితే ఆమెకు కొంత ధనం ఇవ్వబడుతుంది.

వలా జునాహ అలైకుమ్ : మహరు ధనం భార్యకు పూర్తిగా చెల్లించివేసినప్పుడు కొంత భాగాన్ని ఆమె భర్తకు తిరిగి ఇచ్చినట్లయితే లేక ఆలస్యంగా ఇచ్చినా లేక అతనికి దానంగా ఇచ్చివేస్తే అందులో ఎటువంటి అభ్యంతరమూ లేదు. మహరు ధనం ఆమెకు స్వాధీనం అయిన తర్వాత ఆమె దానిని తన కిష్టమయిన వారికి ఇచ్చుకోవచ్చు. (తైసీరుర్రహ్మాన్ లి బయానుల్ ఖుర్ఆన్, సూరతున్నిసా, 5వ భాగం)

ఆయత్ నెం. 25 వివరణ:

ఒకనికి ఎవరయినా విశ్వాసురాలు, శీలవతి స్వేచ్ఛగల స్త్రీని వివాహం చేసుకోగల స్తోమత లేనట్లయితే విశ్వాసురాలయిన బానిస స్త్రీని వివాహం చేసుకోవచ్చు. స్వేచ్ఛగల స్త్రీ కోసం ఖర్చు చేయగల శక్తి లేనప్పుడు మాత్రమే బానిస స్త్రీలను వివాహం చేసుకోగలడు. ఇంకా ఆమె ఒకరి బానిసరాలు అయితే వారి అనుమతి తర్వాత, ఒకవేళ తన బానిసయే అయితే ఆమెకు స్వేచ్ఛ ప్రసాదించిన తర్వాత –

మహరును సంతోషపూర్వకంగా చెల్లించాలి :

తర్వాత ఇలా సెలవిచ్చాడు, సంతోషంగా మహరు చెల్లించటం – మనస్ఫూర్తిగా అంటే బానిస స్త్రీలు గనక గౌరవనీయులు కారు అని కాస్త కూడా తగ్గించకండి. ఇందులో "ముహ్జజహ్" అన్న పదం వాడబడింది. వారు ఉంపుడుగత్తెలు, ప్రతి పురుషునితో వ్యభిచారానికి సిద్ధపడే వేశ్యలు అయివుండకూడదు. తిరిగి సెలవియ్యబడింది : వారికి రహస్యంగా చాటుమాటు మిత్రులూ కాకూడదు. అంటే రహస్యంగా అక్రమ సంబంధాలు కొనసాగించేవారు కాకూడదు.

వ్యభిచారిణి అయిన బానిస స్త్రీకి శిక్ష :

తిరిగి సెలవియ్యబడింది : "వివాహం తర్వాత కూడా ఆమె వ్యభిచరిస్తే అటువంటి బానిసరాలికి, స్వేచ్ఛ కలిగిన స్త్రీకి విధించబడే శిక్షలోసగం శిక్ష విధించబడుతుంది. (అల్ ఫజ్లుల్ కబీర్, మొదటి భాగం, 231వ పేజి, 5వ భాగం సూరతున్నిసా)

26 – 27 ఆయత్‌ల వివరణ :

మీపై విధించబడిన ఈ ఆదేశాల ఉద్దేశ్యం ఇది:

1. మోక్షం, గౌరవాల మార్గంపై మీకు పూర్వం సజ్జనులు నడచిన బాట మీకు స్పష్టం కావాలి.
2. సామాజికమైన ఆదేశాలలో అణచివేతలు తీవ్ర కట్టుబాట్లు లేకుండా, సౌకర్యాలు, సౌలభ్యం ఉండాలి.
3. మీరు ఇంతకాలంగా లోనై ఉన్న సామాజిక రుగ్మతల పట్ల సిగ్గుపడి పశ్చాత్తాపం చెందాలి.
4. విపరీత ధోరణులకు దూరంగా ఉండాలి. మనోకాంక్షలలో అదుపు తప్పరాదు. (తర్జుమానుల్ ఖుర్ఆన్, మౌలానా అబుల్ కలాం ఆజాద్, పేజి 454, 5వ భాగం, సూరతున్నిసా)

28 – 30 ఆయత్‌ల వివరణ :

స్త్రీ విషయంలో మగవాని బలహీనత తెలుపబడింది. అందుచేత స్త్రీలు కూడా పురుషుల ఈ బలహీనత కారణంగా వారిని అక్రమ సంబంధాలకు ప్రోత్సహించి తమ వలలో వేసుకుంటారు.

ఈ బలహీనత వల్ల పురుషుడు పాపానికి ఒడిగట్టే అవకాశం ఎక్కువగా ఉంది. అందుచేత అల్లాహ్ అతనికి సాధ్యమయినంత వెసులుబాటు కల్పించాడు. వాటిల్లోదే బానిస స్త్రీలతో వివాహానికి అనుమతి కూడా. అధర్మ స్థితిలో మోసం, దగా, మాయోపాయం, కల్తీలతో పాటు జూదం, వడ్డీ వగైరాల వంటి కార్యకలాపాలన్నింటినీ షరీఅత్ వారించింది. అదేవిధంగా నిషేధించబడిన, హరామ్ చేయబడిన వస్తువుల వ్యాపారం కూడా అధర్మం గానే పరిగణనలోకి వస్తుంది.

వలా తఖ్‌తులూ అన్‌ఫుసకుమ్

దీని భావం, పెద్ద పాపం (కబీరా గునాహ్) అయిన ఆత్మహత్య కూడా కావచ్చు. పాపానికి ఒడిగట్టడం కూడా వినాశకరమే. ఒక ముస్లింను హత్య చేయడం కూడా. ముస్లింలు ఒకే శరీరం వంటివారు. కాబట్టి అతడ్ని చంపటం అంటే తనను తాను చంపుకోవడమే (అహ్సనుల్ బయాన్)

అంటే మీరు పెద్ద పాపాలకు (కబాయిర్) పాల్పడకుండా ఉంటే మీ సత్కర్మల కారణంగా మీ చిన్న పాపాలను మేము క్షమించివేస్తాం. కొన్ని ఉల్లేఖనాలలో పెద్ద పాపాలను (కబాయిర్‌లను) కూడా పేర్కొనడం జరిగింది. ఉదాహరణకు అల్లాహ్‌కు సాటి కల్పించడం (షిర్క్) అన్యాయంగా ఒకరిని చంపడం, మత్తుపదార్థాల వినియోగం, మధుపానం, శీలవతులయిన మహిళలపై అభాండాలు వెయ్యడం ఇత్యాదివి. కాని వాటి హద్దు సూచించబడలేదు. అందుచేత హజ్రత్ ఇబ్నె అబ్బాస్ (రజి) సెలవిచ్చారు. (ఏడు నుంచి డెబ్బై వరకూ. ఏడు వందలవరకు కూడా) – రాజీ (రహ్మ).

وَلَا تَتَمَنَّوْا مَا فَضَّلَ اللّٰهُ بِهٖ بَعْضَكُمْ عَلٰى
بَعْضٍ ؕ لِلرِّجَالِ نَصِيْبٌ مِّمَّا اكْتَسَبُوْا ؕ
وَلِلنِّسَآءِ نَصِيْبٌ مِّمَّا اكْتَسَبْنَ ؕ وَسْـَٔلُوا اللّٰهَ
مِنْ فَضْلِهٖ ؕ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيْمًا ﴿32﴾

(32) అల్లాహ్ మీలో ఒకరిపై మరొకరికి ఆధిక్యతనిచ్చాడు. దాన్ని కాంక్షించకండి. పురుషులకు వారి సంపాదనను (పుణ్యం) బట్టి వారి భాగం ఉంది, మరియు స్త్రీలకు వారి సంపాదనను బట్టి భాగం ఉంది. అయితే అల్లాహ్‌ను ఆయన అనుగ్రహం కోసం ప్రార్థిస్తూ ఉండండి. నిస్సందేహంగా అల్లాహ్ ప్రతిదానినీ ఎరిగి ఉన్నాడు.

وَلِكُلٍّ جَعَلْنَا مَوَالِىَ مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدٰنِ
وَالْاَقْرَبُوْنَ ؕ وَالَّذِيْنَ عَقَدَتْ اَيْمَانُكُمْ
فَاٰتُوْهُمْ نَصِيْبَهُمْ ؕ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلٰى كُلِّ شَىْءٍ
شَهِيْدًا ۧ ﴿33﴾ ع 5 8 2

(33) తల్లిదండ్రులుగానీ, సమీప బంధువులుగానీ విడిచి వెళ్ళిన తర్కా (వారసత్వపు ఆస్తి)కి మేము వారసులను నిర్ణయించాము. మీరు ఎవరితోనయినా ఒప్పందం చేసుకుని ఉంటే, వారి భాగాన్ని ఇవ్వండి. నిస్సందేహంగా అల్లాహ్ ప్రతి దాన్ని చూసేవాడూ పర్యవేక్షకుడు కూడా.

اَلرِّجَالُ قَوّٰمُوْنَ عَلَى النِّسَآءِ بِمَا فَضَّلَ اللّٰهُ
بَعْضَهُمْ عَلٰى بَعْضٍ وَّبِمَاۤ اَنْفَقُوْا مِنْ اَمْوَالِهِمْ ؕ
فَالصّٰلِحٰتُ قٰنِتٰتٌ حٰفِظٰتٌ لِّلْغَيْبِ بِمَا حَفِظَ
اللّٰهُ ؕ وَالّٰتِىْ تَخَافُوْنَ نُشُوْزَهُنَّ فَعِظُوْهُنَّ
وَاهْجُرُوْهُنَّ فِى الْمَضَاجِعِ وَاضْرِبُوْهُنَّ ۚ فَاِنْ
اَطَعْنَكُمْ فَلَا تَبْغُوْا عَلَيْهِنَّ سَبِيْلًا ؕ اِنَّ اللّٰهَ
كَانَ عَلِيًّا كَبِيْرًا ﴿34﴾

(34) పురుషులు స్త్రీల ఉపాధికి బాధ్యులు, కార్యనిర్వహణాధికారులు. కనుక అల్లాహ్ ఒకరిపై మరొకరికి శ్రేష్ఠతనిచ్చి ఉన్నాడు. అంతేకాక వారు (పురుషులు) తమ సొమ్మును కూడా ఖర్చుచేస్తారు. (భర్తల) పరోక్షంలో అల్లాహ్ రక్షణలో (సొమ్ము, శీలం) భద్రపరచుకునేవారే సద్గుణవంతులైన స్త్రీలు. ఇంకా ఎవరయినా తలబిరుసుగా తిరగబడతారన్న సందేహం ఉంటే వారికి నచ్చజెప్పండి. (వినకపోతే) పడకగదుల్లో వారితో వేరుగా ఉండండి. (అయినా వినకపోతే) వారిని కొట్టండి. తిరిగి వారు భయ భక్తులతో ప్రవర్తిస్తే, అనవసరంగా వారిపై దౌర్జన్యం చెలాయించడానికి సాకులు వెదక్కండి. నిస్సందేహంగా అల్లాహ్ ఘనత, వైభవం కలవాడు.

وَاِنْ خِفْتُمْ شِقَاقَ بَيْنِهِمَا فَابْعَثُوْا حَكَمًا مِّنْ
اَهْلِهٖ وَحَكَمًا مِّنْ اَهْلِهَا ۚ اِنْ يُّرِيْدَاۤ اِصْلَاحًا
يُّوَفِّقِ اللّٰهُ بَيْنَهُمَا ؕ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلِيْمًا خَبِيْرًا ﴿35﴾

(35) ఇంకా, భార్యాభర్తల మధ్య సంబంధాలు విచ్ఛిన్నం అవుతాయేమోనన్న సందేహం కలిగితే, పురుషుని కుటుంబం నుండి ఒక మధ్యవర్తిని, స్త్రీ కుటుంబం నుండి ఒక మధ్యవర్తిని ఏర్పాటు చేసుకోండి. వారు రాజీపడగోరితే అల్లాహ్ వారి మధ్య అనుకూలత పుట్టిస్తాడు. నిస్సందేహంగా అల్లాహ్ సమస్తము ఎరిగినవాడు. కనిపెట్టి ఉండేవాడు.

وَاعۡبُدُوا اللّٰهَ وَلَا تُشۡرِكُوۡا بِهٖ شَيۡـــًٔا ‌ؕ وَّبِالۡوَالِدَيۡنِ
اِحۡسَانًا وَّبِذِى الۡقُرۡبٰى وَالۡيَتٰمٰى وَالۡمَسٰكِيۡنِ
وَالۡجَـارِ ذِى الۡقُرۡبٰى وَالۡجَـارِ الۡجُـنُبِ وَالصَّاحِبِ
بِالۡجَـنۡۢبِ وَابۡنِ السَّبِيۡلِ ۙ وَمَا مَلَـكَتۡ
اَيۡمَانُكُمۡ‌ ؕ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ مَنۡ كَانَ مُخۡتَالًا
فَخُوۡرَا ۙ ﴿36﴾
اۨلَّذِيۡنَ يَـبۡخَلُوۡنَ وَيَاۡمُرُوۡنَ النَّاسَ بِالۡبُخۡلِ
وَيَكۡتُمُوۡنَ مَاۤ اٰتٰٮهُمُ اللّٰهُ مِنۡ فَضۡلِهٖ‌ ؕ وَاَعۡتَدۡنَا
لِلۡكٰفِرِيۡنَ عَذَابًا مُّهِيۡنًا ۚ ﴿37﴾
وَالَّذِيۡنَ يُنۡفِقُوۡنَ اَمۡوَالَهُمۡ رِئَـآءَ النَّاسِ وَلَا
يُؤۡمِنُوۡنَ بِاللّٰهِ وَلَا بِالۡيَوۡمِ الۡاٰخِرِ‌ ؕ وَمَنۡ يَّكُنِ
الشَّيۡطٰنُ لَهٗ قَرِيۡنًا فَسَآءَ قَرِيۡنًا ﴿38﴾
وَمَاذَا عَلَيۡهِمۡ لَوۡ اٰمَنُوۡا بِاللّٰهِ وَالۡيَوۡمِ الۡاٰخِرِ
وَاَنۡفَقُوۡا مِمَّا رَزَقَهُمُ اللّٰهُ‌ ؕ وَكَانَ اللّٰهُ بِهِمۡ
عَلِيۡمًا ﴿39﴾
اِنَّ اللّٰهَ لَا يَظۡلِمُ مِثۡقَالَ ذَرَّةٍ‌ ۚ وَاِنۡ تَكُ حَسَنَةً
يُّضٰعِفۡهَا وَيُؤۡتِ مِنۡ لَّدُنۡهُ اَجۡرًا عَظِيۡمًا ﴿40﴾
فَكَيۡفَ اِذَا جِئۡنَا مِنۡ كُلِّ اُمَّةٍۢ بِشَهِيۡدٍ وَّجِئۡنَا
بِكَ عَلٰى هٰٓؤُلَاۤءِ شَهِيۡدًا ؕ ﴿41﴾

(36) మరియు అల్లాహ్‌ను ఆరాధించండి. ఆయనకు ఎవరినీ సాటి కల్పించకండి. తల్లిదండ్రుల ఎడల సద్వ్యవహారణ చేయండి. ఇంకా సమీప బంధువులు, అనాథలు, నిరాధారులు, బంధువులు, ఆత్మీయులైన పొరుగువారు ఇంకా పరిచయంలేని పొరుగువారు, తోటివారు, ప్రయాణీకులు – వీరందరితో సద్వ్యవహారణ చేయండి. ఇంకా మీ అధీనంలో ఉన్న బానిసలూ, బానిస స్త్రీల పట్ల కూడా, నిస్సందేహంగా అల్లాహ్ పొగరుమోతులను, అహంభావం కలవారినీ ఇష్టపడడు. (37) వారు పిసినారితనం వహించేవారూ, ఇతరులకు కూడా పిసినారితనాన్ని ప్రోత్సహించేవారు ఇంకా అల్లాహ్ తన కారుణ్యంతో ఇచ్చిన దానిని వెల్లడించనివారు, ఇటువంటి తిరస్కారుల కోసం మేము అవమానభరిత శిక్షను సిద్ధంగా ఉంచాము. (38) వారు తమ సొమ్మును ఇతరులకు చాటుకోవడానికి మాత్రం ఖర్చులు చేస్తారు. వారు అల్లాహ్‌నుగానీ, అంతిమదినాన్ని గానీ విశ్వసించరు. (ఈ గుణాలు కలవారు) ఎవరికయితే షైతాను మిత్రుడు అయిపోతాడో, వాడు పరమ చెడ్డమిత్రుడు. (39) అల్లాహ్‌ను అంతిమ దినాన్ని విశ్వసించి, అల్లాహ్ వారికి ప్రసాదించిన సొమ్ము నుండి ఖర్చుచేస్తే, వారికి కలిగే నష్టమేమిటీ? అల్లాహ్ వారిని బాగా ఎరిగివున్నాడు.

(40) అల్లాహ్ ఎవరికీ అన్యాయం చెయ్యడు. ఎవరయినా ఏదయినా సత్కార్యం చేసినట్లయితే అల్లాహ్ దానిని రెట్టింపు చేసివేస్తాడు. తన వద్ద నుండి గొప్ప ప్రతిఫలాన్ని అనుగ్రహిస్తాడు. (41) మేము ప్రతి ఉమ్మత్ (అనుచర సమాజం) నుండి ఒక సాక్షిని తెచ్చి ఆ తర్వాత (ఓ ప్రవక్తా!) మిమ్మల్ని సాక్షిగా చేసినప్పుడు వారి పరిస్థితి ఏమి కానుంది?

يَوْمَئِذٍ يَّوَدُّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا وَعَصَوُا الرَّسُوْلَ لَوْ
تُسَوّٰى بِهِمُ الْاَرْضُ ؕ وَلَا يَكْتُمُوْنَ اللّٰهَ
حَدِيْثًا ۧ (42) ع 6 9 3

(42) ఆ రోజు తిరస్కారానికి పాల్పడినవారు, ప్రవక్తకు అవిధేయత చూపినవారు, భూమి బ్రద్దలయితే బాగుండు, తాము అందులో కప్పబడిపోతే బాగుండునని కోరుకుంటారు. వారు అల్లాహ్ నుండి ఏ విషయాన్నీ దాచలేరు.

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تَقْرَبُوا الصَّلٰوةَ وَاَنْتُمْ
سُكٰرٰى حَتّٰى تَعْلَمُوْا مَا تَقُوْلُوْنَ وَلَا جُنُبًا اِلَّا
عَابِرِيْ سَبِيْلٍ حَتّٰى تَغْتَسِلُوْا ؕ وَاِنْ كُنْتُمْ
مَّرْضٰۤى اَوْ عَلٰى سَفَرٍ اَوْ جَآءَ اَحَدٌ مِّنْكُمْ مِّنَ
الْغَآئِطِ اَوْ لٰمَسْتُمُ النِّسَآءَ فَلَمْ تَجِدُوْا مَآءً
فَتَيَمَّمُوْا صَعِيْدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوْا بِوُجُوْهِكُمْ
وَاَيْدِيْكُمْ ؕ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَفُوًّا غَفُوْرًا (43)

(43) విశ్వాసులారా! మత్తులో ఉన్న స్థితిలో నమాజ్ దరిదాపులకు కూడా పోకండి. మీరు నమాజ్‌లో ఏమి పలుకుతున్నారో మీకు తెలిసినపుడే (నమాజ్ చేయాలి). లైంగిక అశుద్ధావస్థలో కూడా స్నానం చెయ్యనిదే నమాజ్ దరిదాపులకు పోకండి – మీరు గనక ప్రయాణంలో ఉంటే తప్ప. ఇంకా మీరు రోగంతో వున్నా లేక ప్రయాణస్థితిలో ఉన్నా లేక మీలో ఎవరయినా మలమూత్ర విసర్జన చేసివస్తే లేక మీరు మీ భార్యలను తాకితే, నీరు దొరకని పక్షంలో శుద్ధమయిన మట్టితో మీ ముఖాన్ని, చేతులనూ మసహ్ చేయండి (రుద్దుకోండి) (మరియు నమాజ్ చేసుకోండి). నిస్సందేహంగా అల్లాహ్ మృదువుగా వ్యవహరించేవాడూ, క్షమించేవాడూను.

32 – 43 ఆయత్‌ల వివరణ :

ఆయత్‌ల సంబంధం :

మునుపటి ఆయత్‌లలో ముహర్రమాత్ (హరామ్ చేయబడిన స్త్రీల) గురించి వివరించబడింది. అంటే అటువంటి వారిని వివాహం చేసుకోవడం హరామ్ అనేది చెప్పబడింది. ఇప్పుడు ఈ ఆయత్‌లలో ఇంటి పెద్ద, ఇంటికి నాయకుడు భర్త అనీ, భార్య శ్రేయస్సు కుటుంబ శ్రేయస్సు స్త్రీ పురుషునికి లోబడి ఉండటంలోనే ఉందనీ, అదేవిధంగా ఇంటికి ఒక పెద్ద ఉంటాడనీ వివరించబడుతోంది.

దేశాధినేతను వ్యతిరేకించినవాడు నష్టపోతాడు. దేశనాయకుడు శక్తిశాలి అయి ఉంటాడు. అతడ్ని వ్యతిరేకించేవాడు, బలహీనుడయి పోతాడు. అదేవిధంగా ఇంటికి పెద్ద భర్త. అతను బలవంతుడు కూడా. కనుక భార్య అతడ్ని ఎదిరించకూడదు.

అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్త (స) స్త్రీ, పురుషులకు హక్కులనిచ్చారు. భర్తహక్కులు భార్యపై ఉన్నట్లే భార్య హక్కులూ భర్తపై ఉన్నాయి. ఉత్తమ భర్త విషయమై దైవప్రవక్త (స) సెలవిచ్చారు :

“మంచి గుణగణాలున్న వాడే అందరికన్నా పరిపూర్ణ విశ్వాసి, భార్యలతో మంచిగా మెలిగేవాడే మీలో ఉత్తముడు.” ఇదేవిధంగా ఉత్తమురాలయిన భార్య విషయంలో దైవప్రవక్త (స) సెలవిచ్చారు :

హ|జత్ అబూ హురైరా (రజి) తెలియజేశారు : "ఉత్తమురాలయిన భార్య ఎవరు? అని దైవప్రవక్త (స)ను అడిగినప్పుడు ఆయన (స) ఇలా జవాబిచ్చారు, "భర్త ఆమెను చూసినప్పుడు ఆమె అతడ్ని సంతోషపర్చాలి. అతడు ఆజ్ఞాపించినపుడు అతని మాట వినాలి. అతడి సొమ్ము, తన శీలం, మానమర్యాదల విషయంలో భర్తకు కోపం వచ్చేలా ప్రవర్తించకూడదు." (నసాయి – హ.నెం.3179)

స్త్రీల పట్ల మన వ్యవహారణ ఎలా ఉండాలి?

ఆయత్ నెం.34 వివరణ :

ఈ ఆయత్ అవతరణ విషయంలో ఇలా చెప్పబడింది : ఒక అన్సారీ సహాబీ ఒక స్త్రీని వెంటబెట్టుకుని దైవప్రవక్త (స) దగ్గరకు వచ్చారు. ఆ స్త్రీ దైవప్రవక్త (స)తో ఇలా చెప్పింది, "దైవప్రవక్తా! నా భర్త ఫలానా వాని కుమారుడు ఫలానా అన్సారీ, అతడు నన్ను కొట్టాడు. నా ముఖాన్ని గాయపర్చాడు." అందుకు దైవప్రవక్త (స) సెలవిచ్చారు, "అతనికి ఆ హక్కు లేదు." అప్పుడు అల్లాహ్ ఈ ఆయత్‌ను అవతరింపజేశాడు, దైవప్రవక్త (స) ఇలా అన్నారు, "నేను ఒకలా అనుకున్నాను. అల్లాహ్ మరొకటి కోరాడు." దీనిని ఇబ్నె జరీర్ ఉల్లేఖించారు.

ఈ ఆయత్ భావం ఇది : అల్లాహ్, భర్తను, భార్యకు అధికారిగా, పర్యవేక్షకుడు మరియు నాయకునిగా చేశాడు. ఎందుకంటే పురుషుడు స్త్రీకన్నా బుద్ధి, జ్ఞానంలో అధికుడు. అతని దృష్టి దూరాలోచనగలదయి ఉంటుంది. జాతి, దేశాల నాయకత్వం, జిహాద్, అజాన్, ఖుత్బా, సాక్ష్యం, నికాహ్ సందర్భంగా పెళ్ళి పెద్ద కావడం, విడాకుల వ్యవహారం ఆగిపోయి, భార్యను తిరిగి పొందడం, బహుభార్యత్వం, తండ్రి తరఫున వారసత్వంలో రెండింతల భాగం పొందడం ఇంకా ఇటువంటి ఎన్నో గుణాలు పురుషునికి ప్రత్యేకం. అంతేకాక అతడు నికాహ్ సందర్భంగా మహరు చెల్లిస్తాడు. వివాహం తర్వాత దాంపత్య జీవితంలోని ఖర్చులన్నింటినీ భరాయిస్తాడు. ఆమెకు రక్షణగా ఉంచాడు. స్త్రీ, అతని ఆశ్రయంలో ప్రశాంతంగా, హాయిగా జీవితం గడుపగలదు. పురుషునిలో ఈ సుగుణాలు, యోగ్యతలు కోరేది, దాంపత్య జీవితంలో నాయకత్వం పురుషుని చేతిలో ఉండాలన్నదే. భర్త తన భార్యకు శిక్షణా సంస్కరణల కోసం ప్రయత్నం చేస్తూ ఉండాలి. అవసరం అయినప్పుడు సంస్కరణ కోసం చిరు దెబ్బలు కూడా కొట్టవచ్చు. కాని భార్య మంచిది, సద్గుణవతి అయినప్పుడు, భర్త ఆమెను ఆదరించాలని, ఆమె యెడల మంచిగా వ్యవహరించాలని ఇస్లాం కోరుతోంది.

ఇటువైపుగా సూచిస్తూ అల్లాహ్ సద్గుణవతులయిన భార్యలను ఇక్కడ ప్రశంసించాడు. సద్గుణవంతులైన భార్యలు అల్లాహ్‌కు మరియు వారి భర్తలకు విధేయులయి ఉంటారు. భర్త పరోక్షంలో అల్లాహ్ సహాయంతో భర్త గౌరవాన్నీ అతని సంపదనూ సంరక్షిస్తారు. (కనుక ఇటువంటి భార్యలతో మంచిగా వ్యవహరించాలి).

దీని తర్వాత ఇలా సూచించాడు – భార్య గనక అవిధేయత చూపితే, భర్తతో సక్రమంగా వ్యవహరించకపోతే భర్త ఆమెకు తన హక్కుల్ని గుర్తు చేయాలి. అల్లాహ్ ఆగ్రహం, ఆయన శిక్ష గురించి హెచ్చరించాలి. ఇంకా ఆమెకు తెలియచేయాలి. "నేను ఎవరయినా మనిషికి సజ్దా చేయమని ఆజ్ఞాపించేవాడినయితే భర్తకు సజ్దా చేయమని భార్యకు చెప్పి ఉండేవాడిని అని దైవప్రవక్త (స) సెలవిచ్చారని ఆమెకు తెలపాలి." (సహీహ్ ఇబ్నె మాజా – హ.నెం.1853) దెబ్బల గురించి విడాకుల గురించి కూడా సూచించాలి. ఆమె మంచిగా మారితే ఈ హితబోధ సరిపోతుంది. లేకుంటే ఒకే ప్రక్కపై పడుకున్నప్పటికీ ఆమెతో మాట్లాడటం, సంభోగం మానివేయాలి. ఓపిక పట్టాలి. చివరకు ఆమె అవిధేయతకు దూరం కావాలి. అయితే ఈ వ్యవహరణ ఒక నెల కంటే ఎక్కువ కాలం కాకూడదు, దైవప్రవక్త (స), హ|జత్ హఫ్స (రజి)తో వ్యవహరించినట్లుగా వ్యవహరించాలి. ఆమె దైవప్రవక్త (స)కు చెందిన ఒక రహస్యాన్ని హ|జత్ ఆయిషా (రజి)కు చెప్పేశారు. ఈ వ్యవహరణ "ఈలా" వలె నాలుగు నెలల కాలంలో జరగకూడదు. ఈ ఉపాయం గనక ఫలించకపోతే ఆమెను తేలిగ్గా కొట్టాలి. కాని ఈ కొట్టడం అనేది ఆమె శరీరంలో ఏదైనా భాగం విరిగిపోవడం, ఏదయినా అవయవం వికృతం అయ్యేలా కాదు.

హజ్జతుల్ విదా సందర్భంగా దైవప్రవక్త (సల్లం) స్త్రీల గురించి ఇలా చెప్పారని సహీహ్ ముస్లిం గ్రంథంలో ఉంది – "వారి విషయంలో అల్లాహ్‌కు భయపడండి. వారు మీ దగ్గర ఖైదీల మాదిరిగా ఉన్నారు. కనుక మీ మానమర్యాదలతో ఎవరినీ ఆడుకోనివ్వరాదు. అది వారిపై మీకు గల హక్కు. అలా వారు గనక చేస్తే వారిని కొట్టండి. కాని గాయం అయ్యేలా కొట్టకూడదు." ఈ పద్ధతుల్ని ఒక దాని తర్వాత ఒకటిగా ప్రయోగించిన తర్వాత స్త్రీ, పురుషుని దారిలోకి వస్తే, భర్త ఆమెను బాధించడానికి సాకులు వెదక్కూడదు. తనకు బలం ఉందిగదా అని అనవసరంగా ఆమెను కొట్టకూడదు. లేక ఆమెతో సంబంధం తెంచుకోకూడదు. అల్లాహ్ తన కంటే పెద్దవాడనీ, ఆయన మరింత బలవంతుడనే విషయం అతని మస్తిష్కంలో గూడుకట్టుకొని ఉండాలి.

తౌహీద్ (దైవ ఏకత్వం) వైపు మరలడం, షిర్క్ (బహుదైవారాధన) పట్ల ఏవగింపు :

35 – 36 ఆయత్‌ల వివరణ :

ఈ ఆయత్‌లలో ఆరాధనకు సంబంధించిన ఆజ్ఞ ఉంది. షిర్క్ పట్ల విమర్శ ఉంది. పుట్టించేవాడు అల్లాహ్‌యే గనక అల్లాహ్‌నే ఆరాధించండి. ఉపాధి ప్రదాత ఆయనే. గౌరవ మర్యాదలు ప్రసాదించేవాడు ఆయనే. అన్ని పరిస్థితులలోనూ మానవులపై దయాదాక్షిణ్యాలు చూపేది కూడా ఆయనే. ఆయన ఏకత్వాన్ని అంగీకరించడం ఆయన్నే ఆరాధించడం, ఆయన ప్రాణుల్లో నుండి ఎవరినీ ఆయన ఆరాధనలో భాగస్వామిగా చేయకపోవడం ప్రజల బాధ్యత.

దైవప్రవక్త (స) ముఆజ్ బిన్ జబల్ (రజి)తో పలికారు : "అల్లాహ్‌కు దాసులపై గల హక్కు ఏమిటో తెలుసా?" అల్లాహ్, ఆయన ప్రవక్త (స) బాగా ఎరుగుదురు అని ముఆజ్ (రజి) జవాబిచ్చారు. అప్పుడు ఆయన (స) చెప్పారు : "దాసులు ఆయన్నే ఆరాధించడం, ఆయనకు సాటిగా ఎవరినీ కల్పించకపోవడం అల్లాహ్‌కు వారిపై గల హక్కు." తర్వాత సెలవిచ్చారు, "దాసులకు అల్లాహ్‌పై గల హక్కు ఏమిటో తెలుసా? దాసులు ఆయన్నే ఆరాధించి షిర్క్ పట్ల విముఖులు అయినట్లయితే, అల్లాహ్ వారిని శిక్షించకపోవడం దాసులకు అల్లాహ్‌పై గల హక్కు." (సహీహ్ బుఖారీ – హ.నెం.2644)

తల్లిదండ్రుల పట్ల సత్ప్రవర్తన :

తర్వాత, తల్లిదండ్రుల పట్ల సత్ప్రవర్తన గురించి అల్లాహ్ సెలవిచ్చాడు, తల్లిదండ్రుల కారణంగానే సంతానం ఉనికిలో వచ్చేలా చేశాడు. ఖుర్‌ఆన్‌లో పలుచోట్ల అల్లాహ్ ఆరాధనతో పాటు తల్లిదండ్రుల పట్ల సత్ప్రవర్తన గురించి కూడా వివరించబడింది. ఉదాహరణకు (1) "నాకు కృతజ్ఞత చూపండి, మరియు తల్లిదండ్రులకు కూడా. (2) ఆయన్ను తప్ప ఇతరుల్ని ఆరాధించకూడదని, తల్లిదండ్రులతో మంచిగా ప్రవర్తించాలని అల్లాహ్ నిర్ణయించాడు."

ఆప్తులతో సత్ప్రవర్తన :

తల్లిదండ్రుల పట్ల సత్‌వ్యవహారణతో పాటు ఆప్తుల పట్ల కూడా సద్వ్యవహరణ చేయాలని ఆజ్ఞాపించాడు. హదీసులో వివరించబడింది : నిరుపేదలకు దానం చేస్తే పుణ్యం బంధువులకు దానం చేస్తే వచ్చే పుణ్యం రెట్టింపు ఉంటుంది. దానమూ అవుతుంది. బంధువుల పట్ల సద్ వ్యవహరణా అవుతుంది. (ఇబ్నుమాజా – హ.నెం.1844)

అనాథల పట్ల సద్ వ్యవహరణ :

తర్వాత అనాథల పట్ల సద్వ్యవహరణ గురించి చెప్పబడింది. వారి బాగోగులు చూసేవారు. వారి కోసం ఖర్చు చేసేవారు ఎవరూ ఉండరు. కనుక వారితో సద్ వ్యవహరణ చేయమని, వారి తలపై ప్రేమతో నిమురమని చెప్పటం జరిగింది.

దిక్కులేని వారి పట్ల సద్ వ్యవహరణ :

మిస్కీన్ అంటే తమ సుఖదుఃఖాలను పట్టించుకునేవారు ఎవరూ లేనివారు, తమ అవసరాలకు ఇతరులపై ఆధారపడ్డవారు. ఇటువంటి అవసరార్థులకు వారి అవసరాలను తీర్చుకోవడానికి వారికి సహాయం చెయ్యమని

ఆజ్ఞాపిస్తున్నాడు. ఫకీర్లు, మిస్కీన్‌ల గురించిన పూర్తి వివరణ ఇన్షాఅల్లాహ్ తౌబా సూరాలో రానున్నది.

బంధువులైన పొరుగువారు :

బంధువులయిన పొరుగువారు, పొరుగున ఉన్నవారు, అపరిచితులయిన పొరుగువారు, బంధుత్వం లేని పొరుగువారు. ఇంకా ప్రయాణంలో తోటి ప్రయాణీకులు కూడా ఈ కోవకే చెందుతారు. పొరుగువారితో సద్వ్యవహరణ విషయంలో దైవప్రవక్త (స) ఆదేశం ఉండనే ఉంది.

సకల లోకాల కారుణ్యమూర్తి సల్లల్లాహు అలైహి వ సల్లం సెలవిచ్చారు : "నాకు జిబ్రీల్ (అ) పొరుగువారి గురించి తప్పక వసియ్యత్ చేస్తూ ఉండేవారు. అది విన్న నాకు పొరుగువారిని వారసులుగా కూడా ఎక్కడ చేసివేస్తారో అనిపించింది." (సహీహ్ బుఖారీ – హ.నెం. 5555)

తన సహవాసి కోసం ఉత్తమ సహవాసి అయినవాడే అల్లాహ్ దృష్టిలో ఉత్తమ సహవాసి, తన పొరుగువానికి ఉత్తముడయిన పొరుగువాడే ఉత్తమ పొరుగువాడు. (తిర్మిజి – హ.నెం. 1944)

హజ్రత్ ఆయిషా సిద్దీఖా (రజి) కారుణ్యమూర్తి (స)ను అడిగారు, "నాకు ఇద్దరు పొరుగువారున్నారు. వారిలో కానుక ఎవరికి పంపమంటారు?" అని.

"ఎవరి గుమ్మం అయితే నీ ఇంటికి దగ్గరగా ఉందో వారికి పంపు" అని చెప్పారు. (బుఖారీ – హ.నెం. 2099)

అల్లాహ్ అహంభావిని ఇష్టపడడు:

అహంభావిని, ప్రగల్భాలు పలికేవాడిని అల్లాహ్ ఇష్టపడడు. అహంభావి అంటే తనను గొప్పవానిగా ఇతరుల్ని హీనుల్నిగా భావించేవాడు. ప్రజల దృష్టిలో చెడ్డవాడు అల్లాహ్ దృష్టిలో నీచుడు, అల్పుడు, హీనుడు అయినవాడు. (ఫజ్లుల్ కబీర్ 5వ భాగం, సూరయెనిసా)

37వ ఆయత్ వివరణ :

పిసినారితనం (అంటే దైవమార్గంలో ఖర్చుచేయకపోవడం). ఒకవేళ ఖర్చుచేసినా గొప్ప కోసం ప్రదర్శనాబుద్ధితో చేయడం, రెండూ కూడా అల్లాహ్‌కు అత్యంత అయిష్టకరం. ఇక్కడ దివ్యఖుర్ఆన్‌లో ఈ రెండు విషయాల్ని అవిశ్వాసుల పోకడగా, అల్లాహ్‌ను అంతిమదినాన్ని విశ్వసించని వారి మార్గంగాను, వారు షైతాను మిత్రులుగానూ పేర్కొనడం జరిగింది. వారిని విమర్శించడానికి ఇది చాలు.

41వ ఆయత్ :

ప్రతి ఉమ్మత్ (అనుచర సమాజం)లోని ప్రవక్త దైవసమక్షంలో సాక్ష్యమిస్తాడు. ఓ ప్రభూ! నేను నీ సందేశాన్ని నా జాతి ప్రజలకు అందజేశాను. ఇక వారు ఒప్పుకోకపోతే ఇందులో నా తప్పేముంది? తర్వాత దైవప్రవక్త (స), "ఓ ప్రభూ! వీరంతా (ప్రవక్తలు) సత్యవంతులే" అని సాక్ష్యమిస్తారు.

ఆయన (స) ఆయనపై అవతరించబడిన ఖుర్ఆన్ కారణంగా ఈ సాక్ష్యం ఇస్తారు. అందులో పూర్వపు ప్రవక్తలు వారి జాతి ప్రజల వృత్తాంతం కూడా అవసరం అయినంత మేరకు వివరించబడింది. అది చాలా సంక్లిష్టమైన స్థితి. దాన్ని గురించి ఊహిస్తేనే కంపింపచేసే విషయం హదీసులో పేర్కొనబడింది :

ఒకసారి దైవప్రవక్త (స), హజ్రత్ అబ్దుల్లా బిన్ మసూద్ (రజి)ను ఖుర్ఆన్ వినిపించమని కోరారు. ఆయన వినిపిస్తూ ఈ ఆయత్ దగ్గరకు వచ్చేసరికి ఆయన (స) సెలవిచ్చారు, "ఆపు, ఇక చాలు" – హజ్రత్ ఇబ్నె మసూద్ చెబుతున్నారు : "ఆయన (స) రెండు కళ్ళ నుండీ కన్నీరు జాలువారడం నేను చూశాను" (సహీహ్ బుఖారీ, ఫజాయిలె ఖుర్ఆన్ – హ.నెం. 4662)

42 - యౌమఇజిన్ య్యవద్దుల్లజీన కఫరూ

ఈ ఆయత్‌లో పరలోకంలో కాఫిర్ల దుస్థితి ప్రస్తావించబడింది. "అయ్యో! మేము భూమికి అతుకుగా అయిపోతే బాగుండేది. భూమి బ్రద్దలయితే బాగుండేది. మేము అందులో కూరుకొని మట్టి అయిపోయేవాళ్ళం. ఇప్పుడు మాకు ఎదురయిన విచారణ, శిక్ష, లెక్కల నుండి విముక్తి పొందేవాళ్ళం కదా" అని వారు కోరుకుంటారు.

హషర్ మైదానంలో జంతువులు ఒక దానిపై మరొకటి చేసుకున్న జులుంకు ప్రతీకారం తీర్చుకున్న తర్వాత మట్టిలో కలిసిపోవడాన్ని చూసిన తిరస్కారులు తాముకూడా మట్టి అయిపోతే బాగుండేది అని కోరుకుంటారు. సూరయె నబాలో సెలవియ్యబడింది. ఆ రోజు తిరస్కారులు అంటారు, "అయ్యో! మేము మట్టి అయిపోయినా బాగుండేదే" అని.

చివరలో చెప్పబడింది. తిరస్కారులు తమ విశ్వాసాలు, కర్మల గురించి ఏమీ దాచలేకపోతారు. వారి కాళ్ళూ చేతులూ అంగీకరిస్తాయి. ప్రవక్తలు సాక్ష్యమిస్తారు. కర్మల పత్రాలలోనూ సమస్తం లిఖించబడి ఉంటుంది.

హజ్రత్ ఇబ్నె అబ్బాస్ (రజి)ను అడగబడింది. దివ్య ఖుర్ఆన్‌లో ఒకచోట తిరస్కారులు ఏమీ దాచలేరు అని ఉంది. మరోచోట ఇలా ఉంది – వారు ఒట్టువేసి మరీ చెబుతారు, "మేము దైవానికి సాటి కల్పించలేదు" ప్రత్యక్షంగా రెండు ఆయత్‌లలోనూ వైరుధ్యం ఉంది. అన్నప్పుడు ఆయన సెలవిచ్చారు – "మొదట్లో తిరస్కారులు, ముస్లింలు తప్ప ఇతరులు ఎవ్వరూ స్వర్గంలో పోవటమే లేదన్న విషయం గమనించారు. కాబట్టి వారు తమ షిర్క్ మరియు దుష్కర్మల్ని తిరస్కరించినట్లయితే ఆ విధంగా తమకు విముక్తి కలగవచ్చని భావిస్తారు. కాని ఇలా తిరస్కరించిన తర్వాత స్వయంగా వారి శరీర భాగాలే వారికి వ్యతిరేకంగా సాక్ష్యమిస్తాయి. వారు దాచి పెట్టాలనుకున్న విషయంలో పూర్తిగా విఫలురు అయిపోతారు. అప్పుడు అందరూ అంగీకరిస్తారు. కనుకనే ఏమీ దాచలేరు అని చెప్పబడింది."

43వ ఆయత్ :

ఆయత్ అవతరణా కాలం : తిర్మిజీలో హజ్రత్ అలీ (రజి) గారి ఈ సంఘటన ప్రస్తావించబడింది. సారాయి నిషేధించబడటానికి పూర్వం ఒకసారి హజ్రత్ అబ్దుర్రహ్మాన్ బిన్ ఔఫ్ (రజి), కొందరు సహబా (రజి)లకు విందుకు ఆహ్వానించారు. అందులో మద్యపానానికి కూడా ఏర్పాట్లు జరిగాయి. వీరందరూ తినీ, త్రాగాక మగ్రిబ్ నమాజ్ వేళ అయింది. హజ్రత్ అలీ (రజి) గారిని ఇమాముగా చేయడం జరిగింది. నమాజ్‌లో ఆయన నిషా కారణంగా ఖుల్‌యా అయ్యుహల్ కాఫిరూన్ సూరా పఠించడంలో తీవ్రమయిన తప్పు జరిగింది. అప్పుడు ఈ ఆయత్ అవతరించింది. అందులో నిషాలో ఉన్న స్థితిలో నమాజ్ దరిదాపులకు కూడా పోకూడదని మందలించడం జరిగింది. (తిర్మిజీ – హ.నెం.3026)

మద్య నిషేధం - దశలవారీగా ఆదేశాలు :

విశ్వప్రభువు ఇస్లామీ షరీఅత్‌కు ఇచ్చిన ఒక ప్రత్యేకత ఏమంటే షరీఅత్ ఆదేశాలను సులభతరం చేశాడు. ఆ పరంపరలోని ఒక భాగమే మద్య నిషేధానికి సంబంధించిన ఆదేశాలు. మద్య పానం అరబ్బుల పాత అలవాటు. అల్లాహ్ కొందర్ని స్వభావ సిద్ధంగానే ఈ దురలవాటుకు ఎన్నడూ లోను కాని విధంగా తయారు చేసిన కారణంగా అటువంటి వారు తప్ప జాతి యావత్తూ ఈ అలవాటుకు లోనయింది. దైవప్రవక్త (స) కు ప్రవక్త పదవి రాకపూర్వం కూడా ఎన్నడూ మద్యం ముట్టలేదు. ఏదయినా వస్తువు మనిషికి అలవాటు అయిపోతే దాన్ని వదిలించుకోవడం బహు కష్టం అన్న విషయం అందరూ ఎరిగినదే. ప్రత్యేకించి సారాయి, మత్తు పదార్థాల అలవాటు మనిషిని ఎలా వశపరచుకుంటుందంటే దాన్ని వదిలించుకోవడం మనిషికి మరణ సాదృశ్యం.

(44) గ్రంథజ్ఞానంలోని కొంతభాగం వారికి ఇవ్వబడితే దానితో వారు అజ్ఞానాన్ని కొనుక్కుంటారు. (దాంతోపాటు) మీరు కూడా దారి తప్పాలని కోరుకునే వారిని మీరు గమనించారా?	اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِيْنَ اُوْتُوْا نَصِيْبًا مِّنَ الْكِتٰبِ يَشْتَرُوْنَ الضَّلٰلَةَ وَيُرِيْدُوْنَ اَنْ تَضِلُّوا السَّبِيْلَ ﴿44﴾

అల్లాహ్ దృష్టిలో మద్యపానం, మత్తుపదార్థాలు సేవించడం హరామ్ (నిషిద్ధం). ఇస్లాం స్వీకరించిన తర్వాత ముస్లింలను దాని బారి నుండి కాపాడటం ఆయన ఉద్దేశ్యం, కాని యకాయకిన దాన్ని హరామ్ చేసివేస్తే, ముస్లింలకు దాన్ని పాటించడం కష్టమయిపోతుంది. అందుచేత ఆరంభంలో పాక్షికంగా నిషేధం విధించబడింది. దాని దుష్ప్రభావాన్ని విమర్శిస్తూ మానసికంగా దానిని విడిచిపెట్టేందుకు సంసిద్ధులుగా చేయడం జరిగింది. కనుక ఆరంభంగా ఈ ఆయత్‌లో మత్తులో ఉండగా నమాజ్ దరిదాపులకు పోవద్దని మాత్రం ఆదేశించబడింది.

దాని ప్రభావంగా, నమాజ్ వేళకు నమాజ్ కోసం సంకల్పించుకోవడం ఫరజ్ (విధి). కనుక నమాజ్ వేళల్లో మద్యపానం మానివేయాలి అన్న విషయం వారికి అలవాటయ్యింది. దానివల్ల ముస్లిములు ఇది మనిషిని నమాజ్ నుండి దూరంచేసే పాడు వస్తువుగా గుర్తించారు. చాలామంది అప్పటికప్పుడు దీన్ని మానుకునే ఏర్పాటు చేసుకున్నారు. మరికొందరు దానిలోని చెడును అనర్థాన్ని గురించి ఆలోచించసాగారు. చివరకు మాయిదా సూరా ఆయత్‌లో మద్యం అపవిత్రమూ, హరామ్ అని స్పష్టంగా ఆదేశించబడింది. శాశ్వతంగా మద్యపానం హరామ్ అయిపోయింది.

సమస్య :

మత్తులో ఉన్నప్పుడు నమాజ్ హరామ్ అయినట్లే కొందరు వ్యాఖ్యాతల దృష్టిలో, మనిషి నిద్ర బాగా వస్తున్న స్థితిలో తన నోటిని అదుపులో ఉంచుకోలేకపోతాడు. కనుక ఆ స్థితిలోనూ నమాజ్ చేయడం సరికాదు.

ఒకవేళ మీలో ఎవరికయినా నమాజ్‌లో కునికిపాట్లు వస్తే, అతడు కొంచెం సేపు నిదురపోవాలి. నిద్ర ప్రభావం తొలగిపోవాలి. లేకపోతే నిద్రమత్తులో తాను దుఆ ఇస్తగ్‌ఫార్ చేస్తున్నాడో లేక తనను తాను తిట్టుకుంటున్నాడో గ్రహించలేకపోతాడు. (సహీహ్ బుఖారీ – హ.నెం. 205 మఆరిఫుల్ ఖుర్ఆన్ 2వ సంపుటి, సూరయె నిసా).

43వ ఆయత్ :

అపవిత్ర స్థితిలో అంటే, భార్యతో సంభోగించినప్పుడు, వీర్య స్ఖలనం అయినపుడు, ముట్టు (రుతుస్రావం) అయినప్పుడు, మైల వెడలినప్పుడు వగైరా – నీరు ఉపయోగించడం హానికరం అయిన రోగి, ప్రయాణంలో ఉన్నప్పుడు, లేక మరే కారణం వల్లనైనా నీరు దొరకని పక్షంలో తయమ్ముమ్ చేసుకోవచ్చు. పైన తెలిపిన పరిస్థితులలో తయమ్ముమ్ వుజూ, గుసుల్ (స్నానం) రెండింటికీ ప్రత్యామ్నాయం అవుతుంది).

హజ్రత్ అమ్మార్ (రజి) బిన్ యాసిర్ తెలియజేస్తున్నారు : "ఒకసారి దైవప్రవక్త (స) నన్ను ఒక ఉద్యమ కార్యంపై పంపారు. ఈ లోపు నేను అపవిత్ర స్థితికి గురయ్యాను. నాకు నీరు దొరకలేదు. నేను మట్టిలో జంతువు పొర్లాడినట్లు పొరలాను. దైవప్రవక్త (స) ఎదుట దీని గురించి ప్రస్తావించగా, నీవలా చేయడం సరిపోతుంది అని సెలవిచ్చారు.

తర్వాత దైవప్రవక్త (స) తన రెండు అరచేతుల్ని ఒకసారి మట్టిపై తట్టారు. చేతుల్ని నోటి దగ్గరగా తెచ్చి వాటిపై ఊదారు. (అదనపు మట్టిని ఎగురగొట్టారు). తర్వాత ఆయన(స) ఎడమ అరచేయితో కుడి చేతి వెనుక భాగాన్ని, కుడి అరచేతిలో ఎడమ చేయి వెనుక భాగాన్ని మసహ్ చేశారు (రుద్దారు). తిరిగి రెండు చేతులతో తమ ముఖాన్ని మసహ్ చేశారు. (బుఖారీ – హ.నెం. 326) (తైసీరుల్ ఖుర్ఆన్, హాఫిజ్ అతీఖుర్రహ్మాన్ కీలానీ)

وَاللّٰهُ اَعۡلَمُ بِاَعۡدَآئِكُمۡ‌ؕ وَكَفٰى بِاللّٰهِ وَلِيًّا ‌ۙ
وَّكَفٰى بِاللّٰهِ نَصِيۡرًا ﴿45﴾
مِنَ الَّذِيۡنَ هَادُوۡا يُحَرِّفُوۡنَ الۡـكَلِمَ عَنۡ مَّوَاضِعِهٖ
وَ يَقُوۡلُوۡنَ سَمِعۡنَا وَعَصَيۡنَا وَاسۡمَعۡ غَيۡرَ مُسۡمَعٍ
وَّرَاعِنَا لَـيًّۢا بِاَ لۡسِنَتِهِمۡ وَطَعۡنًا فِى الدِّيۡنِ‌ؕ وَلَوۡ
اَنَّهُمۡ قَالُوۡا سَمِعۡنَا وَاَطَعۡنَا وَاسۡمَعۡ وَانْظُرۡنَا
لَـكَانَ خَيۡرًا لَّهُمۡ وَاَقۡوَمَ ۙ وَلٰـكِنۡ لَّـعَنَهُمُ اللّٰهُ
بِكُفۡرِهِمۡ فَلَا يُؤۡمِنُوۡنَ اِلَّا قَلِيۡلًا ﴿46﴾
يٰۤاَيُّهَا الَّذِيۡنَ اُوۡتُوا الۡـكِتٰبَ اٰمِنُوۡا بِمَا نَزَّلۡنَا
مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَكُمۡ مِّنۡ قَبۡلِ اَنۡ نَّـطۡمِسَ
وُجُوۡهًا فَنَرُدَّهَا عَلٰٓى اَدۡبَارِهَاۤ اَوۡ نَلۡعَنَهُمۡ كَمَا
لَعَنَّاۤ اَصۡحٰبَ السَّبۡتِ‌ؕ وَكَانَ اَمۡرُ اللّٰهِ مَفۡعُوۡلًا ﴿47﴾
اِنَّ اللّٰهَ لَا يَغۡفِرُ اَنۡ يُّشۡرَكَ بِهٖ وَيَغۡفِرُ مَا دُوۡنَ
ذٰ لِكَ لِمَنۡ يَّشَآءُ‌ ۚ وَمَنۡ يُّشۡرِكۡ بِاللّٰهِ فَقَدِ افۡتَـرٰۤى
اِثۡمًا عَظِيۡمًا ﴿48﴾
اَلَمۡ تَرَ اِلَى الَّذِيۡنَ يُزَكُّوۡنَ اَنۡفُسَهُمۡ‌ ؕ بَلِ اللّٰهُ
يُزَكِّىۡ مَنۡ يَّشَآءُ وَلَا يُظۡلَمُوۡنَ فَتِيۡلًا ﴿49﴾

اُنْظُرۡ كَيۡفَ يَفۡتَرُوۡنَ عَلَى اللّٰهِ الۡـكَذِبَ‌ ؕ وَكَفٰى
بِهٖۤ اِثۡمًا مُّبِيۡنًا ‏ ﴿50﴾ ع 7 8 4

(45) అల్లాహ్ మీ విరోధుల్ని బాగా ఎరుగు. ఇంకా మీ సహాయకుడు, సహకారిగా అల్లాహ్‌యే చాలు. (46) యూదులలోని కొందరు గ్రంథంలోని కొన్ని వాక్యాల్ని వాటి సమయం, సందర్భాలను మార్చివేస్తారు. వారు తమ నాలుకను మెలి త్రిప్పి, "సమినా వ అసయ్‌నా" అని, "ఇస్మ గైరముస్ మయిన్" అనీ, "రాఇనా" అనీ పలుకుతారు. అలాకాకుండా "సమినా వ అతానా" అనీ, "ఇస్మ", "ఉన్‌జుర్‌నా" అనీ అని ఉంటే వారికే మేలు కలిగేది. అది ఉత్తమమైన పద్ధతిగా ఉండేది. కాని అల్లాహ్ అయితే వారి తిరస్కారం కారణంగా వారిని శపించాడు. వారిలో కొందరు తప్ప విశ్వసించేవారు లేరు. (47) గ్రంథం కల ప్రజలారా! మేము అవతరింపజేసిన దానిని (ఖుర్ఆన్) విశ్వసించండి. ఈ గ్రంథం, మీ దగ్గర ఉన్న గ్రంథాన్ని ధృవీకరిస్తుంది. మేము మీ ముఖాలను వికృతం చేసి మీ వీపుల వైపు త్రిప్పకముందే, లేక శనివారం వాళ్ళపై వేయబడిన అభిశాపం వేయకముందే విశ్వసించండి. అల్లాహ్ ఆదేశం తప్పక విధించబడుతుంది.

(48) నిస్సందేహంగా అల్లాహ్ షిర్క్ (బహుదైవారాధన)ను ఎన్నటికీ క్షమించడు. దానిని తప్ప దేన్నయినా ఆయన క్షమించివేస్తాడు. అల్లాహ్‌తో పాటు మరొకరిని సాటి కల్పించినవాడు, అపవాదు వేశాడు, పెద్ద పాపం చేశాడు. (49) తమ ఆత్మ పవిత్రతను గురించి ప్రగల్భాలు పలికే వారి స్థితిని మీరు గమనించలేదా? వాస్తవానికి తాను కోరినవారిని పవిత్రం చేసేవాడు అల్లాహ్‌యే. వారిపై ఏమాత్రం జులుం చేయబడదు. (50) స్వయంగా కల్పించుకున్న అసత్యాన్ని వీళ్ళు అల్లాహ్‌పై ఎలా ఆపాదిస్తారో చూడండి. వారు పాపులు అనడానికి ఈ పాపమే చాలు.

(51) గ్రంథాన్ని గురించిన జ్ఞానం కొంతభాగం ఇవ్వబడిన వారు జిబ్త్ మరియు తాగూత్‌ను విశ్వసిస్తూ, కాఫిర్ల గురించి "ఈ విశ్వాసుల కన్నా వీరే బాగా సన్మార్గాన ఉన్నారని" చెప్పే వారిని మీరు గమనించారా?

(52) అల్లాహ్ శపించింది వీరినే. అల్లాహ్ శపించిన వారికి సహాయకులు ఎవరూ లేకపోవడం మీరు గ్రహిస్తారు. (53) లేక వారికి అధికారంలో ఏమయినా భాగం ఉన్నదా? ఒకవేళ ఇదే నిజమయితే వారు ప్రజలకు చిల్లి గవ్వ కూడా ఇవ్వరు.

(54) లేక వీరు అల్లాహ్ తన కారుణ్యంతో జనులకు ఏమయినా ఇచ్చి వున్న కారణంగానే వారిపై అసూయపడతారు. కనుక మేమయితే ఇబ్రాహీం (అ) సంతతివారికి గ్రంథాన్ని, వివేకాన్ని ఇచ్చాము. ఇంకా, చాలా పెద్ద రాజ్యాన్ని కూడా ఇచ్చి ఉన్నాము. (55) తరువాత వారిలో కొందరు ఈ గ్రంథాన్ని విశ్వసించగా, మరికొందరు ఆగిపోయారు. ఇలా దూరంగా ఉన్నవారిని దహించటానికి భగ భగ మండే నరకమే చాలు. (56) మా వాక్యాలను తిరస్కరించిన వారిని కచ్చితంగా మేము నరకానికి చేరుస్తాము. వారి శరీరాల నుండి చర్మం కరిగిపోయినప్పుడల్లా వీరు శిక్షను రుచిచూస్తూ ఉండాలని మేము మరో చర్మాన్ని మారుస్తుంటాము. అల్లాహ్ ప్రచండుడు మరియు వివేకం గలవాడు.

(57) విశ్వసించి, సత్కార్యాలు చేసినవారిని మేము అతి త్వరలో కాలువలు ప్రవహిస్తూ ఉండే తోటలలో ప్రవేశింప చేస్తాము. వారు శాశ్వతంగా వాటిల్లో ఉంటారు. అక్కడ వారి కోసం పవిత్రవంతులయిన భార్యలు ఉంటారు. వారిని దట్టమయిన నీడలలో ప్రవేశింపజేస్తాము.

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِّنَ الْكِتٰبِ
يُؤْمِنُونَ بِالْجِبْتِ وَالطَّاغُوتِ وَيَقُولُونَ لِلَّذِينَ
كَفَرُوا هٰٓؤُلَآءِ أَهْدٰى مِنَ الَّذِينَ اٰمَنُوا
سَبِيلًا ﴿51﴾

أُولٰٓئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللّٰهُ ؕ وَمَن يَّلْعَنِ اللّٰهُ فَلَن
تَجِدَ لَهُ نَصِيرًا ؕ﴿52﴾

أَمْ لَهُمْ نَصِيبٌ مِّنَ الْمُلْكِ فَإِذًا لَّا يُؤْتُونَ
النَّاسَ نَقِيرًا ۙ﴿53﴾

أَمْ يَحْسُدُونَ النَّاسَ عَلٰى مَآ اٰتٰىهُمُ اللّٰهُ مِن
فَضْلِهٖ ۚ فَقَدْ اٰتَيْنَآ اٰلَ إِبْرٰهِيمَ الْكِتٰبَ
وَالْحِكْمَةَ وَاٰتَيْنٰهُم مُّلْكًا عَظِيمًا ﴿54﴾

فَمِنْهُم مَّنْ اٰمَنَ بِهٖ وَمِنْهُم مَّن صَدَّ عَنْهُ ؕ وَكَفٰى
بِجَهَنَّمَ سَعِيرًا ﴿55﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِاٰيٰتِنَا سَوْفَ نُصْلِيهِمْ نَارًا ؕ
كُلَّمَا نَضِجَتْ جُلُودُهُم بَدَّلْنٰهُمْ جُلُودًا غَيْرَهَا
لِيَذُوقُوا الْعَذَابَ ؕ إِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَزِيزًا
حَكِيمًا ﴿56﴾

وَالَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ سَنُدْخِلُهُمْ
جَنّٰتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهٰرُ خٰلِدِينَ فِيهَآ
أَبَدًا ؕ لَهُمْ فِيهَآ أَزْوَاجٌ مُّطَهَّرَةٌ ۫ وَّنُدْخِلُهُمْ
ظِلًّا ظَلِيلًا ﴿57﴾

(58) (ముస్లింలారా!) నిస్సందేహంగా అల్లాహ్ మిమ్మల్ని ఆదేశిస్తున్నాడు. మీరు అమానతుల (అప్పగింతల) హక్కుదారులకు అప్పగింతల్ని చెల్లించండి. ప్రజలలో తీర్పు చెప్పవలసి వచ్చినప్పుడు న్యాయంగా తీర్పు ఇవ్వండి. నిస్సందేహంగా అల్లాహ్ చక్కని హితబోధనిస్తున్నాడు. ఆయన అన్నీ వినేవాడు మరియు చూసేవాడు.	اِنَّ اللّٰهَ يَاْمُرُكُمْ اَنْ تُؤَدُّوا الْاَمٰنٰتِ اِلٰٓى اَهْلِهَا ۙ وَاِذَا حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ اَنْ تَحْكُمُوْا بِالْعَدْلِ ؕ اِنَّ اللّٰهَ نِعِمَّا يَعِظُكُمْ بِهٖ ؕ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ سَمِيْعًۢا بَصِيْرًا ﴿٥٨﴾

44 – 57 ఆయత్‌ల వివరణ : ఆయత్‌ల అనుబంధం

ఇంతకు పూర్వపు ఆయత్‌లలో అవిశ్వాసులకు పరలోకంలో బాధాకరమయిన శిక్ష లభిస్తుందనీ, వారు మట్టిలో కలసి మట్టి అయిపోవాలని, భూమిలో పాతివేయబడాలని, ఏదో ఒక విధంగా శిక్షను తప్పించుకోగోరుతారనీ వివరించడం జరిగింది.

ఇప్పుడు ఈ ఆయత్‌లలో యూదుల గురించి ప్రస్తావించబడుతోంది. పరలోకంలో వారికి బాధాకరమయిన శిక్ష ఉంటుంది. ఎందుకంటే హజ్రత్ ముహమ్మద్ (స) అల్లాహ్ యొక్క నిజప్రవక్తఅనీ, ఇస్లాం, సత్యధర్మం అనీ వీరు ఎరుగుదురు.

తౌరాత్ గ్రంథంలో దైవప్రవక్త (స) గురించి భవిష్యవాణులు, వివరణలూ ఉన్నాయి. కాని వీరు దైవప్రవక్త (స) గురించిన చిహ్నాలను దాచి వేశారు. తామూ దారి తప్పారు. ఇతరులనూ దారి తప్పించారు.

44వ ఆయత్ వివరణ :

నమాజ్ గురించిన ప్రస్తావన తర్వాత సంభాషణా సరళి గ్రంథం కల ప్రజల వైపు మళ్ళించబడింది. అల్లాహ్ మీ శ్రేయోగౌరవాల కోసం షరీఅత్ ఆదేశాలను అవతరింపజేసినట్లే మీకు పూర్వం యూదులూ నస్రానీల కోసం కూడా అవతరింపజేశాడు. కాని వారు హితబోధ పొందే మార్గం నుండి వెనుదిరగటం మీరు చూస్తూ ఉన్నారు. కనుక వారి పరిస్థితిని చూసి గుణపాఠం గ్రహించి చిత్తశుద్ధితో సదాశయంతో దైవాదేశాలను అనుసరించాలి అన్న వాస్తవం దైవధర్మ అవలంబీకులకు తేటతెల్లం చేయబడుతూ ఉంది. (తర్జుమానుల్ ఖుర్ఆన్, అబుల్ కలాం ఆజాద్, 5వ భాగం, సూరయె నిసా సంపుటి 2)

45, 46వ ఆయత్‌లలో అల్లాహ్ ముస్లింల శత్రువుల్ని బాగా ఎరుగునని, ఆయన ముస్లింలకు మిత్రుడూ సహాయకుడు అని అల్లాహ్ సెలవిచ్చాడు. కనుకనే వారి శత్రువుల గురించి ముందుగా తెలియజేస్తున్నాడు. యూదులు దైవగ్రంథాన్ని (తౌరాత్) ప్రజలను మార్గభ్రష్టులుగా చెయ్యడానికి మార్చివేసేవారు. దైవప్రవక్త (స) పట్ల తిరస్కారంతో విరోధంతో మేము నీ మాట విన్నాం, నీకు అవిధేయత చూపాం అనేవారు. ఇంకా "నీవు మా మాట వినకపోయేలా దైవం చేయుగాక!" ఇంకా వాళ్ళు రాయినా అంటారు. దాని శాబ్దిక అర్థం "మమ్మల్ని దృష్టిలో పెట్టుకోండి" అని. అయితే వారు తమ నాలుకలు మెలిపెట్టి ఉచ్చరిస్తారు. అటువంటప్పుడు దాని అర్థం మారి "పశువుల కాపరి లేక మూర్ఖుడు" అయిపోతుంది. అల్లాహ్ ఈ యూదుల అధర్మ స్వభావాన్ని ఉటంకిస్తూ హితవు పలికాడు. వారు గనక "మేము నీ మాట విన్నాం, విధేయత చూపాం" అని చెప్పి ఉంటే ఇంకా, "నీవు మా మాట విను, మమ్మల్ని దృష్టిలో పెట్టుకో" అని చెప్పివుంటే వారికోసం అది మేలు అయ్యేది. కాని అల్లాహ్ వారి తిరస్కారం కారణంగా వారిని శపించాడు. కనుక వారు కేవలం పేరుకు మాత్రం విశ్వసించేవారు. (తైసీరుర్రహ్మాన్ లి బయానుల్ ఖుర్ఆన్ మొదటి సంపుటి, 5వ భాగం, సూరయె నిసా)

ఆయత్ : 47

ముఖం శరీరంలోని ఉత్తమ భాగం. అల్లాహ్ ఇచ్చిన వరం యొక్క ప్రత్యేక దృష్టాంతం. ఈ వరప్రసాదానికి గాను మనిషి తన ప్రభువు, ఉపకారి విలువనెరిగి కృతజ్ఞుడు కావాలి. కాని తిరస్కార వైఖరిని అవలంబించే వారు అల్లాహ్ ప్రసాదించిన ఈ గొప్ప వరాన్ని అగౌరవపరుస్తున్నారు. కళ్ళుండీ వారు సత్యాన్ని చూడటానికి అంధులై పోతున్నారు. నోటిలో నాలుక ఉండీ సత్యం పలకడానికి మూగవారయిపోతున్నారు. తమ దృష్టిని, చూసే శక్తినీ, వినే శక్తిని తప్పుగా వ్యతిరేకంగా ఉపయోగిస్తున్నారు.

కాబట్టి వారు తమ ముఖాలను వికృతం చేయబడటానికి వెనక్కి తిప్పి వేయబడటానికి పాత్రులు కావడం సబబే. కనుక అంతిమ దినాన వారు ఈ బాధాకర శిక్షకు గురికావలసి ఉంటుంది. మనిషి గనక జాగరూకతతో మెలగినట్లయితే వారిని కుదిపి వేయడానికి ఈ కఠిన శాపం చాలు. ప్రసిద్ధ యూదుడు హజ్రత్ కఅబ్ అహ్బార్ (రజి) ఈ ఆయత్‌ను విని ఇస్లాం స్వీకరించారు.

48వ ఆయత్

షిర్క్ అంటే అల్లాహ్ ఉనికిలో, ఆయన గుణగణాల్లో ఎవరినీ భాగస్వాములుగా చేయరాదు (సాటి కల్పించరాదు). సూర్యుడయినా, నక్షత్రాలయినా, నాగులయినా, అగ్నిఅయినా, విగ్రహాలయినా, లేక మానవులయినా, దైవదూతలయినా లేక జిన్నులయినా వలీ అయినా లేక ప్రవక్త అయినా భౌతిక వస్తువులయినా లేక ఆధ్యాత్మిక వస్తువులయినా స్త్రీ దేవతలయినా, పురుష దేవతలయినా సరే. (ఎవరినీ సాటి కల్పించరాదు).

అల్లాహ్ ఉనికిలో ఆయనకు సాటి కల్పించడం అనే దానికి ఒక ఉదాహరణ క్రైస్తవంలోనూ కనబడుతుంది. వారు 'ఒక లోకం ముగ్గురు దైవాలని' భావిస్తారు. తండ్రి, కుమారుడు, పవిత్రాత్మ. ఇంకా భారతదేశంలోని ఒక పెద్ద మత వర్గానికి చెందిన వారి విశ్వాసం రెండవ ఉదాహరణ. దాని ప్రకారం సృష్టికర్త మరియు ప్రాణులలో వ్యత్యాసం లేదు. సర్వం ఉనికి ఒక్కటే అని భావిస్తుంది. అంటే దాని దృష్టిలో అల్లాహ్‌యే సర్వస్వం. మానవులు ఆయనలోని భాగమే. సృష్టికర్త మరియు ప్రాణులలో భేదం ఏమీ చూపదు. ఈ సిద్ధాంతాన్ని ఉనికిలో ఏకత్వం అంటారు. అల్లాహ్ గుణగణాల్లో షిర్క్‌కి ఉదాహరణ ఇది. దైవిక ఏర్పాట్లలో ఆయన సార్వభౌమాధిపత్యం (Sovereignity)లో ఇతరులు కూడా భాగస్వాములు ఉన్నారు. ఉదాహరణకు వర్ష దేవుడు ఒకరైతే, గాలి దేవుడు మరొకరు. రోగాలకు ఒక దేవి అయితే సంపదకు మరొకరు. ఇదేవిధంగా ఔలియా మరియు పెద్దల విషయంలోనూ అంతే. ఆయన గౌస్ అని, ముష్కిల్ కుషా (కష్టాలను కడతేర్చేవాడు) అనీ, మానవుల కోర్కెలు తీరుస్తారనే విశ్వాసం, వాస్తవానికి ఈ గుణం అల్లాహ్‌కు చెందినది. ఆయన ప్రభువు, కోర్కెలు తీర్చేవాడు. అల్లాహ్ యొక్క మహోన్నత గుణం, ఆరాధనకు ఆయన అర్హుడు. దాసులు ఆయనకే దాస్యం చేయడం ఆయన హక్కు. ఇందులో మానవుడు దైవేతరులను కూడా ఆరాధనకు అర్హులుగా భావించటం లేక ఎవరయినా దేవి, దేవతలను, విగ్రహాలను, సూర్యుడు వగైరాలను పూజించడం, లేదా ఔలియా, ప్రవక్తల ఆరాధన ఆరంభించడం – ఇవన్నీ షిర్క్ యొక్క రూపాలు. అంతేకాక అల్లాహ్ తప్ప ఇతరుల్ని సంపూర్తిగా ఆరాధనకు అర్హులుగా భావించడం లేక ఎవరికోసం అయినా షరీఅత్ ఆదేశాలలో సవరణలు చేసే హక్కును అంగీకరించడం, అల్లాహ్ ఆదేశాలూ సూత్రాలను ప్రక్కన బెట్టి అన్ని రకాల చట్టాలను చేయడం గురించి మెజారిటీ ప్రజలకు అధికారం ఉందన్న వాదనను సమర్థించడం ముమ్మాటికీ షిర్క్ అవుతుంది.

షిర్క్ (దైవానికి సాటి కల్పించడం) అనేది అల్లాహ్ మానవుడ్ని పుట్టించిన స్వభావానికి విరుద్ధమయిన విషయం. ఇది నేరుగా ఆయనకు వ్యతిరేకంగా తిరుగుబాటు, ద్రోహం అవుతుంది. అందుచేత షిర్క్ అతి పెద్ద నేరంగా, క్షమార్హం కాని పాపంగా ఖరారు చేయబడింది.

(59) విశ్వాసులారా! అల్లాహ్‌కు, ఆయన ప్రవక్తకూ విధేయత చూపండి. ఇంకా మీలోని అధికారులకు విధేయత చూపండి. ఏదయినా విషయం గురించి మీ మధ్య తగవు ఏదయినా వచ్చినప్పుడు, మీరు గనక అల్లాహ్‌నూ, అంతిమదినాన్ని విశ్వసిస్తున్నట్లయితే ఆ తగవును అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్తకు నివేదించండి. ఇదే ఉత్తమం. పరిణామం రీత్యా కూడా ఇదే మంచిది.	يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ أَطِيعُوا۟ ٱللَّهَ وَأَطِيعُوا۟ ٱلرَّسُولَ وَأُو۟لِى ٱلْأَمْرِ مِنكُمْ ۖ فَإِن تَنَٰزَعْتُمْ فِى شَىْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى ٱللَّهِ وَٱلرَّسُولِ إِن كُنتُمْ تُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ ۚ ذَٰلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا (59)

ఇక్కడ మరో విషయం కూడా గమనించాలి. షిర్క్‌కు సంబంధించిన ఆదేశంలో తిరస్కారం (కుఫ్ర్) మరియు నాస్తికత్వం కూడా చేరి ఉన్నాయి. అంటే అల్లాహ్ పట్ల తిరుగుబాటు, ద్రోహం అన్నదే దీని అర్థం. అల్లాహ్‌ను వ్యతిరేకించిన మనిషి తనను తాను ఇంకా ఇతర మానవుల్ని అల్లాహ్ స్థానంలో కూర్చోబెడుతున్నాడన్న మాట. ఈ విధంగా అతడు తప్పనిసరిగా షిర్క్‌కు పాల్పడుతున్నాడన్నది సుస్పష్టం. తేడా అల్లా ఒక్కటే. షిర్క్ మత సంబంధ రూపంలో వస్తుంది. నాస్తికత్వం ధర్మరాహిత్య రూపంలో వస్తుంది. ఈ ఆయత్ నేపథ్యంలో యూదులు అల్లాహ్‌ను అంగీకరిస్తూనే షిర్క్‌కు పాల్పడుతున్నారు. కనుక షిర్క్ క్షమార్హం కాని నేరంగా ఇక్కడ స్పష్టం చేయబడుతోంది.

షిర్క్ కంటే తక్కువ స్థాయి పాపాలు క్షమించబడే అవకాశం ఉంది. కాని మనిషి గనక షిర్క్‌కు కట్టుబడిఉండి, తౌబా (పశ్చాత్తాప ప్రకటన) చేయకపోయి అదే స్థితిలో ఉండగా అతనికి మరణం సంభవిస్తే, తన పాపం విషయంలో అతడు ఎంతమాత్రం క్షమించబడడు అన్నది దైవనిర్ణయం. ఖుర్‌ఆన్ ఆయత్ ద్వారా తెలుస్తోంది. అల్లాహ్‌కు సాటి కల్పించిన వానిపై స్వర్గం హరామ్ (నిషేధం) చేసేశాడు. (మాయిద - 5 : 72) నిస్సందేహంగా షిర్క్ ఘోరాతి ఘోరమైన అపరాధం. (31 - 13)

అంటే షిర్క్ మరియు విగ్రహారాధనను మామూలు పాపాలుగా భావించకండి. వాస్తవంగా ఇవి ఘోర పాపాలు. అంతిమ దినం నాడు ముష్రికులు (బహుదైవారాధకులు, విగ్రహారాధకులు, సమాధులను పూజించే) వారికి వ్యతిరేకంగా తిరుగుబాటు నేరంపై విచారణ జరుగుతుంది. కారుణ్యమూర్తి (స), సెలవిచ్చారు, “అన్ని పాపాల కన్నా పెద్ద పాపం ఏదో చెప్పమంటారా? అల్లాహ్‌కు సాటి కల్పించడం, మరొక ఆదేశంలో తల్లిదండ్రుల పట్ల అవిధేయత.”

49వ ఆయత్ : యూదులు తాము పెద్దవారమన్న అహంభావం ప్రదర్శించడం వారి మార్గభ్రష్టతకు కారణమయ్యింది. వారు విశ్వాసం, ఆచరణలకు దూరం అయ్యారు. అయినా తాము గ్రంథం కలవారమని, బనీ ఇస్రాయీల్ వారమన్న గర్వంతో వారు “మేము దైవానికి ప్రియమైన వాళ్ళం. పరలోకంలో మోక్షం మా కోసం రాసి పెట్టబడి ఉంది” అనేవారు. ఎప్పుడయినా ఏదయినా ఒక జాతి ధర్మానికి సంబంధించిన నిజ విశ్వాసానికీ, ఆచరణకూ దూరం అయినప్పుడు ఇలాగే అధర్మంలో అహంకారానికి లోనవుతుంది.

ఒక సమాజంలో ధర్మానుసరణకు బదులు గ్రూపిజం, ముఠాలు కట్టడం మొగ్గ తొడగినప్పుడు ధర్మాధర్మాల విచక్షణ అంతరిస్తుంది. ప్రతి ముఠా ఏ విధంగానయినా తన మాట నెగ్గించుకోవాలనుకుంటుంది. వ్యతిరేకుల వర్గాన్ని భంగపర్చాలని చూస్తుంది. ఇలా చేయడంలో స్వయంగా ఆ వర్గం సిద్ధాంతాలకు విశ్వాసాలకు వ్యతిరేకంగా నడవవలసి వస్తే, ఎటువంటి సంకోచం లేకుండా అధర్మంగా ప్రవర్తిస్తుంది.

మదీనా యూదుల పరిస్థితీ ఇంతే. వారు ఎల్లప్పుడు విగ్రహారాధనకు వ్యతిరేకులుగా ఉండేవారు. విగ్రహారాధకుల్ని హేళన చేస్తూ అవమానపరుస్తుండేవారు. కాని ముస్లిం పట్ల గల వ్యతిరేకత కారణంగా విగ్రహారాధకుల్ని మెచ్చుకుంటూ, “ఈ ముస్లింలకన్నా బహుదైవారాధకుల విధానమే మిన్న” అని చెప్పేవారు. (తర్జుమానుల్ ఖుర్‌ఆన్, అబుల్ కలామ్ ఆజాద్).

(60) ఓ ప్రవక్తా! మీపై అవతరించబడిన దానినీ విశ్వసిస్తున్నాం. మీకు పూర్వం అవతరింపచేయబడిన దానినీ విశ్వసిస్తున్నాం అని ప్రకటిస్తూనే తమ వివాదాన్ని తాగూత్ (అధర్మం) వైపునకు తీసుకు వెళ్ళాలని భావిస్తున్నవారిని మీరు చూడలేదా? వాస్తవానికి తాగూత్ తీర్పును "అంగీకరించవద్దని" వారిని ఆదేశించడం జరిగింది. వారిని భ్రష్టుపట్టించి ధర్మానికి బహుదూరంగా తీసుకుపోవాలని షైతాను వాంఛిస్తున్నాడు.

(61) అల్లాహ్ అవతరింపచేసిన దాని వైపునకు రమ్మని, ప్రవక్త వైపునకు రమ్మని వారికి చెప్పబడినప్పుడు, రావడానికి ఇష్టపడని కపటులు ముఖం త్రిప్పుకుని పోవటం నీవు చూస్తావు.

(62) వారి కర్మల ప్రతిఫలంగా వారిపై ఆపదలు విరుచుకుపడినప్పుడు వారికి ఏ గతి పడుతుంది? వారు నీ దగ్గరకు ప్రమాణాలు చేస్తూ వస్తారు. దైవసాక్షి! మా ఉద్దేశ్యం అయితే మేలు మరియు పరస్పర అనుకూలత (సయోధ్య) తప్ప మరేమీ కాదు అంటారు.

(63) ఇటువంటి వారి హృదయాలలో ఏమి ఉన్నదో అల్లాహ్‌కు బాగా తెలుసు. కనుక మీరు వారిని పట్టించుకోకండి. వారికి ఉపదేశించండి. వారి మనస్సులలో ఉన్నది తుడుచుకుపొయ్యేలా సమయోచితంగా మాట్లాడండి. (64) మేము ఏ ప్రవక్తను పంపినా మీరు అల్లాహ్ ఆదేశం ప్రకారం ఆయనకు విధేయత చూపాలనే పంపాము. ఒకవేళ వారు తమ ఆత్మలకు అన్యాయం చేసుకుని, మీ దగ్గరకు వచ్చి అల్లాహ్‌ను మన్నింపు కోరితే, ప్రవక్త కూడా వారి కోసం మన్నింపు కోరితే, నిస్సందేహంగా వారు అల్లాహ్‌ను తౌబా స్వీకరించేవానిగా, కరుణించేవానిగా కనుగొంటారు.

اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِيْنَ يَزْعُمُوْنَ اَنَّهُمْ اٰمَنُوْا بِمَاۤ اُنْزِلَ اِلَيْكَ وَمَاۤ اُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرِيْدُوْنَ اَنْ يَّتَحَاكَمُوْۤا اِلَى الطَّاغُوْتِ وَقَدْ اُمِرُوْۤا اَنْ يَّكْفُرُوْا بِهٖ ؕ وَيُرِيْدُ الشَّيْطٰنُ اَنْ يُّضِلَّهُمْ ضَلٰلًاۢ بَعِيْدًا ﴿60﴾

وَاِذَا قِيْلَ لَهُمْ تَعَالَوْا اِلٰى مَاۤ اَنْزَلَ اللّٰهُ وَاِلَى الرَّسُوْلِ رَاَيْتَ الْمُنٰفِقِيْنَ يَصُدُّوْنَ عَنْكَ صُدُوْدًا ۚ﴿61﴾

فَكَيْفَ اِذَاۤ اَصَابَتْهُمْ مُّصِيْبَةٌۢ بِمَا قَدَّمَتْ اَيْدِيْهِمْ ثُمَّ جَآءُوْكَ يَحْلِفُوْنَ ۖ بِاللّٰهِ اِنْ اَرَدْنَاۤ اِلَّاۤ اِحْسَانًا وَّتَوْفِيْقًا ﴿62﴾

اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ يَعْلَمُ اللّٰهُ مَا فِيْ قُلُوْبِهِمْ ۗ فَاَعْرِضْ عَنْهُمْ وَعِظْهُمْ وَقُلْ لَّهُمْ فِيْۤ اَنْفُسِهِمْ قَوْلًاۢ بَلِيْغًا ﴿63﴾

وَمَاۤ اَرْسَلْنَا مِنْ رَّسُوْلٍ اِلَّا لِيُطَاعَ بِاِذْنِ اللّٰهِ ؕ وَلَوْ اَنَّهُمْ اِذْ ظَّلَمُوْۤا اَنْفُسَهُمْ جَآءُوْكَ فَاسْتَغْفَرُوا اللّٰهَ وَاسْتَغْفَرَ لَهُمُ الرَّسُوْلُ لَوَجَدُوا اللّٰهَ تَوَّابًا رَّحِيْمًا ﴿64﴾

فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُوْنَ حَتّٰى يُحَكِّمُوْكَ فِيْمَا شَجَرَ
بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوْا فِيْٓ اَنْفُسِهِمْ حَرَجًا مِّمَّا
قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوْا تَسْلِيْمًا ﴿65﴾
وَلَوْ اَنَّا كَتَبْنَا عَلَيْهِمْ اَنِ اقْتُلُوْٓا اَنْفُسَكُمْ اَوِ
اخْرُجُوْا مِنْ دِيَارِكُمْ مَّا فَعَلُوْهُ اِلَّا قَلِيْلٌ
مِّنْهُمْ ؕ وَلَوْ اَنَّهُمْ فَعَلُوْا مَا يُوْعَظُوْنَ بِهٖ لَكَانَ
خَيْرًا لَّهُمْ وَاَشَدَّ تَثْبِيْتًا ۙ﴿66﴾
وَّاِذًا لَّاٰتَيْنٰهُمْ مِّنْ لَّدُنَّآ اَجْرًا عَظِيْمًا ۙ﴿67﴾
وَّلَهَدَيْنٰهُمْ صِرَاطًا مُّسْتَقِيْمًا ﴿68﴾
وَمَنْ يُّطِعِ اللّٰهَ وَالرَّسُوْلَ فَاُولٰٓئِكَ مَعَ الَّذِيْنَ
اَنْعَمَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ مِّنَ النَّبِيّٖنَ وَالصِّدِّيْقِيْنَ
وَالشُّهَدَآءِ وَالصّٰلِحِيْنَ ۚ وَحَسُنَ اُولٰٓئِكَ
رَفِيْقًا ؕ﴿69﴾
ذٰلِكَ الْفَضْلُ مِنَ اللّٰهِ ؕ وَكَفٰى بِاللّٰهِ عَلِيْمًا ۧ﴿70﴾ ع 9 11 6

(65) మీ ప్రభువు సాక్షి! తమ వివాదాలలో మిమ్మల్ని నిర్ణేతగా అంగీకరించనంత వరకూ ఇంకా మీరు ఇచ్చిన తీర్పు గురించి తమ హృదయాలలో ఏమాత్రం సంకోచంలేక ఆ తీర్పును పూర్తిగా శిరసావహించనంత వరకూ వీరు విశ్వాసులు కాజాలరు. (66) వారు తమను తాము వధించుకోవడం లేక తమ ఇళ్ళ నుండి వెడలిపోవడం వారిపై వాజిబ్ (తప్పనిసరి) చేసినట్లయితే కొందరు తప్ప వారిలో ఎవరూ ఇలా చేయరు. వారు తమకు ఉపదేశించిన దాని ప్రకారమే చేస్తే, అది వారికోసం ఉత్తమం మరియు మరింత నిలకడకు కారణభూతం అయ్యేది. (67) అటువంటి పక్షంలో మేము వారికి మా వద్ద నుండి గొప్ప ప్రతిఫలాన్ని ఇస్తాము. (68) ఇంకా వారికి సన్మార్గంపైన నడిచే హితవునిచ్చి ఉంచుతాము. (69) అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్తకు విధేయత చూపినవారు, అల్లాహ్ అనుగ్రహం పొందిన వారితో ఉంటారు. అంటే సిద్దీఖులు (సత్యవంతులు), షహీదులు (అమరగతి పొందినవారు) మరియు సత్పురుషుల వెంట ఉంటారు. ఇంకా సహచరులు అయిన కారణంగా వీరు ఎంత మంచివారు! (70) ఇటువంటి కారుణ్యం అల్లాహ్ తరఫు నుండి మాత్రమే లభిస్తుంది. (యదార్థం) తెలుసుకోవటానికి అల్లాహ్ చాలు.

58 – 70 ఆయత్‌ల వివరణ : గడచిన ఆయత్‌లలో యూదులకు పరలోకంలో బాధాకరమయిన శిక్ష ఉందనీ, వీరు అల్లాహ్ మరియు ప్రవక్తకు అవిధేయులు అనీ విశ్వాసుల పట్ల ఈర్ష్యాసూయలు కలిగి ఉండేవారనీ వివరించబడింది. ఈ ఆయత్‌లలో ముస్లింలకు, వారు యూదుల పోకడను ఎంతమాత్రం అనుసరించకూడదనీ, అల్లాహ్‌కు, ఆయన ప్రవక్తకు విధేయత చూపి నడుచుకోవడంలోనే ముస్లింల సఫలత ఉందనీ దైవప్రవక్త ఆదేశాలను పాటించాలనీ, అప్పగింతలో లోటు చేయకూడదనీ, న్యాయం పాటించాలనీ ఉపదేశించబడుతోంది.

వివరణ : అమానతు (అప్పగింత) లను గట్టిగా పరిరక్షించాలని, వాటిని చెల్లించడంలో ఏమాత్రం లోపం కలుగనీయరాదనీ అల్లాహ్ ముస్లింలకు తాకీదు చేస్తున్నాడు. అబూదావూద్, తిర్మిజీ, దారమీ వగైరాలలో దైవప్రవక్త (స) ఇలా సెలవిచ్చినట్లుగా ఉల్లేఖించబడింది. "అప్పగింత గలవాళ్ల అప్పగింతలు చెల్లించండి. అప్పగింతలలో లోటు చేసిన వారి పట్ల లోటు చేయకండి." (అబూదావూద్ – హ.నెం.3534)

హాఫిజ్ ఇబ్నె కసీర్ ఇలా వ్రాస్తున్నారు : 'అమానత్' అంటే అన్ని రకాల అప్పగింతలూ ఇందులో చేరి ఉన్నాయి. అవి అల్లాహ్ హక్కులయినా, అంటే నమాజ్, జకాత్ మరియు రోజా వగైరాలు అయినా లేక దాసుల పరస్పర హక్కులయినా సరే ఇహలోకంలో వాటిని చెల్లించనివాడు ముస్లిం, అహ్మద్‌లలోని ఒక ఉల్లేఖనం, ప్రామాణిక హదీసు ప్రకారం, అతడు వాటిని అంతిమదినం నాడు చెల్లిస్తాడు. కొమ్ములు లేని మేకకు పరిహారం కొమ్ములు ఉన్న మేకలు చెల్లించాల్సి వస్తుంది. (సహీహ్ ముస్లిం – హ.నెం. 4679)

చాలామంది వ్యాఖ్యానకర్తలు ఈ ఆయత్ ఉస్మాన్ బిన్ అబీ తల్హా గురించి మక్కా విజయం (ఫతెహ్ మక్కా) సందర్భంగా అవతరింపజేయబడిందని వ్రాశారు. ఆయన దగ్గర కాబా గృహం తాళపు చెవులు ఉండేవి. దైవప్రవక్త (స) మక్కా చేరుకున్నప్పుడు ఉస్మాన్‌ను పిలిచి, తాళాలు తెప్పించి కాబా తలుపులు తెరచి లోనికి ప్రవేశించారు. ఈ ఆయత్‌నే చదివి ఉస్మాన్‌ను పిలిచి తాళాలు అప్పగించారు. హాఫిజ్ సుయూతీ అంటున్నారు, "ఈ ఆయత్ ఆయన (సల్లం) కాబా లోపల వున్నప్పుడు అవతరించబడిందని ప్రత్యక్షంగా తెలుస్తోంది. ఆ తర్వాత, న్యాయశీలతను కొనియాడి, ఇది చాలా మంచి గుణం అంటున్నాడు అల్లాహ్. పాలకులయినా, పాలితులయినా న్యాయవంతంగా వ్యవహరించాలనీ ముస్లిం సమాజం న్యాయవంతమయిన పోకడను అవలంబించడం, సమాజంలో న్యాయబద్ధ వ్యవస్థ వెల్లివెరియడం పైనే శాంతియుతమయిన, గౌరవప్రదమయిన జీవితం ఆధారపడి ఉందనీ అల్లాహ్ ముస్లింలను ప్రోద్బలపరుస్తున్నాడు. (తైసీరుర్రహ్మాన్ లి బయానుల్ ఖుర్ఆన్, 5వ భాగం, సూరతున్నిసా)

59వ ఆయత్ : మంచి విషయాలలో నాయకుని పట్ల విధేయత :

తమలో నుండి అధికారం కలవారు అంటే, పాలకులు అధినేతలు అని కొందరు ఉలమాలు, మరికొందరు ఫికహ్‌వేత్తలు అని అభిప్రాయపడుతున్నారు. భావాన్ని బట్టి ఈ రెండు అభిప్రాయాలూ అని భావించవచ్చు. అంటే అసలు విధేయత అల్లాహ్‌కు మాత్రమే చూపాలి. ఎందుకంటే అలా లహుల్ ఖల్‌ఖు వల్ అమ్ర్ – సృష్టించేది ఆయనే. శాసించేది ఆయనే (అల్ ఆరాఫ్ : 54).

ఇనిల్ హుక్‌ము ఇల్లా లిల్లాహ్ (యూసుఫ్ : 40) ఆజ్ఞ అయితే అల్లాహ్‌దే. అయితే ప్రవక్త కేవలం దైవాభీష్టం, ఆయన ఇష్టాయిష్టాలకు ప్రతినిధి.

61 – 62 ఆయత్‌లు : కపటులు తాము విశ్వసించామని నోటితో అయితే పలుకుతారు. కాని ఆచరణలో మాత్రం తమ తగాదాలు స్పర్థల పరిష్కారం కోసం ఇస్లాం వ్యతిరేకుల ఎదుటకు తీసుకుపోతారు. అల్లాహ్ మరియు ప్రవక్త తీర్పుల కన్నా ఇస్లాం ప్రత్యర్థుల తీర్పులకు ప్రాధాన్యం ఇచ్చేవారు. ఇక ఎప్పుడైనా వారి ఈ ద్వంద్వ వైఖరి పట్టుబడితే దైవప్రవక్త సమక్షంలో హాజరయి అసత్య ప్రమాణాలు చేస్తూ అనేవారు, "మేము మీ ఆదేశం ప్రకారమే నడుచుకొనేవాళ్లం. కేవలం ఈ సమస్య ఎలాగోలా తీరిపోవాలని, ఇస్లాం వ్యతిరేకుల హృదయాలను ఆకట్టుకోవాలని వారి దగ్గరకు వెళ్ళాం."

ఇక్కడ వీరి ఈ కపట వైఖరి ప్రస్తావించబడింది. అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్త ఆదేశం, మరియు తీర్పును విశ్వసించని వాడు ఎన్నటికీ విశ్వాసి కాజాలడని స్పష్టంగా చెప్పివేయడం జరిగింది. విశ్వాసం కోసం ఆదేశాన్ని ఒప్పుకోవడం మాత్రమే చాలదు. ప్రవక్తకు వ్యతిరేకంగా మనస్సులో ఏమాత్రం సంకుచితత్వం, ఇబ్బందిగా భావించని పరిస్థితి ఏర్పడాలి. (తర్జుమానుల్ ఖుర్ఆన్, మౌలానా అబుల్ కలామ్ ఆజాద్, 5వ భాగం, సూరయె నిసా)

63వ ఆయత్ వివరణ : వీరి హృదయాలలో ఉన్న తిరస్కారం, కాపట్యం గురించి అల్లాహ్ బాగా ఎరిగి ఉన్నాడని ఈ ఆయత్‌లో ఇందుకు జవాబు వచ్చింది. వీరిని తప్పుడు ఊహాగానాలు, ప్రమాణాలు అసత్యాలు, కాబట్టి వీరు చూపే సంజాయిషీని అంగీకరించకూడదు. ఈ కపటి యొక్క తిరస్కారం బట్టబయలయింది. కనుక హజ్రత్ ఉమర్‌కు వ్యతిరేకంగా ఆక్షేపించే వారి ఆక్షేపణను రద్దు చేయాలి.

(71) విశ్వాసులారా! మీ రక్షణ సామగ్రి ఎల్లప్పుడు మీ వద్ద ఉంచుకోండి. వేర్వేరు బృందాలుగా లేక అందరూ కలసి మూకుమ్మడిగా బయలుదేరండి. (72) మీలో వెనక వుండిపోయేవాడూ ఉన్నాడు. మీకు ఏదయినా ఆపద కలిగితే, నేను వారిలో లేనందువల్ల నాపై అల్లాహ్ ఎంతో ఉపకారం చేశాడు అంటాడు. (73) అల్లాహ్ గనుక మీపై అనుగ్రహిస్తే, మీకూ వాడికి ఎటువంటి స్నేహబంధమే లేనట్లుగా మాట్లాడతాడు, "అయ్యో! నేను కూడా వారిలో చేరివుంటే ఎంత గొప్ప విషయం పొంది వుండే వాడినో!" అంటాడు.	يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ خُذُوا۟ حِذْرَكُمْ فَٱنفِرُوا۟ ثُبَاتٍ أَوِ ٱنفِرُوا۟ جَمِيعًا ﴿71﴾ وَإِنَّ مِنكُمْ لَمَن لَّيُبَطِّئَنَّ فَإِنْ أَصَٰبَتْكُم مُّصِيبَةٌ قَالَ قَدْ أَنْعَمَ ٱللَّهُ عَلَىَّ إِذْ لَمْ أَكُن مَّعَهُمْ شَهِيدًا ﴿72﴾ وَلَئِنْ أَصَٰبَكُمْ فَضْلٌ مِّنَ ٱللَّهِ لَيَقُولَنَّ كَأَن لَّمْ تَكُنۢ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُۥ مَوَدَّةٌ يَٰلَيْتَنِى كُنتُ مَعَهُمْ فَأَفُوزَ فَوْزًا عَظِيمًا ﴿73﴾

ఆ తరువాత చెప్పబడింది. ఈ కపటులకు కూడా వారి మనస్సులపై ప్రభావం పడేలా శ్రేయోభిలాషతో కూడిన ఉపదేశం చెయ్యండి. అంటే పరలోక భయం వారిలో కలిగించి చిత్తశుద్ధితో ఇస్లాం వైపునకు ఆహ్వానించండి. లేదా ప్రాపంచిక శిక్ష గురించి చెప్పండి. ఒకవేళ మీరు కాపట్యాన్ని వీడకపోతే మీ కాపట్యం బయటపడినప్పుడు మీ పర్యవసానం కూడా కపటి బషీర్ పర్యవసానంలాగే అవుతుంది. (మారిఫుల్ ఖుర్ఆన్ రెండవ సంపుటం, 5వ భాగం సూరయె నిసా)

64వ ఆయత్ : ప్రవక్తను మనస్ఫూర్తిగా నిర్ణేతగా, తీర్పరిగా అంగీకరించాలనే, ఆయనకు విధేయత చూపాలనే పంపడం జరుగుతుంది.

65వ ఆయత్ : హజ్రత్ ఉర్వ బిన్ జుబైర్ (రజి) ఉల్లేఖిస్తున్నారు : "జుబైర్ (నా తండ్రి)కీ ఒక అన్సారీకి మధ్య ఒక సెలయేరులో ఉన్న పిల్లకాలువ విషయంలో వివాదం ఏర్పడింది. ఆయన (స) జుబైర్‌తో పలికారు : "నీవు నీ చెట్లకు నీరు వదలి, ఆ తర్వాత నీ ప్రక్కదారి తోటలకు నీరు వదలు, అందుకు అన్సారీ, 'ఎందుకు వదలము!? జుబైర్ మీ మేనత్త కొడుకు కదా!' అన్నాడు. దానితో ఆయన (స) వదనం వివర్ణమయ్యింది. ఆయన (స) జుబైర్‌తో అన్నారు, 'జుబైర్! నీ పొలానికి నీరుపట్టు నీరు గట్ల అంచుల వరకూ రానంత వరకూ ఇతని కోసం నీరు వదలకు. (సహీహ్ బుఖారీ – హ.నెం. 4219) అంటే ఆ అన్సారీ ఆయన (స)కు కోపం తెప్పించినందువల్ల ఆయన (స) న్యాయంతో కూడిన తీర్పునిచ్చారు. అంతకుముందు ఇచ్చిన ఆదేశంలో అయితే ఇద్దరికీ రాయితీ దృష్టిలో ఉంచుకోవడం జరిగింది."

సహీహ్ ముస్లిం గ్రంథంలో రబియ బిన్ కఅబ్ అస్లమీ (రజి) ఉల్లేఖించారు : ఆయన దైవప్రవక్త (స)తో, "స్వర్గంలో మీ సహచర్యం లభించాలి" అని విన్నవించుకున్నారు. దానికి ఆయన (స) అన్నారు, "అత్యధిక సజ్దాల (అత్యధిక నఫిల్ నమాజుల) ద్వారా నాకు సహాయం చెయ్యి." (సహీహ్ ముస్లిం – హ.నెం.754)

తిర్మిజీ గ్రంథంలోని ఒక హదీసులో ఉంది. అమానతుదారు, సత్యం పలికేవాడు అయిన వ్యాపారి, అంతిమదినాన ప్రవక్తలు, సిద్దీఖులు, షహీదుల వెంట ఉంటాడు. (తిర్మిజీ – హ.నెం.1209 – రాజీ అంటే ఇటువంటి సహచర్యం లభించడం అంటే అల్లాహ్ కటాక్షమే. అల్లాహ్‌కు ప్రజల స్థితిగతులు బాగా తెలుసు. (రాజీ) (దివ్య ఖుర్ఆన్, అష్రఫుల్ హవాషీ)

(74) పరలోక జీవితానికి బదులుగా ప్రాపంచిక జీవితాన్ని అమ్ముకున్నవారు, అల్లాహ్ మార్గంలో పోరాడాలి. ఇంకా అల్లాహ్ మార్గంలో పోరాడే వ్యక్తి స్వయంగా తాను షహీద్ (అమరగతిపొందితే) లేక ఆధిక్యత పొందితే అతి త్వరలో (రెండు పరిస్థితులలోనూ) మేము అతనికి ఎంతో గొప్ప ప్రతిఫలాన్ని ఇస్తాము. (75) ముస్లింలారా! మీకేమయిపోయింది? బలహీనులయిన పురుషులు, స్త్రీలు, పిల్లలూ, "ఓ మా ప్రభూ! మమ్మల్ని జులుం చేసే ప్రజల ఈ బస్తీ నుండి తొలగించు. ఇంకా నీ తరఫు నుండి మా కోసం ఒక రక్షకుడిని ఏర్పాటు చెయ్యి. నీ తరఫునుండే ఎవరయినా సహాయకుడిని పుట్టించు" అని మొరపెట్టుకుంటుంటే, మీరు అల్లాహ్ మార్గంలో పోరాడరేమి? (76) విశ్వసించినవారు అల్లాహ్ మార్గంలో యుద్ధం చేస్తారు. తిరస్కారులు తాగూత్ (ధర్మవ్యతిరేక) మార్గంలో పోరాడతారు. కాబట్టి షైతాను మిత్రులయిన వారితో బాగా యుద్ధం చెయ్యండి. నిస్సందేహంగా షైతాను యుక్తి బలహీనమయినది. (77) (ప్రస్తుతానికి యుద్ధం నుండి) చెయ్యి ఆపి ఉంచండి. (ఇప్పుడు కేవలం) నమాజ్‌ను స్థాపించండి, జకాత్ చెల్లిస్తూ ఉండండి అని వారికి చెప్పడం జరిగింది. తర్వాత వారిపై యుద్ధం విధిగా చెయ్యబడినప్పుడు వారిలో కొందరు, అల్లాహ్‌కు భయపడవలసిన రీతిలో ప్రజలకు భయపడసాగారు. అంతకన్నా మించి, "ఓ మా ప్రభూ! నీవు మాపై యుద్ధాన్ని ఎందుకు విధిగా చేశావు? మరికొంత కాలం పాటు మాకు వ్యవధి ఎందుకు ఇవ్వలేదు?" అన్న వారి పరిస్థితి గమనించావా? వారికి చెప్పండి, "ప్రాపంచిక సుఖం తాత్కాలికమయినది." దైవభక్తిపరునికి పరలోకమే ఉత్తమమయినది. ఇంకా వారిపై రవ్వంత అయినా జులుం చేయబడదు.

فَلْيُقَاتِلْ فِىْ سَبِيْلِ اللّٰهِ الَّذِيْنَ يَشْرُوْنَ الْحَيٰوةَ
الدُّنْيَا بِالْاٰخِرَةِ ؕ وَمَنْ يُّقَاتِلْ فِىْ سَبِيْلِ اللّٰهِ
فَيُقْتَلْ اَوْ يَغْلِبْ فَسَوْفَ نُؤْتِيْهِ اَجْرًا عَظِيْمًا ﴿74﴾
وَمَا لَكُمْ لَا تُقَاتِلُوْنَ فِىْ سَبِيْلِ اللّٰهِ
وَالْمُسْتَضْعَفِيْنَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَآءِ
وَالْوِلْدَانِ الَّذِيْنَ يَقُوْلُوْنَ رَبَّنَآ اَخْرِجْنَا مِنْ
هٰذِهِ الْقَرْيَةِ الظَّالِمِ اَهْلُهَا ۚ وَاجْعَلْ لَّنَا مِنْ
لَّدُنْكَ وَلِيًّا ۚ وَّاجْعَلْ لَّنَا مِنْ لَّدُنْكَ
نَصِيْرًا ؕ ﴿75﴾
اَلَّذِيْنَ اٰمَنُوْا يُقَاتِلُوْنَ فِىْ سَبِيْلِ اللّٰهِ ۚ وَالَّذِيْنَ
كَفَرُوْا يُقَاتِلُوْنَ فِىْ سَبِيْلِ الطَّاغُوْتِ فَقَاتِلُوْٓا
اَوْلِيَآءَ الشَّيْطٰنِ ۚ اِنَّ كَيْدَ الشَّيْطٰنِ كَانَ
ضَعِيْفًا ۠ ﴿76﴾ ع 10 6 7
اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِيْنَ قِيْلَ لَهُمْ كُفُّوْٓا اَيْدِيَكُمْ
وَاَقِيْمُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتُوا الزَّكٰوةَ ۚ فَلَمَّا كُتِبَ
عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ اِذَا فَرِيْقٌ مِّنْهُمْ يَخْشَوْنَ
النَّاسَ كَخَشْيَةِ اللّٰهِ اَوْ اَشَدَّ خَشْيَةً ۚ وَقَالُوْا
رَبَّنَا لِمَ كَتَبْتَ عَلَيْنَا الْقِتَالَ ۚ لَوْلَآ اَخَّرْتَنَآ
اِلٰٓى اَجَلٍ قَرِيْبٍ ؕ قُلْ مَتَاعُ الدُّنْيَا قَلِيْلٌ ۚ
وَالْاٰخِرَةُ خَيْرٌ لِّمَنِ اتَّقٰى ۟ وَلَا تُظْلَمُوْنَ
فَتِيْلًا ﴿77﴾

اَيۡنَ مَا تَكُوۡنُوۡا يُدۡرِكْكُّمُ الۡمَوۡتُ وَلَوۡ كُنۡتُمۡ فِىۡ
بُرُوۡجٍ مُّشَيَّدَةٍ‌ؕ وَاِنۡ تُصِبۡهُمۡ حَسَنَةٌ يَّقُوۡلُوۡا
هٰذِهٖ مِنۡ عِنۡدِ اللّٰهِ‌ۚ وَاِنۡ تُصِبۡهُمۡ سَيِّئَةٌ يَّقُوۡلُوۡا
هٰذِهٖ مِنۡ عِنۡدِكَ‌ؕ قُلۡ كُلٌّ مِّنۡ عِنۡدِ اللّٰهِ‌ؕ فَمَالِ
هٰٓؤُلَۤاءِ الۡقَوۡمِ لَا يَكَادُوۡنَ يَفۡقَهُوۡنَ حَدِيۡثًا ﴿78﴾

(78) మీరు ఎక్కడున్నా సరే, మీకు మరణం తప్పదు. పటిష్ఠమయిన కోటలలో మీరు సురక్షితంగా ఉన్నప్పటికీ వచ్చి తీరుతుంది. ఇంకా వారికి ఏదయినా లాభం చేకూరితే, "ఇది అల్లాహ్ తరఫు నుండి వచ్చింది" అంటారు. ఒకవేళ ఏదయినా నష్టం వాటిల్లితే, "ఇది నీ మూలంగానే వచ్చింది" అని నిందిస్తారు. మీరు (వారితో) అనండి, "సమస్తమూ అల్లాహ్ తరఫు నుండే జరుగుతుంది." అసలు వారికేమయిపోయింది. విషయాన్ని అర్థం చేసుకునే ప్రయత్నం చేయరేమిటి?

مَاۤ اَصَابَكَ مِنۡ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللّٰهِ‌ۖ وَمَاۤ اَصَابَكَ
مِنۡ سَيِّئَةٍ فَمِنۡ نَّفۡسِكَ‌ؕ وَاَرۡسَلۡنٰكَ لِلنَّاسِ
رَسُوۡلًا‌ؕ وَكَفٰى بِاللّٰهِ شَهِيۡدًا ﴿79﴾
مَنۡ يُّطِعِ الرَّسُوۡلَ فَقَدۡ اَطَاعَ اللّٰهَ‌ۚ وَمَنۡ تَوَلّٰى
فَمَاۤ اَرۡسَلۡنٰكَ عَلَيۡهِمۡ حَفِيۡظًا ؕ ﴿80﴾

(79) ఒకవేళ నీకేదయినా లాభం చేకూరినా అది అల్లాహ్ తరఫు నుంచి వచ్చింది. ఏదయినా కష్టం కలిగితే అది నీ కర్మల ఫలితంగానే కలిగింది. (ఓ ముహమ్మద్!) మేము నిన్ను ప్రజలందరి కోసం ప్రవక్తగా చేసి పంపాము. దీనికి అల్లాహ్ సాక్ష్యం చాలు. (80) ప్రవక్తకు విధేయత చూపినవాడు (వాస్తవానికి) అల్లాహ్‌కు విధేయత చూపినట్లే. ఒకవేళ ఎవరైనా ముఖం తిప్పుకుంటే, మేము నిన్ను వారిపై కాపరిగా చేసి పంపలేదు.

وَيَقُوۡلُوۡنَ طَاعَةٌ ۖ فَاِذَا بَرَزُوۡا مِنۡ عِنۡدِكَ بَيَّتَ
طَآئِفَةٌ مِّنۡهُمۡ غَيۡرَ الَّذِىۡ تَقُوۡلُ‌ؕ وَاللّٰهُ يَكۡتُبُ
مَا يُبَيِّتُوۡنَ‌ۚ فَاَعۡرِضۡ عَنۡهُمۡ وَتَوَكَّلۡ عَلَى اللّٰهِ‌ؕ
وَكَفٰى بِاللّٰهِ وَكِيۡلًا ﴿81﴾

(81) విధేయత చూపుతాము అని వారు నీతో అంటారు. కాని నీ వద్ద నుండి వెళ్ళిన తర్వాత వారిలోని కొందరు రాత్రివేళ సమావేశమయి నీ మాటలకు వ్యతిరేకంగా సంప్రదిస్తారు. అల్లాహ్ వారి మధ్య జరిగే సంప్రదింపులను వ్రాస్తూ పోతున్నాడు. కనుక వారిని పట్టించుకోవద్దు. అల్లాహ్‌పై నమ్మకం ఉంచు. అల్లాహ్‌పై నమ్మకం ఉంచటమే చాలు.

اَفَلَا يَتَدَبَّرُوۡنَ الۡقُرۡاٰنَ‌ؕ وَلَوۡ كَانَ مِنۡ عِنۡدِ غَيۡرِ
اللّٰهِ لَوَجَدُوۡا فِيۡهِ اخۡتِلَافًا كَثِيۡرًا ﴿82﴾

(82) మీరు ఖుర్ఆన్‌ను శ్రద్ధగా పరిశీలించరా? ఈ ఖుర్ఆన్ గనక అల్లాహ్ తప్ప మరెవరి ద్వారా అయినా వచ్చివుంటే అందులో అనేక విభేదాలు చూసేవాడివి.

وَاِذَا جَآءَهُمۡ اَمۡرٌ مِّنَ الۡاَمۡنِ اَوِ الۡخَوۡفِ اَذَاعُوۡا
بِهٖ‌ؕ وَلَوۡ رَدُّوۡهُ اِلَى الرَّسُوۡلِ وَاِلٰٓى اُولِى الۡاَمۡرِ
مِنۡهُمۡ لَعَلِمَهُ الَّذِيۡنَ يَسۡتَنۡۢبِطُوۡنَهٗ مِنۡهُمۡ‌ؕ
وَلَوۡلَا فَضۡلُ اللّٰهِ عَلَيۡكُمۡ وَرَحۡمَتُهٗ لَاتَّبَعۡتُمُ
الشَّيۡطٰنَ اِلَّا قَلِيۡلًا ﴿83﴾
فَقَاتِلۡ فِىۡ سَبِيۡلِ اللّٰهِ‌ۚ لَا تُكَلَّفُ اِلَّا نَفۡسَكَ
وَحَرِّضِ الۡمُؤۡمِنِيۡنَ‌ۚ عَسَى اللّٰهُ اَنۡ يَّكُفَّ بَاۡسَ
الَّذِيۡنَ كَفَرُوۡا‌ؕ وَاللّٰهُ اَشَدُّ بَاۡسًا وَّاَشَدُّ
تَـنۡكِيۡلًا ﴿84﴾
مَنۡ يَّشۡفَعۡ شَفَاعَةً حَسَنَةً يَّكُنۡ لَّهٗ نَصِيۡبٌ
مِّنۡهَا‌ۚ وَمَنۡ يَّشۡفَعۡ شَفَاعَةً سَيِّئَةً يَّكُنۡ لَّهٗ
كِفۡلٌ مِّنۡهَا‌ؕ وَكَانَ اللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَىۡءٍ
مُّقِيۡتًا ﴿85﴾
وَاِذَا حُيِّيۡتُمۡ بِتَحِيَّةٍ فَحَيُّوۡا بِاَحۡسَنَ مِنۡهَاۤ اَوۡ
رُدُّوۡهَا‌ؕ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلٰى كُلِّ شَىۡءٍ حَسِيۡبًا ﴿86﴾
اَللّٰهُ لَاۤ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ‌ؕ لَيَجۡمَعَنَّكُمۡ اِلٰى يَوۡمِ الۡقِيٰمَةِ
لَا رَيۡبَ فِيۡهِ‌ؕ وَمَنۡ اَصۡدَقُ مِنَ اللّٰهِ حَدِيۡثًا ﴿87﴾ ع 11 11 8

(83) శాంతి లేక భయాందోళనకి సంబంధించిన వార్త ఏదయినా వారికి చేరినప్పుడు వారు దాన్ని వెంటనే ప్రసారం చేసివేస్తారు. వారు గనక దాన్ని ప్రవక్త లేక బాధ్యతాపరుడయిన అధికారికి అందజేసివుంటే దాని నుండి సరయిన ఫలితాన్ని గ్రహించగలవారికి అది చేరి ఉండేది. అల్లాహ్ అనుగ్రహం, ఆయన కారుణ్యం నీ వెంట ఉండి ఉండకపోతే నీవు కొందరు తప్ప మిగతా వారితో షైతాను వెనుక చేరిపొయ్యేవాడివి. (84) కనుక, మీరు దైవమార్గంలో పోరాడండి. మీపై కేవలం మీ బాధ్యత మాత్రమే ఉంది. ముస్లింలను ధర్మపోరాటానికి ప్రేరేపించండి. ఈ విధంగా అల్లాహ్, తిరస్కారుల యుద్ధాన్ని బహుశా నివారించవచ్చు. స్వయంగా అల్లాహ్ వారితో తలపడటానికి వారిని శిక్షించడానికి బహు కఠినుడు. (85) మేలుకోసం సిఫారసు చేసేవాడు, దాని నుండి అతడు భాగం పొందుతాడు. చెడు పనికోసం సిఫారసు చేసేవాడు కూడా అందులో తన భాగాన్ని పొందుతాడు. అల్లాహ్ ప్రతి దానినీ గమనిస్తాడు. (86) మీకు ఎవరైనా సలామ్ చేస్తే మీరు దానికి ఉత్తమంగా సమాధానం చెప్పండి. లేదా కనీసం అదే విధంగానైనా బదులివ్వండి. నిస్సందేహంగా అల్లాహ్ ప్రతిదాన్ని లెక్క రాసి ఉంచుతాడు. (87) అల్లాహ్ తప్ప ఆరాధ్యుడు ఎవరూ లేరు. అంతిమ దినం నాడు ఆయన అందర్నీ ప్రోగు చేస్తాడు. ఆ దినం రావడంలో ఎటువంటి సందేహం లేదు. అల్లాహ్ మాటకన్నా సత్యమైన మాట మరెవరిది కాగలదు?

71 – 87 ఆయత్‌ల వివరణ :

ఆయత్‌ల సంబంధం : మునుపటి వాక్యాలలో, ముస్లింలకు వారు అల్లాహ్‌కు, దైవప్రవక్తకూ విధేయత చూపాలని ఆదేశించబడింది. ఇప్పుడు ఈ ఆయత్‌లలో ముస్లింలు కలిసికట్టుగా ప్రపంచాన్నుండి జులుంను, అన్యాయాన్నీ, అవిశ్వాసాన్ని ఎదుర్కోవాలని ఆదేశించబడుతోంది.

దివ్య ఖుర్ఆన్‌లో అల్లాహ్ సెలవిస్తున్నాడు. "మీకేమయిపోయింది? అల్లాహ్ మార్గంలో పోరాటం చెయ్యరేమిటి? చాలామంది బలహీనులు, నిస్సహాయులైన పురుషులు, స్త్రీలు, పిల్లలూ 'ఓ మా ప్రభూ! జులుం చేసే పౌరులు ఉన్న ఈ బస్తీ నుండి మమ్మల్ని తరలించాలని' మొరపెట్టుకుంటున్నారు కదా!"

ఈనాడు ప్రపంచంలో దౌర్జన్యం అమితంగా పెరిగిపోయింది. జులుంను, అన్యాయాన్నీ అంతం చెయ్యడానికి ముస్లింలు కృషి చెయ్యకపోతే మరెవరు చేస్తారు?

కపటులు అల్లాహ్‌ను, ఆయన ప్రవక్తను విశ్వసిస్తున్నామని బీరాలు పలుకుతారు. కాని అజ్ఞానులను ఎదుర్కోమని ఆదేశించబడినప్పుడు వీరు వెనకాడతారు.

కపటులు నమాజ్ చెయ్యడానికి సిద్ధపడుతున్నారు. కాని అధర్మంతో, జులుంతో, అన్యాయంతో తలపడటానికి మాత్రం సిద్ధంగా ఉండరు. కాబట్టి జులుం అన్యాయాన్ని వ్యతిరేకిస్తూ నినదించడం అన్నింటికన్నా గొప్ప విధేయత. దాని ప్రతిఫలం పుణ్యం కూడా ఎక్కువే.

71 - 78 ఆయత్‌ల వివరణ :

ఉహద్ యుద్ధంలో అబూ సుఫ్యాన్ తన విజయం గురించి ప్రకటించాడు. చుట్టుప్రక్కల తెగలలోని ముస్లింలకు వ్యతిరేకంగా ఉత్సాహం పెరిగిపోయింది. మదీనాకు వెలుపల ముస్లింల ధన ప్రాణాలకు రక్షణ లేకుండా పోయింది. కనుక వారిని అప్రమత్తంగా వుండి ఆచితూచి అడుగువేయాలని రక్షణ సామగ్రిని వెంట ఉంచుకోవాలని ఒకరిద్దరు గాక మూకుమ్మడిగా బయలుదేరాలని సూచించబడింది. (తైసీరుల్ ఖుర్ఆన్)

ఇక్కడ యుద్ధం విషయంతో సంబంధం కల కపటుల అవిధేయత గురించిన ప్రస్తావన మొదలవుతుంది. ప్రతీ జమాఅత్‌లోనూ కొందరు విశ్వాసం, నమ్మకం లేనివారు, పట్టుదల, ధైర్యం లోపించిన వారు ఉంటారు. దీక్షతో, ధైర్యంతో ఏదయినా చర్య తీసుకోబడటం చూసి వారు తమ బలహీనత కారణంగా తామూ ఆ పని చేయరు. ఇతరులూ ఆ పని చేయడాన్ని సహించరు. ఇక ఆ జమాఅత్ ఏదయినా చర్యకు పూనుకున్నప్పుడు దూరంగా ఉంటూ ఇతరుల వలె తమాషా చూస్తూ ఉంటారు. ఏదయినా సంఘటన జరిగినప్పుడు సంతోషపడుతూ అంటారు, "ఇంకా నయం, మేము వారితో చేరకుండా ఉన్నాం." ఒకవేళ విజయం లభిస్తే అసూయాగ్నితో మాడి మసి అవుతూ, "అరెరే మేము కూడా తోడ్పడివుంటే ఈనాడు విజయంలో మాకూ భాగం ఉండేది కదా!" అంటారు. అంటే వారి వ్యక్తిత్వం జమాఅత్ ఉనికికి బొత్తిగా సంబంధం లేదన్నట్లుగా ఉంటుంది. జమాఅత్ నష్టం తమ నష్టం కాదు. జమాఅత్ విజయం తమ విజయం కాదన్నట్లుగా ఉంటారు. ఇస్లాం ఆరంభ కాలంలోనూ ఇలాంటి వారు ఉండేవారు. దివ్య ఖుర్ఆన్ వారి కర్మల్ని వివరిస్తోంది. వారిని విశ్వాసులుగా కాక మునాఫిక్‌లు (కపటులుగా నిర్ణయిస్తోంది - తర్జుమానుల్ ఖుర్ఆన్, మౌలానా అబుల్ కలామ్ ఆజాద్)

శత్రువు పట్ల అప్రమత్తంగా ఉండాలని ధర్మపోరాటానికి సన్నద్ధులు కావాలని ఆదేశించిన తరువాత ముస్లింలను ధర్మ యుద్ధానికి ప్రోత్సహించడం జరిగింది. ప్రపంచాన్ని అమ్మి పరలోకాన్ని ఖరీదు చేయగోరేవారు, అల్లాహ్ మార్గంలో జిహాద్ చేయాలని, అల్లాహ్ మార్గంలో జిహాద్ చేస్తున్నవారు షహీదులు (అమరగతులు) అయినా లేక విజేతలయి ఇళ్ళకు మరలినా, రెండు స్థితులలోనూ అల్లాహ్ వారికి గొప్ప ప్రతిఫలాన్ని ఇస్తాడని చెప్పబడింది.

దైవప్రవక్త (స) ఇలా సెలవిచ్చారని హజ్రత్ అబూ హురైరా (రజి) ఉల్లేఖించారు : "అల్లాహ్ మార్గంలో జిహాద్ కోసం బయలుదేరేవారికి అల్లాహ్ బాధ్యత వహిస్తాడు. ఇంకా ఇలా అంటాడు, అతడు గనక నా మార్గంలో జిహాద్ సంకల్పంతో బయలుదేరితే, నన్ను విశ్వసించినట్లయితే, నా ప్రవక్తలను ధృవీకరిస్తే నేను అతనికి బాధ్యుడ్ని. అతడ్ని స్వర్గానికి చేర్చడంగానీ, ప్రతిఫలం, యుద్ధప్రాప్తి (గనీమత్) తో అతడ్ని ఇంటికి పంపడం గానీ, నా పూచీ (తైసీరుర్రహ్మాన్, లి బయానుల్ ఖుర్ఆన్)

జులుం చేసే ప్రజలున్న బస్తీ అంటే (అవతరణా కాలాన్ని బట్టి) మక్కా నగరం, హిజ్రత్ చేసి కొందరు అనుచరులతో మదీనాకు ప్రవక్త (స) వెళ్ళగా మక్కాలో మిగిలినవారు ప్రత్యేకించి వృద్ధులు, స్త్రీలు, పిల్లలు తిరస్కారుల హింసా దౌర్జన్యాలను తట్టుకోజాలక, సహాయం కోసం అల్లాహ్‌కు మొరపెట్టుకున్నారు. అప్పుడు అల్లాహ్ ముస్లింలను అప్రమత్తం చేశాడు.

మీరు ఈ బలహీనులను తిరస్కారుల నుండి విముక్తులు చేయడానికి ఎందుకు జిహాద్ (ధర్మపోరాటం) చెయ్యరు? ఈ ఆయత్‌ను ఆధారంగా చేసుకుని ఉలమాలు అన్నారు, "ఏ ప్రాంతంలోనయినా ముస్లింలు ఈ విధంగా హింసాదౌర్జన్యాలకు ఎర అయి తిరస్కారుల చక్రబంధంలో చిక్కుకుని ఉంటే ఆ తిరస్కారుల దౌర్జన్యాల నుండి కాపాడేందుకు జిహాద్ చేయవలసిన బాధ్యత మిగతా ముస్లింలపై ఉంది. ఇది జిహాద్‌లో రెండవ రకం. దైవవాణిని ఉన్నతం చేయడం అంటే దైవధర్మ ప్రచార, ప్రచురణ, దైవవాణి ఆధిక్యత సాధించడానికి పోరాడటం. ఇంతకు మునుపు ఆయత్‌లోను, ఆ తర్వాత ఆయత్‌లోను దీని ప్రస్తావన వచ్చింది. (అహ్సనుల్ బయాన్).

ప్రాపంచిక అనాసక్తత గురించి ప్రోత్సాహం

తర్వాత చెప్పబడింది, "దైవభీతిపరుని కోసం పరలోకం ఉత్తమమయినది. అంటే దైవభీతిపరునికి పరలోకం అతని ప్రాపంచికత కంటే ఉత్తమమయినది. మీకు మీ కర్మల ప్రతిఫలం పూర్తిగా ఇవ్వబడుతుంది. మీపై ఏ మాత్రం జులుం చెయ్యబడదు." ఇందులో ముస్లింలకు ప్రాపంచికతపట్ల నిరపేక్షత, పరలోకం పట్ల ఆపేక్షపై ఆసక్తి కలిగించబడింది. వారికి ధర్మపోరాటం పట్ల ఉత్సాహం కలిగించబడింది. (ఫజ్లుల్ కబీర్ – తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)

78 ఆయత్ వివరణ : అంటే ఎట్టి పరిస్థితిలోనూ మీకు మరణం నుండి విముక్తి లేదు. మరి అల్లాహ్ మార్గంలో జిహాద్ చేయడానికి ఎందుకు తటపటాయిస్తున్నారు? దీని ఉద్దేశ్యం జిహాద్‌కు పురిగొల్పడమే (కబీర్). కపటులు జిహాద్ అంటే వెనుకాడతారు. చావుకు భయపడతారని పైన తెలుపబడింది. ఇక్కడ దానికన్నా చెడు స్వభావం మరొకదాని గురించి చెప్పబడుతోంది. అంటే దారిద్ర్యాన్ని దైవ ప్రవక్తకు అంటగట్టడం (కబీర్). ఇక్కడ అల్ హసన అంటే సహాయం, ఆధిక్యత, సుసంపన్నత వగైరా అన్నమాట. దానికి బదులుగా, "అల్ సయ్యిఅహ్" అంటే, పీడ, కష్టం, హత్య, పరాజయం వగైరా అన్నమాట. ఇది వారి కర్మకు జవాబు.మేలు, కీడు రెండూ ఆయన తరఫునే, ఆయన ఆజ్ఞతోనే కలుగుతాయి. ప్రతిదాన్ని పుట్టించేవాడు ఆయనే. పీడ, కష్టాలు మరొకరి దారిద్ర్యం కారణంగా అని చెప్పడం శుద్ధ తప్పు. ఇది కపటుల ప్రస్తావన. యుద్ధ వ్యూహం ఫలించి విజయం, యుద్ధప్రాప్తి (మాలెగనీమత్) లభిస్తే వారు ఇది అల్లాహ్ తరఫున అంటే యాదృచ్ఛికంగా జరిగింది అంటారు. ప్రవక్త (స) గారి వ్యూహంతో ఏకీభవించేవారు కాదు. బెడిసికొడితే ఆరోపణలు చేస్తారు. షాహ్ వలియుల్లాహ్ (రహ్మ.లై) గారు ప్రవక్త (స) వ్యూహం గురించి ఇలా అంటారు – అంతా అల్లాహ్ తరఫున జరుగుతుంది. అంటే ప్రవక్త వ్యూహం దైవికంగా తోచినమాట. అది ఎన్నటికీ సరయినదే. ఒకవేళ మీ తప్పు వల్ల వ్యూహం బెడిసికొడితే అల్లాహ్ దాన్ని సంస్కరిస్తాడు. తరువాత ఆయత్‌లో వివరంగా తెలియజేస్తున్నాడు. (అష్రఫుల్ హవాషీ, దివ్య ఖుర్ఆన్).

79వ ఆయత్ : ఏదయినా చెడు ఎదురయితే అది మీ దుష్కర్మ ఫలితమే. దాన్ని ఇతరుల నెత్తిన రుద్దకండి, ఇస్లాం సందేశహరుడు అంటే దైవప్రవక్త, సందేశహరుని పని దైవ సందేశాన్ని అందించడమే ఒప్పుకోవడం, ఒప్పుకోకపోవడం మీ వంతు, మీరు ఆ ఆదేశాలకు విధేయులు కాకుంటే, అందుకు దుష్పరిణామాలు ఎదురవుతే దాని బాధ్యత ఇస్లాం సందేశహరునిపై కాదు, మీపైనే ఉంటుంది.

80వ ఆయత్ : ఈ ఆయత్, ఇంకా ఇటువంటి ఆయత్‌ల ద్వారా ప్రవక్త విధేయత అంటే వాస్తవానికి అల్లాహ్ విధేయతయేనని, ప్రవక్త ఏ ఆదేశం ఇచ్చినా అది అల్లాహ్ తరఫునే ఇస్తాడని స్పష్టమవుతోంది. ఇంకా హజ్రత్ ముహమ్మద్ (స)కు ప్రవక్తగా విధేయత ఆయన (స) జీవితకాలంలోనూ, మరణానంతరం కూడా చేయాలి. మనకు ఆయన (స) ఆదేశాలు తెలుసుకోవడానికి నిరూపించబడిన సున్నత్‌లు మరియు ప్రామాణిక హదీసులు ఆధారం.

వాటిని అనుసరించడం ఆయన విధేయతకు తార్కాణం. వాటిని తిరస్కరించడం ఆయన (స) కు అవిధేయత చూపడమే కాగలదు. అంటే ప్రజలను బలవంతంగా ధర్మమార్గంపై నడిపింప చేయడం ప్రవక్త బాధ్యత కాదు. ప్రజలకు దైవ సందేశాన్ని అందజేయడం మాత్రమే ప్రవక్త బాధ్యత. (దావతుల్ ఖుర్ఆన్, 1వ సంపుటి, 5వ భాగం)

81వ ఆయత్ : దివ్య ఖుర్ఆన్ నుండి మార్గదర్శకత్వం పొందటానికి దానిని శ్రద్ధగా పరిశీలించడం, అన్వేషించడం చేయాలని తాకీదు చేయబడుతోంది. ఈ గ్రంథంలోని సత్యతను పరిశీలించడానికి ఒక ప్రమాణాన్ని కూడా చూపడం జరిగింది. ఈ ఖుర్ఆన్ గనక మానవ కల్పిత వాణి అయినట్లయితే ఇందులో (తిరస్కారులు భావిస్తున్నట్లుగా) దాని వ్యాసాలలోనూ, వివరించబడిన సంఘటనలలోనూ వైరుధ్యాలు, విభేదాలు ఉండేవి. ఎందుకంటే ఇది మామూలు గ్రంథం కాదు. ఒక సవివరమయిన పెద్ద గ్రంథం, దీని ప్రతి భాగమూ గౌరవనీయతలో భావపూరిత సంభాషణలో వాసికెక్కింది. వాస్తవానికి మానవ కల్పితమైన పెద్ద సంకలనాలలో భాష ప్రామాణికత, అనర్గళత, భావ సౌందర్యం స్థిరంగా ఉండవు. మరో విషయం, ఇందులో అగోచర జ్ఞాని అయిన అల్లాహ్ తప్ప ఇతరులు వివరించేవి పూర్వపు జాతుల గాథలు వివరించబడ్డాయి.

మూడో విషయం, ఈ గాథలు, సంఘటనలలో పరస్పర వైరుధ్యం, భేదాభిప్రాయం లేనేలేవు. వాటిలోని అతి స్వల్ప భాగం కూడా ఖుర్ఆన్లోని మూలంతో విభేదించదు. మనిషి గనక గత సంఘటనల్ని వివరించినట్లయితే అందులో క్రమబద్ధత (కంటిన్యుటి) లోపిస్తుంది. వాటి వివరాలలో వైవిధ్యం, విభేదం కానవస్తాయి. దివ్య ఖుర్ఆన్ మానవ సంబంధమైన ఈ బలహీనతలన్నింటి నుండి పరిశుద్ధంగా ఉంది అంటే దాని అర్థం ఇది దైవదూత ద్వారా తన కడపటి ప్రవక్త హజ్రత్ ముహమ్మద్ (స) పై అవతరింపచేయబడిన దైవవాణి అని స్పష్టమవుతోంది (తఫ్సీర్, అహ్సనుల్ బయాన్).

82వ ఆయత్ : కపటుల గురించే చెప్పబడుతోన్న విషయం ఇది. వారు గనక దివ్య ఖుర్ఆన్ను స్పష్టంగా విని, దాని అర్థం, దానిలోని అంశాలపై శ్రద్ధగా దృష్టిసారిస్తే వారికి ప్రవక్త (స) ధర్మబద్ధులని, ఆయన తెచ్చిన ధర్మం కూడా ధర్మబద్ధమైనదేనన్న ఎరుక వారికి లభించి ఉండేది. వారి హృదయాలను భ్రష్టుపట్టించి, వారి భావనల్ని దుర్గంధభరితం చేసిన కాపట్యం నుండి వారికి విముక్తి లభించేది.

ఆ తర్వాత అల్లాహ్ స్పష్టం చేశాడు. ఈ ఖుర్ఆన్ ధర్మంపై ఆధారపడింది. ఇది దైవవాణి, ఇది గనక దైవేతర వాణి అయినట్లయితే ఇందులో విభేదం, అశాంతి, వైరుధ్యం ప్రత్యేకించి అగోచర విషయాలలో ఉండేది. కాని ఇందులో అటువంటిదేదీ లేదు. వందల కొద్దీ అగోచర విషయాలపై వివరణలున్నాయి. కాలక్రమంలో వాటి ధృవీకరణ, సమర్థన లభిస్తూ పోతున్నాయి. కనుక కపటులు తమ కాపట్యాన్ని వీడి ఈ ఖుర్ఆన్ను విశ్వసించాలి. (తైసీరుర్రహ్మాన్, లి బయానుల్ ఖుర్ఆన్)

84వ ఆయత్ : పై ఆయత్లలో జిహాద్ (ధర్మ యుద్ధం) కోసం ప్రేరణ కల్పించిన తర్వాత కపటుల కార్యకలాపాల ప్రస్తావన ఉంది. ఈ ఆయత్లో కపటులు మిమ్మల్ని అనుసరించడం లేక అనుసరించకపోవటాన్ని ఖాతరు చేయకండని, ఆయన బాధ్యత స్వయంగా జిహాద్కు బయలుదేరి ఇతరులకూ ప్రేరణ కల్పించాలని" ప్రవక్తకూ సూచించబడుతోంది.

అల్లాహ్ తరఫు నుండి "అసా" అన్న పదం నమ్మకం అన్న భావనలో వినియోగించబడింది. ఇక ఈ ఆయత్లో అతి త్వరలోనే తిరస్కారుల ప్రాబల్యం అణగిపోయి, ముస్లింలకు ఆధిక్యత లభించగలదని వాగ్దానం చెయ్యబడుతోంది. (అష్రఫుల్ హవాషీ–85)

హజ్రత్ అబూ మూసా (రజి) ఉల్లేఖించారు, ఆయన (స) వద్దకు ఎవరైనా యాచించేవాడు వచ్చి ఏదయినా అడిగితే, ఆయన (స) సహాబాలతో పలికేవారు, "మీరు సిఫారసు చెయ్యండి. మీకు పుణ్యం లభిస్తుంది. అల్లాహ్ తాను కోరిన దానిని తన ప్రవక్త నోట జారీ చేయిస్తాడు. లేదా నిర్ణయం చేయిస్తాడు." (సహీహ్ బుఖారీ – హ.నెం. 1342) (తైసీరుల్ ఖుర్ఆన్).

فَمَا لَكُمْ فِي الْمُنٰفِقِيْنَ فِئَتَيْنِ وَاللّٰهُ اَرْكَسَهُمْ بِمَا كَسَبُوْا ۭ اَتُرِيْدُوْنَ اَنْ تَهْدُوْا مَنْ اَضَلَّ اللّٰهُ ۭ وَمَنْ يُّضْلِلِ اللّٰهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهٗ سَبِيْلًا ﴿88﴾

(88) కపటుల విషయంలో మీరు రెండు వర్గాలుగా మారిపోయారేమిటి? అల్లాహ్ వారిని వారి కర్మల ఫలితంగా వెనక్కి మరల్చాడు. అల్లాహ్ దారి తప్పించిన వారిని మీరు సన్మార్గంలో తీసుకురావాలనుకుంటున్నారా? వాస్తవానికి అల్లాహ్ దారి తప్పించిన వారు సన్మార్గంలోకి రావడం మీరు చూడలేరు.

وَدُّوْا لَوْ تَكْفُرُوْنَ كَمَا كَفَرُوْا فَتَكُوْنُوْنَ سَوَاۗءً فَلَا تَتَّخِذُوْا مِنْهُمْ اَوْلِيَاۗءَ حَتّٰى يُهَاجِرُوْا فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ ۭ فَاِنْ تَوَلَّوْا فَخُذُوْهُمْ وَاقْتُلُوْهُمْ حَيْثُ وَجَدْتُّمُوْهُمْ ۠ وَلَا تَتَّخِذُوْا مِنْهُمْ وَلِيًّا وَّلَا نَصِيْرًا ﴿89﴾

(89) వారు తిరస్కారులయిన విధంగానే మీరూ తిరస్కారులు కావాలని, ఆ విధంగా అందరూ సమానులు కావాలని వారనుకుంటున్నారు. కనుక వారు అల్లాహ్ మార్గంలో హిజ్రత్ చేసి రానంతవరకూ వారిలో ఎవరినీ మిత్రులుగా చేసుకోవద్దు. వారు అలా చేయని పక్షంలో వారు ఎక్కడ కనపడితే అక్కడ వారిని పట్టుకొని వధించండి. వారిలో ఎవరినీ మిత్రులుగా, సహాయకులుగా చేసుకోకండి.

86వ ఆయత్ : అంటే ఎవరయినా మీకు సలామ్ చేస్తే అతడి సలామ్ కన్నా ఉత్తమ జవాబు చెప్పండి. లేదా అతడి సలాముకు సమానమయిన జవాబు ఇవ్వటం విధి (ఫర్జ్). అంతకన్నా ఉత్తమంగా బదులివ్వటం ముస్తహబ్ (అభిలషణీయం) – సల్మాన్ ఫార్సీ – ఒక వ్యక్తి దైవప్రవక్త (స) దగ్గరకు వచ్చి, "అస్సలాము అలైక యా రసూలుల్లాహ్" అన్నాడు. జవాబుగా ఆయన (స) "అలైకస్సలాము వ రహ్మతుల్లాహ్" అన్నారు. మరొక వ్యక్తి వచ్చి, "అస్సలాము అలైక యా రసూలు వ రహ్మతుల్లాహ్" అన్నాడు. ఆయన (స) "వ అలైక స్సలాము వ రహ్మతుల్లాహి, వ బరకాతుహు" అని జవాబిచ్చారు. తిరిగి మూడవ వ్యక్తి వచ్చి అన్నాడు, "అస్సలాము అలైక యా రసూలుల్లాహ్ వ రహ్మతుల్లాహి, వ బరకాతుహు." ఆయన (స) జవాబిచ్చారు, "వ అలైక్" ఆ వ్యక్తి అడిగాడు, "దైవప్రవక్తా! (స) మీపై నా తల్లిదండ్రులు అర్పింపబడుగాక! తమరికి ఫలానా వ్యక్తులు వచ్చి సలాం చేస్తే వారికి మీరు నాకు జవాబిచ్చిన దానికంటే అధికంగా జవాబిచ్చారు కదా!" అని సందేహపడ్డాడు. "నీవు మా కోసం ఏమీ వదలలేదుకదా!" అన్నారు. అంటే అధికంగా పలకవలసిన పదాలను నీవు సలామ్‌లోనే చేర్చి చెప్పావు. మేము జవాబివ్వడానికి ఏం మిగిలిందని? ఆయన (స) తిరిగి అతడికి ఈ ఆయత్ చదివి వినిపించారు. ఇలా సెలవిచ్చారు, "సలామ్‌కు సమానంగా జవాబివ్వబడింది." (ఇబ్నె జరీర్ ఇబ్నె అబీ హాకిమ్). ఈ హదీసును బట్టి, సలామ్ చేసేవాడు జవాబులోని ప్రతి పదాన్ని సలామ్‌లోనే అధికం చేశాడు. కనుక ఇటువంటి సలాముకు జవాబులో అధికం చేయడం జరగదు. అధికం చేసి జవాబు చెప్పడం శాస్త్రోక్తం అయి ఉంటే దైవప్రవక్త (స) ఆ పదాలను తప్పక చదివించేవారు.

కారుణ్యమూర్తి (స) సెలవిచ్చారు, "ఎవరి చేతుల్లోనయితే నా ప్రాణాలు ఉన్నాయో, ఆయన సాక్షి! మీరు విశ్వాసులు కానంతవరకూ స్వర్గంలో ప్రవేశించలేరు. పరస్పరం ప్రేమించుకోనంతవరకూ విశ్వాసులు కాలేరు. పరస్పరం ప్రేమించుకునేందుకు మీరు ఏం చెయ్యాలో చెప్పనా? పరస్పరం సలామ్‌ను వ్యాపింపచెయ్యండి" (సహీహ్ ముస్లిం – హ.నెం. 81) (ఫజ్లుల్ కబీర్ ముక్తసరిగా తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)

(90) అయితే మీతో ఒప్పందం కుదుర్చుకున్న వర్గంతో చేరిపోయిన కపటులు, ఇంకా మీ వద్దకు మానసికంగా విసిగిపోయి, మీకు వ్యతిరేకంగా గానీ, తమ జాతివారితో గానీ పోరాడని కపటులు ఈ ఆజ్ఞ నుండి మినహాయించబడ్డారు. అల్లాహ్ కోరితే వారికి మీపై ఆధిక్యత నిచ్చేవాడే. దాంతో వారు మీతో పోరాడేవారే. ఇప్పుడు వారు యుద్ధానికి ఆమోదించక, రంగం నుండి తప్పుకుని మీతో రాజీకి సిద్ధపడితే వారిమీద చెయ్యి చేసుకోవడానికి అల్లాహ్ మీకు అవకాశం మిగల్చలేదు. (91) ఇంకా మీకు మరో రకం కపటులు కూడా తారసపడతారు. వారు మీతోనూ తమ జాతివారితోనూ శాంతియుతంగా ఉండగోరుతారు. కాని, వారికి అవకాశం దొరికిందా వెంటనే వారు ముందుకు దూకుతారు. ఇటువంటి కపటులు మీతో పోరుకు దూరంగా ఉండకపోతే, రాజీకి సిద్ధపడకపోతే, తమ చేతిని (యుద్ధం నుండి) ఆపుకోకపోయినట్లయితే వారు ఎక్కడ ఉన్నా ఖైదు చేయండి. వారిని వధించండి. ఇటువంటి వారి కోసం మేము పూర్తి స్వేచ్ఛనిచ్చాము. (92) ఒక విశ్వాసిని వధించడం, మరొక విశ్వాసికి శోభించదు. అయితే పొరపాటున ఒక విశ్వాసిని హత్యచేస్తే పరిహారంగా ఒక విశ్వాసి అయిన బానిసను విడుదల చేయాలి. ఇంకా హతుని వారసులకు రక్తపరిహారం కూడా చెల్లించాలి. ఒకవేళ అతన్ని క్షమించడం జరిగితే అక్కరలేదు. హతుడు విశ్వాసియే అయి ఉండి మీ శత్రువర్గానికి చెందినవాడయితే కేవలం ఒక ముస్లిం బానిసను విడుదల చేయాలి. ఒకవేళ మీతో ఒప్పందం కుదుర్చుకున్న వర్గం వారికి సంబంధించిన వాడయితే వారసులకు రక్తపరిహారం చెల్లించాలి. దానితో పాటు ముస్లిం బానిసనూ విడుదల చేయవలసి ఉంటుంది. హంతకునికి స్తోమత లేనిపక్షంలో వరుసగా రెండు మాసాలు ఉపవాసం పాటించాలి. తౌబా చేసి అల్లాహ్‌ను వేడుకునే పద్ధతి ఇదే. అల్లాహ్ సర్వజ్ఞాని, గొప్ప వివేకి.

اِلَّا الَّذِيۡنَ يَصِلُوۡنَ اِلٰى قَوۡمٍۭ بَيۡنَكُمۡ وَبَيۡنَهُمۡ
مِّيۡثَاقٌ اَوۡ جَآءُوۡكُمۡ حَصِرَتۡ صُدُوۡرُهُمۡ اَنۡ
يُّقَاتِلُوۡكُمۡ اَوۡ يُقَاتِلُوۡا قَوۡمَهُمۡ ؕ وَلَوۡ شَآءَ اللّٰهُ
لَسَلَّطَهُمۡ عَلَيۡكُمۡ فَلَقٰتَلُوۡكُمۡ ۚ فَاِنِ
اعۡتَزَلُوۡكُمۡ فَلَمۡ يُقَاتِلُوۡكُمۡ وَاَلۡقَوۡا اِلَيۡكُمُ
السَّلَمَ ۙ فَمَا جَعَلَ اللّٰهُ لَـكُمۡ عَلَيۡهِمۡ سَبِيۡلًا ﴿90﴾
سَتَجِدُوۡنَ اٰخَرِيۡنَ يُرِيۡدُوۡنَ اَنۡ يَّاۡمَنُوۡكُمۡ
وَيَاۡمَنُوۡا قَوۡمَهُمۡ ؕ كُلَّمَا رُدُّوۡۤا اِلَى الۡفِتۡنَةِ
اُرۡكِسُوۡا فِيۡهَا ۚ فَاِنۡ لَّمۡ يَعۡتَزِلُوۡكُمۡ وَيُلۡقُوۡۤا
اِلَيۡكُمُ السَّلَمَ وَيَكُفُّوۡۤا اَيۡدِيَهُمۡ فَخُذُوۡهُمۡ
وَاقۡتُلُوۡهُمۡ حَيۡثُ ثَقِفۡتُمُوۡهُمۡ ؕ وَاُولٰٓـئِكُمۡ
جَعَلۡنَا لَـكُمۡ عَلَيۡهِمۡ سُلۡطٰنًا مُّبِيۡنًا ﴿91﴾ ع 12 4 9
وَمَا كَانَ لِمُؤۡمِنٍ اَنۡ يَّقۡتُلَ مُؤۡمِنًا اِلَّا خَطَـئًا ۚ
وَمَنۡ قَتَلَ مُؤۡمِنًا خَطَـئًا فَتَحۡرِيۡرُ رَقَبَةٍ مُّؤۡمِنَةٍ
وَّدِيَةٌ مُّسَلَّمَةٌ اِلٰٓى اَهۡلِهٖۤ اِلَّاۤ اَنۡ يَّصَّدَّقُوۡا ؕ فَاِنۡ
كَانَ مِنۡ قَوۡمٍ عَدُوٍّ لَّـكُمۡ وَهُوَ مُؤۡمِنٌ فَتَحۡرِيۡرُ
رَقَبَةٍ مُّؤۡمِنَةٍ ؕ وَاِنۡ كَانَ مِنۡ قَوۡمٍۭ بَيۡنَكُمۡ
وَبَيۡنَهُمۡ مِّيۡثَاقٌ فَدِيَةٌ مُّسَلَّمَةٌ اِلٰٓى اَهۡلِهٖ وَتَحۡرِيۡرُ
رَقَبَةٍ مُّؤۡمِنَةٍ ۚ فَمَنۡ لَّمۡ يَجِدۡ فَصِيَامُ شَهۡرَيۡنِ
مُتَتَابِعَيۡنِ تَوۡبَةً مِّنَ اللّٰهِ ؕ وَكَانَ اللّٰهُ عَلِيۡمًا
حَكِيۡمًا ﴿92﴾

وَمَنْ يَّقْتُلْ مُؤْمِنًا مُّتَعَمِّدًا فَجَزَآؤُهٗ جَهَنَّمُ
خٰلِدًا فِيْهَا وَغَضِبَ اللّٰهُ عَلَيْهِ وَلَعَنَهٗ وَاَعَدَّ لَهٗ
عَذَابًا عَظِيْمًا ﴿93﴾
يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْۤا اِذَا ضَرَبْتُمْ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ
فَتَبَيَّنُوْا وَلَا تَقُوْلُوْا لِمَنْ اَلْقٰۤى اِلَيْكُمُ السَّلٰمَ
لَسْتَ مُؤْمِنًا ۚ تَبْتَغُوْنَ عَرَضَ الْحَيٰوةِ
الدُّنْيَا ۫ فَعِنْدَ اللّٰهِ مَغَانِمُ كَثِيْرَةٌ ؕ كَذٰلِكَ
كُنْتُمْ مِّنْ قَبْلُ فَمَنَّ اللّٰهُ عَلَيْكُمْ فَتَبَيَّنُوْا ؕ
اِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُوْنَ خَبِيْرًا ﴿94﴾
لَا يَسْتَوِى الْقٰعِدُوْنَ مِنَ الْمُؤْمِنِيْنَ غَيْرُ اُولِى
الضَّرَرِ وَالْمُجٰهِدُوْنَ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ بِاَمْوَالِهِمْ
وَاَنْفُسِهِمْ ؕ فَضَّلَ اللّٰهُ الْمُجٰهِدِيْنَ بِاَمْوَالِهِمْ
وَاَنْفُسِهِمْ عَلَى الْقٰعِدِيْنَ دَرَجَةً ؕ وَكُلًّا وَّعَدَ
اللّٰهُ الْحُسْنٰى ؕ وَفَضَّلَ اللّٰهُ الْمُجٰهِدِيْنَ عَلَى
الْقٰعِدِيْنَ اَجْرًا عَظِيْمًا ۙ ﴿95﴾
دَرَجٰتٍ مِّنْهُ وَمَغْفِرَةً وَّرَحْمَةً ؕ وَكَانَ اللّٰهُ غَفُوْرًا
رَّحِيْمًا ۠ ﴿96﴾ 13 ع 5 10

(93) ఒక విశ్వాసిని ఉద్దేశ్యపూర్వకంగా హత్య చేసినందుకు శిక్ష నరకమే. అందులో వాడు శాశ్వతంగా ఉంటాడు. అతడిపై అల్లాహ్ ఆగ్రహం, ఆయన అభిశాపం పడుతుంది. అల్లాహ్ అతడి కోసం గొప్ప శిక్షను సిద్ధంగా ఉంచాడు. (94) విశ్వాసులారా! మీరు అల్లాహ్ మార్గంలో (జిహాద్ కోసం బయలుదేరినప్పుడు) ప్రయాణిస్తున్నప్పుడు ఎవరైనా మీకు సలామ్ చేస్తే అతడిని "నీవు విశ్వాసివి కావు" అని అనకండి. అతడి గురించి కనుక్కోండి. మీరు గనక ప్రాపంచిక ఆస్తి కోరుతున్నట్లయితే అల్లాహ్ దగ్గర ఎన్నో యుద్ధ ప్రాప్తి ఆస్తులు ఉన్నాయి. ఇంతకు పూర్వం మీ పరిస్థితి అలాగే ఉండేది. అయితే అల్లాహ్ మిమ్మల్ని కటాక్షించాడు. కాబట్టి వివరంగా కనుక్కోండి. నిస్సందేహంగా మీరు చేస్తున్నదంతా అల్లాహ్‌కు బాగా తెలుసు. (95) ఎటువంటి కారణమూ లేకుండా జిహాద్‌లో పాల్గొనకుండా ఆగిపోయినవారు, మరియు తమ ధన ప్రాణాలతో అల్లాహ్ మార్గంలో జిహాద్ చేసేవారు సమానులు కాజాలరు. ప్రతి ఒక్కరికీ మేలు చేస్తానని వాగ్దానం చేసి ఉన్నప్పటికీ తమ ధన, ప్రాణాలతో జిహాద్ చేసేవారికి, ఆగిపోయిన వారికన్నా ఎక్కువ హోదా కలిగించాడు. కనుక ఆగిపోయిన వారికన్నా జిహాద్‌లో పాల్గొన్నవారికి అల్లాహ్ వద్ద గొప్ప ప్రతిఫలం ఉంది. (96) వారికోసం అల్లాహ్ వద్ద గొప్ప స్థానాలు ఉన్నాయి. మన్నింపు కారుణ్యం కూడా. అల్లాహ్ గొప్పగా మన్నించేవాడు మరియు కరుణించేవాడూను.

88 – 96 ఆయత్‌ల వివరణ : ఇంతకు పూర్వపు ఆయత్‌లలో నిరాశ్రయులు, బలహీనులు, నిస్సహాయులు అయిన వారికి సహాయంగా వారిని హింసా దౌర్జన్యాల నుండి రక్షించడానికి జిహాద్ చెయ్యమని అల్లాహ్ ముస్లింలను ఆదేశించాడు. ఈ ఆయత్‌లలో ముజాహిదీన్ (దైవమార్గంలో పోరాడేవారి)కి లభించే పుణ్యం, ప్రతిఫలం గురించి చెప్పబడుతోంది. ప్రపంచంలో వారికి విజయం లభిస్తుందని, పరలోకంలో పాపాల నుండి మన్నింపు గురించి మరియు స్వర్గం లభిస్తుందన్న వాగ్దానం గురించి చెప్పబడుతోంది.

88 : హజ్రత్ జైద్ బిన్ సాబిత్ (రజి) అంటున్నారు : "దైవప్రవక్త (స) ఉహద్ వైపునకు బయలుదేరినపుడు కొందరు (కపటులు) ఆయన్ని వదలి మదీనాకు తిరిగి వచ్చారు. అలా తిరిగి వచ్చిన వారి విషయంలో సహాబాలలో రెండు వర్గాలు ఏర్పడ్డాయి. మనం వారితో (నూ) పోరాడదాం అని ఒకరంటే, పోరాడము అని మరొకరు అన్నారు. అప్పుడు ఈ ఆయత్ అవతరించింది అంటే వధించదగిన వారు అన్నమాట." (బుఖారీ) నిరంతరం మంకుపట్టు, సత్య తిరస్కారాలకు బదులుగా వారి హృదయాలపై ముద్ర వేయబడింది. మదీనా చుట్టుప్రక్కల వ్యాపించి ఉన్న తెగలకు చెందిన కపటుల వర్గం కూడా ఒకటి వుండేది. వీరు ముస్లింల పట్ల శ్రేయోభిలాష, ప్రేమాభిమానాలు ప్రదర్శించేవారు. వారికి ఒక ప్రమాణం నిర్ణయించబడింది. వారు హిజ్రత్ చేసి దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ (స) దగ్గరకు వచ్చేస్తే వారిని తమ ధార్మిక సోదరులుగా భావించాలి. వారు శక్తి కలిగి ఉండీ ఈ త్యాగం చెయ్యకపోతే వారిని ఎంతమాత్రం నమ్మవద్దు. ఇటువంటి వారు తిరస్కారుల వెంట మీకు వ్యతిరేకంగా యుద్ధానికి సిద్ధపడితే వారిని వధించడానికి ఏమాత్రం వెనుకాడకండి.

హుదైబియా సంధి సందర్భంగా ముస్లింలు తిరస్కారులతో ఒప్పందం చేసుకున్నట్లుగా, ఏదయినా శాంతి ఒప్పందం కుదుర్చుకున్న కపటులకు ఈ ఆదేశం వర్తించదు.

మొత్తానికి కపటులతో యుద్ధం ప్రమాదకరం కూడా కావచ్చు. అంటే వారు యుద్ధం పట్ల విముఖులై ప్రక్కకు తప్పుకున్నప్పుడు మీరు వారితో పోరాడితే వారు కూడా సక్రమంగా తమ జాతి వారితో కలసి మీకు వ్యతిరేకంగా పోరాడతారు. మీ శత్రువుల బలాన్ని పెంచేస్తారు. వీరు అత్యంత నికృష్టులయిన కపటులు. తమ ఇష్టం వచ్చినట్లుగా డబ్బా కొట్టుకుంటారు. అదను చిక్కితే ఇస్లాం పట్ల శత్రుత్వంలో ఏ లోటూ రానీయరు. వారి శాంతి కాంక్ష మూడు విధాలుగా సాధ్యమవుతుంది. ఒకటి : ముస్లింలతో సంధి కుదుర్చుకోవడం, రెండు : తిరస్కారుల సైన్యంలో చేరకపోవడం. మూడవది, ఒకవేళ వీరు తప్పనిసరిగా యుద్ధం చేయవలసి వస్తే తమ చేతిని ఆపి ఉంచడం అంటే క్రియాత్మకంగా యుద్ధంలో చేరకపోవడం. ఈ మూడు విషయాలూ వారిలో కనబడకపోతే వారి సంకల్పంలో ఏదో లోపం ఉన్నట్లే. వారు శాంతి ప్రియత్వం ముసుగులో మోసంతో ముస్లింలపై పగ తీర్చుకోవాలనుకుంటున్నారు అన్నమాట. కాబట్టి ఇటువంటి కపటులను వీలు దొరికినప్పుడల్లా అందరికన్నా ముందుగా వారిని హత్యచేసి అంతం చేయడమే తగిన చికిత్స. (తైసీరుల్ ఖుర్ఆన్).

92 : తిరస్కారులతో యుద్ధానికి ఆదేశం వెలువడినట్లయితే ఎవరినయినా తిరస్కారిగా భావించి ముస్లింలు వధించవచ్చు. ఆ తర్వాత వధించబడిన వ్యక్తి ముస్లిం అని తెలియవచ్చు. కనుక ఈ ఆయత్‌లలో ముస్లింను వధించే ఆదేశం వివరించబడింది (కబీర్). ఆయత్‌లో 'అయితే' అన్న మినహాయింపు ఉంది. ఎట్టి పరిస్థితులలోనూ ముస్లింను హత్య చెయ్యడం ధర్మసమ్మతం కాదు. అయితే ఒకవేళ పొరపాటున చంపబడితే అందుకు కప్ఫారా (పరిహారం) చెల్లించాలి. దాని గురించి తరువాత చెప్పబడిన ఆయత్ అవతరణకు గల కారణంలో వివిధ ఉల్లేఖనాలు ప్రస్తావించబడ్డాయి. ఇలా ఉల్లేఖించబడింది. అయాష్ బిన్ అబీ రబియ ముస్లిం అయిన తర్వాత హిజ్రత్ చేసి మదీనాకు వచ్చాడు. ఇది దైవప్రవక్త (స) హిజ్రత్ చేయక ముందు జరిగిన సంఘటన. కనుక అబూ జహల్ మరియు హారిస్ బిన్ జైద్, మదీనాకు వచ్చి అతడ్ని వాపసు తీసుకువెళ్ళారు. మక్కా చేరిన తర్వాత అతడ్ని కొరడాతో కొట్టారు. అతడి తోలు తిత్తిని లాక్కున్నారు. అయాష్ హారిస్‌తో అన్నాడు : "అబూ జహల్! నా తల్లి దరఫున సోదరుడు. నువ్వెవరు నన్ను కొట్టడానికి? నాకు ఒంటరిగా చిక్కితే నిన్ను కడతేరుస్తాను" అని ప్రతిజ్ఞ చేశాడు. తర్వాత హారిస్ కూడా ముస్లిం అయ్యాడు. ఆ విషయం అయాష్‌కు తెలియదు. అతడు కూడా బహుశా హిజ్రత్ చేసి మదీనాకు వస్తుండగా అయాష్ అతడ్ని వధించాడు. తర్వాత హారిస్ ముస్లిం అయిన విషయం తెలిసి జరిగిన దానికి పశ్చాత్తాపం చెందాడు. అప్పుడు ఈ ఆయత్ అవతరించింది. అంటే ఈ విధంగా ఎవరైనా ముస్లిం పొరపాటున చంపబడితే

అందుకు సంబంధించి రెండు ఆదేశాలున్నాయి. ఒకటి, కప్ఫారా (కబీర్ షొకానీ), రెండవది రక్తపరిహారం, కఫారా (ప్రాయశ్చిత్తం)గా ముస్లిం బానిసను విడుదల చెయ్యాలి. ఒకవేళ అంత స్తోమత లేకపోయినట్లయితే రెండు మాసాలు నిరంతరం ఉపవాసం పాటించాలి. అతడి వారసులకు పరిహారం చెల్లించాలి. కఫ్ఫారా ఎట్టి పరిస్థితిలోనూ రద్దు కాదు. అయితే హతుని వారసులు క్షమించి వదలిపెడితే అది వేరే విషయం.

93 : ఎవరయినా తెలిసి ఉండీ, కావాలనే ముస్లింను హత్యచేస్తే అందుకు శిక్ష శాశ్వత నరకం. అల్లాహ్ ఆగ్రహం, ఆయన ధూత్కారం వారిపై పడుతుంది. (తర్జుమానుల్ ఖుర్ఆన్).

94 : ఈ ఆయత్ అవతరణకు గల కారణాన్ని ఇమామ్ అహ్మద్, బుఖారీ గార్లు ఇబ్నె అబ్బాస్ (రజి) నుండి ఉల్లేఖించారు. దాని భావం, బనూ సలీం తెగలోని ఒక వ్యక్తి తన మేకలను మేపుతున్నాడు. కొందరు సహాబాలు అటుగా వచ్చారు. అతడు వారికి సలామ్ చేశాడు. కాని సహాబాలు ఈ వ్యక్తి తన ప్రాణాలను, తన మేకలను దక్కించుకోవడానికి తమకు సలామ్ చేస్తున్నాడని భావించి అతణ్ని వధించారు. అతడి మేకలను దైవప్రవక్త (స) వద్దకు తెచ్చారు. అప్పుడు అల్లాహ్ ఈ ఆయత్‌ను అవతరింపజేశాడు. (సహీహ్ ముస్లిం – హ.నెం.5350)

95 : మునుపటి ఆయత్‌లలో విశ్వాసులను జిహాద్ కోసం ప్రేరేపించడం జరిగింది. ఇప్పుడు అందుకు లభించే అంతస్తుల గురించి ప్రస్తావించబడుతోంది. ఇక్కడ ముజాహిద్‌లు అంటే బదరు యుద్ధంలో పాల్గొన్నవారు, మరియు ఏదో కారణం చేత జిహాద్‌లో పాల్గొనలేకపోయినవారు.

బుఖారీ బరా బిన్ ఆజిబ్ (రజి) నుండి ఉల్లేఖించారు : "ఆయత్ అవతరణ జరిగినప్పుడు దైవప్రవక్త (స) జైద్ బిన్ సాబిత్‌ను పిలిచి ఇలా వ్రాయించారు. అబ్దుల్లా బిన్ ఉమ్మె మక్తూమ్ అంధుడయిన సహాబీ, ఈయన దైవప్రవక్త (స) వెనుక నిలబడ్డారు. దైవప్రవక్తా! (స) అల్లాహ్ సాక్షి! నేను గనక జిహాద్ చేయగలిగితే తప్పక చేస్తాను అన్నప్పుడు వెంటనే "(గైరు ఊలిజ్జరరు) అవతరించింది." (సహీహ్ బుఖారీ – హ.నెం.2620)

అనస్ బిన్ మాలిక్ (రజి) గారి ఈ హదీసు దీనిని మరింత ప్రస్ఫుటపరుస్తోంది. దీనిని అహ్మద్, బుఖారీ మరియు అబూదావూద్ ఉల్లేఖించారు. దైవప్రవక్త (స) తబూక్ యుద్ధం నుండి తిరిగి వస్తూ దారిలో అన్నారు, "పూర్తి ప్రయాణంలో మీ వెంట ఉండిన వారు కొందరు మదీనాలో ఉన్నారు." సహాబా అడిగారు, "దైవప్రవక్తా! వారు మదీనాలో ఉండిపోయినప్పటికీనా!" ఆయన (స) జవాబిచ్చారు, "అవును, వారిని ఏదో కారణం, వారు రాకుండా అడ్డుకుంది." (సహీహ్ బుఖారీ – హ.నెం.2581)

ఈ ఆయత్‌లో జిహాద్‌లో పాల్గొన్నవారికి గల గొప్ప ప్రతిఫలం గురించిన వివరం ఉంది. బుఖారీ, ముస్లిం గారలు అబూ సయీద్ ఖుద్రీ (రజి) నుండి ఉల్లేఖించారు, "దైవప్రవక్త (స) సెలవిచ్చారు, "స్వర్గంలో నూరు (100) ఉన్నత స్థానాలున్నాయి. వాటిని అల్లాహ్ ముజాహిద్‌ల కోసం తయారు చేశాడు. ప్రతి రెండు స్థానాల మధ్య భూమీ ఆకాశాల మధ్య దూరం ఉంది."

పండితులు జిహాద్‌కు సంబంధించిన ఈ ఆయత్‌ను ఆధారం చేసుకుని జిహాద్ తప్పనిసరిగా చేయవలసిన ఫర్జ్ (విధి) కాదన్నారు. తప్పనిసరి విధియే అయి ఉంటే ఆగిపోయిన వారి శ్రేష్ఠత గురించి ఎటువంటి ప్రస్తావన ఉండేది కాదు. జిహాద్‌లో పాల్గొనని వారు చేస్తూ ఉండే పనులన్నింటికంటే జిహాద్ ఉత్తమం అన్న విషయం కూడ ఈ ఆయత్‌లో స్పష్టమవుతోంది. సుయూతీ ఇలా వ్రాశారు : ఈ ఆయత్‌లో ముజాహిదీన్‌కు ఇతరులందరికంటే శ్రేష్ఠత ఇవ్వబడింది. ఇంకా జిహాద్‌లో పాల్గొనే విషయంలో ఏదైనా షరీఅత్‌పరమైన అభ్యంతరం వుంటే, జిహాద్‌లో పాల్గొనలేకపోయిన వారికి కూడా ముజాహిదీన్‌లకు లభించే స్థానమే లభిస్తుందని కూడా ఈ ఆయత్‌లో చెప్పబడింది.

(97) తమపై తాము జులుం చేసుకుంటూ ఉన్నవారు, దైవదూతలు వారి ఆత్మలను వశపరచుకోవటానికి వచ్చినప్పుడు వారిని అడుగుతారు, "మీరు ఏ పరిస్థితికి లోనయి ఉన్నారు?" వారంటారు, "మేము భూమిపై బలహీనులం, నిస్సహాయులం." జవాబుగా దూతలు అంటారు, "అల్లాహ్ భూమి మీరు హిజ్రత్ చేయగలిగినంత విశాలంగా లేదా?" ఇటువంటి వారి నివాసం నరకం. అది బహుచెడ్డ నివాసం.

إِنَّ الَّذِينَ تَوَفّٰهُمُ الْمَلٰٓئِكَةُ ظَالِمِىٓ أَنفُسِهِمْ
قَالُوا۟ فِيمَ كُنتُمْ ۖ قَالُوا۟ كُنَّا مُسْتَضْعَفِينَ
فِى الْأَرْضِ ۚ قَالُوٓا۟ أَلَمْ تَكُنْ أَرْضُ اللّٰهِ وٰسِعَةً
فَتُهَاجِرُوا۟ فِيهَا ۚ فَأُو۟لٰٓئِكَ مَأْوٰىهُمْ جَهَنَّمُ ۖ
وَسَآءَتْ مَصِيرًا ﴿97﴾

(98) కాని వాస్తవానికి బలహీనులు, నిస్సహాయులు అయిన పురుషులు, స్త్రీలకు అక్కడి నుండి, వెడలిపోయేందుకు మార్గం, ఉపాయం లేకపోయింది.

إِلَّا الْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَآءِ
وَالْوِلْدٰنِ لَا يَسْتَطِيعُونَ حِيلَةً وَّلَا يَهْتَدُونَ
سَبِيلًا ﴿98﴾

(99) అల్లాహ్ గొప్పగా క్షమించేవాడు, మన్నించేవాడు కనుక ఇటువంటి వారిని క్షమించివేస్తాడని ఆశించవచ్చు.

فَأُو۟لٰٓئِكَ عَسَى اللّٰهُ أَن يَّعْفُوَ عَنْهُمْ ۚ وَكَانَ اللّٰهُ
عَفُوًّا غَفُورًا ﴿99﴾

(100) అల్లాహ్ మార్గంలో హిజ్రత్ చేసినవాడు భూమి మీద చాలా స్థలాన్ని, అవకాశాన్నీ పొందగలుగుతాడు, అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్త తరఫున తన ఇంటి నుండి హిజ్రత్ చేస్తూ బయలుదేరితే (దారిలో) అతనికి మరణం సంభవిస్తే అల్లాహ్ వద్ద అతడి ప్రతిఫలం రుజువుపరచబడింది. అల్లాహ్ ఎంతో మన్నించేవాడు, కనికరించేవాడూను.

وَمَن يُّهَاجِرْ فِى سَبِيلِ اللّٰهِ يَجِدْ فِى الْأَرْضِ
مُرٰغَمًا كَثِيرًا وَّسَعَةً ۚ وَمَن يَّخْرُجْ مِنۢ بَيْتِهِۦ
مُهَاجِرًا إِلَى اللّٰهِ وَرَسُولِهِۦ ثُمَّ يُدْرِكْهُ الْمَوْتُ
فَقَدْ وَقَعَ أَجْرُهُۥ عَلَى اللّٰهِ ۗ وَكَانَ اللّٰهُ غَفُورًا
رَّحِيمًا ﴿100﴾ 14 ع 4 11

(101) మీరు భూమిపై ప్రయాణం చేస్తున్నప్పుడు మీరు నమాజును ముక్తసరి చేసుకుంటే అభ్యంతరం ఏమీ లేదు. (ప్రత్యేకించి) మిమ్మల్ని అవిశ్వాసులు వేధింపునకు గురిచేస్తారేమోనన్న అనుమానం వున్నప్పుడు (ఇలా చేయవచ్చు). అవిశ్వాసులు మీ బహిరంగ శత్రువులు కనుక

وَإِذَا ضَرَبْتُمْ فِى الْأَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ
جُنَاحٌ أَن تَقْصُرُوا۟ مِنَ الصَّلٰوةِ ۖ إِنْ خِفْتُمْ أَن
يَّفْتِنَكُمُ الَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ ۚ إِنَّ الْكٰفِرِينَ كَانُوا۟
لَكُمْ عَدُوًّا مُّبِينًا ﴿101﴾

وَاِذَا كُنْتَ فِيْهِمْ فَاَقَمْتَ لَهُمُ الصَّلٰوةَ فَلْتَقُمْ
طَآئِفَةٌ مِّنْهُمْ مَّعَكَ وَلْيَاْخُذُوْٓا اَسْلِحَتَهُمْ ۣ
فَاِذَا سَجَدُوْا فَلْيَكُوْنُوْا مِنْ وَّرَآئِكُمْ ۠ وَلْتَاْتِ
طَآئِفَةٌ اُخْرٰى لَمْ يُصَلُّوْا فَلْيُصَلُّوْا مَعَكَ
وَلْيَاْخُذُوْا حِذْرَهُمْ وَاَسْلِحَتَهُمْ ۚ وَدَّ الَّذِيْنَ
كَفَرُوْا لَوْ تَغْفُلُوْنَ عَنْ اَسْلِحَتِكُمْ
وَاَمْتِعَتِكُمْ فَيَمِيْلُوْنَ عَلَيْكُمْ مَّيْلَةً وَّاحِدَةً ۭ
وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ اِنْ كَانَ بِكُمْ اَذًى مِّنْ
مَّطَرٍ اَوْ كُنْتُمْ مَّرْضٰٓى اَنْ تَضَعُوْٓا اَسْلِحَتَكُمْ ۚ
وَخُذُوْا حِذْرَكُمْ ۭ اِنَّ اللّٰهَ اَعَدَّ لِلْكٰفِرِيْنَ عَذَابًا
مُّهِيْنًا ﴿102﴾

(102) (ఓ ప్రవక్తా!) మీరు ముస్లింలలో ఉన్నప్పుడు, మీరు (యుద్ధంలో) వారిచేత నమాజ్ చేయిస్తూ నిలబడినప్పుడు మీ ఆయుధాలు దగ్గర ఉంచుకోండి. ఒక వర్గం సజ్దా చేసిన తర్వాత వెనక్కి రావాలి. ఇప్పటి వరకు నమాజ్ చేయని మరోవర్గం ముందుకు రావాలి. మీతోపాటు నమాజ్‌లో పాల్గొనాలి. వారు కూడా తమ రక్షణ సామగ్రి, ఆయుధాలు వెంట ఉంచుకోవాలి. మీరు మీ సామగ్రి, ఆయుధాల పట్ల ఏమారి ఉండాలని అవిశ్వాసులు కోరుతున్నారు. తద్వారా వారు మీపై ఒక్కసారిగా విరుచుకుపడాలని చూస్తున్నారు. అయితే వర్షం కారణంగా లేక వ్యాధి కారణంగా ఆయుధాలు ధరించడం ఇబ్బందికరంగా భావిస్తుంటే వాటిని తీసి ప్రక్కన పెట్టుకుంటే అభ్యంతరం లేదు. అయినా మీ రక్షణ విషయంలో అప్రమత్తంగా ఉండండి. నిస్సందేహంగా అల్లాహ్, తిరస్కారుల కోసం అవమానభరిత శిక్షను సిద్ధం చేసి ఉంచాడు.

فَاِذَا قَضَيْتُمُ الصَّلٰوةَ فَاذْكُرُوا اللّٰهَ قِيٰمًا
وَّقُعُوْدًا وَّعَلٰى جُنُوْبِكُمْ ۚ فَاِذَا اطْمَاْنَنْتُمْ
فَاَقِيْمُوا الصَّلٰوةَ ۚ اِنَّ الصَّلٰوةَ كَانَتْ عَلَى
الْمُؤْمِنِيْنَ كِتٰبًا مَّوْقُوْتًا ﴿103﴾

(103) మీరు నమాజ్ పూర్తిచేసుకున్న తర్వాత, లేచి నిలబడివున్నా కూర్చుండివున్నా, పరుండివున్నా అన్ని స్థితులలోనూ అల్లాహ్‌ను స్మరించండి. వీలు చిక్కినప్పుడు పూర్తి నమాజ్ చెయ్యండి. నిస్సందేహంగా విశ్వాసులకు నమాజ్ దాని నిర్ణీత వేళలలో విధిగా నిర్ణయించబడింది.

وَلَا تَهِنُوْا فِي ابْتِغَآءِ الْقَوْمِ ۭ اِنْ تَكُوْنُوْا
تَاْلَمُوْنَ فَاِنَّهُمْ يَاْلَمُوْنَ كَمَا تَاْلَمُوْنَ ۚ وَتَرْجُوْنَ
مِنَ اللّٰهِ مَا لَا يَرْجُوْنَ ۭ وَكَانَ اللّٰهُ عَلِيْمًا
حَكِيْمًا ﴿104﴾ 15 ع 4 12

(104) ఇంకా వ్యతిరేకులను వెన్నాడటంలో బలహీనత ప్రదర్శించకండి. ఒకవేళ మీకు దుఃఖం కలిగిందనుకుంటే, మీ మాదిరిగానే వారికీ దుఃఖం కలిగింది. పైగా మీరు అల్లాహ్ నుండి కూడా (పుణ్యం, ప్రతిఫలాల) ఆశాభావం కలిగి ఉంటారు. వారు (శత్రువులు) ఆశాభావం కలిగి ఉండరు. అల్లాహ్ సమస్తం ఎరిగినవాడు, వివేకం కలవాడు.

(105) (ఓ ప్రవక్తా!) నిస్సందేహంగా మేము మీపై సత్య గ్రంథాన్ని అవతరింపజేశాము. తద్వారా అల్లాహ్ ప్రసాదించిన దూరదృష్టిని అనుసరించి ప్రజల మధ్య తీర్పు చెయ్యాలని. మీరు అవినీతిపరులను సమర్థిస్తూ తగవు పడకూడదు. (106) అల్లాహ్‌ను మన్నింపు కోరండి. అల్లాహ్ నిస్సందేహంగా మన్నించేవాడూ, కనికరించేవాడూను. (107) తమకు తాము అన్యాయం చేసుకునే వారిని సమర్థిస్తూ వాదించకూడదు. అల్లాహ్ అన్యాయం చేసుకునే నేరస్తులను ఇష్టపడదు. (108) వారు ఇతరుల నుండి అయితే తమ దుశ్చర్యలను దాచగలరు, కాని అల్లాహ్ నుండి దాచలేరు. వారు రాత్రి సమయంలో పరస్పరం సలహా సంప్రదింపులు చేసుకోడం అల్లాహ్‌కు అయిష్టకరం. ఆ సమయంలో ఆయన వారి వెంట ఉంటాడు. వారు చేస్తున్న పనులన్నింటినీ అల్లాహ్ చుట్టుముట్టి ఉన్నాడు. (109) చూడండి! ప్రాపంచిక జీవితంలోనయితే మీరు వారిని సమర్థిస్తూ వాదిస్తున్నారు. కాని ప్రళయదినాన వారిని సమర్థిస్తూ అల్లాహ్‌తో ఎవరు వాదించగలరు? వారికి ఎవరు వకీలు కాగలరు? (110) ఎవరయినా ఏదైనా దుష్కార్యం చేసినట్లయితే, లేక తనపై తాను జులుం చేసుకుంటే తిరిగి అల్లాహ్‌ను మన్నింపు కోరితే అతడు అల్లాహ్‌ను మన్నించేవాడుగా, కనికరించేవాడుగా చూస్తాడు. (111) ఎవరయినా పాపం చేసినట్లయితే దాని పీడ అతడిపైనే పడుతుంది. అల్లాహ్ సమస్తం ఎరిగినవాడు, వివేకం గలవాడు.

(112) ఇంకా ఎవరయినా ఏదయినా స్వయంగా తాను పాపం చేసి దాన్ని ఇతరులపై నెట్టివేస్తే అటువంటి వాడు తీవ్రపాపం, అపనింద భారాన్ని తనపై మోపుకుంటున్నాడు.

إِنَّآ أَنزَلۡنَآ إِلَيۡكَ ٱلۡكِتَٰبَ بِٱلۡحَقِّ لِتَحۡكُمَ بَيۡنَ
ٱلنَّاسِ بِمَآ أَرَىٰكَ ٱللَّهُۚ وَلَا تَكُن لِّلۡخَآئِنِينَ
خَصِيمٗا ﴿105﴾

وَٱسۡتَغۡفِرِ ٱللَّهَۖ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ غَفُورٗا رَّحِيمٗا ﴿106﴾
وَلَا تُجَٰدِلۡ عَنِ ٱلَّذِينَ يَخۡتَانُونَ أَنفُسَهُمۡۚ إِنَّ
ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ مَن كَانَ خَوَّانًا أَثِيمٗا ﴿107﴾
يَسۡتَخۡفُونَ مِنَ ٱلنَّاسِ وَلَا يَسۡتَخۡفُونَ مِنَ ٱللَّهِ
وَهُوَ مَعَهُمۡ إِذۡ يُبَيِّتُونَ مَا لَا يَرۡضَىٰ مِنَ
ٱلۡقَوۡلِۚ وَكَانَ ٱللَّهُ بِمَا يَعۡمَلُونَ مُحِيطًا ﴿108﴾
هَٰٓأَنتُمۡ هَٰٓؤُلَآءِ جَٰدَلۡتُمۡ عَنۡهُمۡ فِي ٱلۡحَيَوٰةِ
ٱلدُّنۡيَا فَمَن يُجَٰدِلُ ٱللَّهَ عَنۡهُمۡ يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ
أَم مَّن يَكُونُ عَلَيۡهِمۡ وَكِيلٗا ﴿109﴾

وَمَن يَعۡمَلۡ سُوٓءًا أَوۡ يَظۡلِمۡ نَفۡسَهُۥ ثُمَّ يَسۡتَغۡفِرِ
ٱللَّهَ يَجِدِ ٱللَّهَ غَفُورٗا رَّحِيمٗا ﴿110﴾

وَمَن يَكۡسِبۡ إِثۡمٗا فَإِنَّمَا يَكۡسِبُهُۥ عَلَىٰ نَفۡسِهِۦۚ
وَكَانَ ٱللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمٗا ﴿111﴾
وَمَن يَكۡسِبۡ خَطِيٓـَٔةً أَوۡ إِثۡمٗا ثُمَّ يَرۡمِ بِهِۦ بَرِيٓـٔٗا
فَقَدِ ٱحۡتَمَلَ بُهۡتَٰنٗا وَإِثۡمٗا مُّبِينٗا ﴿112﴾ ع 16 8 13

(113) ఇంకా (ఓ ముహమ్మద్!) అల్లాహ్ కారుణ్యం, అనుగ్రహం మీ వెంట ఉండి ఉండకపోతే ఒక వర్గం మిమ్మల్ని భ్రష్టు పట్టించాలని తలపోసింది. వాస్తవానికి వారు తమను తామే భ్రష్టుపట్టించుకొంటున్నారు. వారు మీకేమీ చెరుపు చేయలేరు. మీపై గ్రంథాన్ని వివేకాన్నీ అల్లాహ్ అవతరింపజేశాడు. ఇంకా మీకు తెలియనిదాన్నంతా మీకు నేర్పాడు. ఇది మీకు అల్లాహ్ చేసిన మహదానుగ్రహం.	وَلَوْلَا فَضْلُ اللّٰهِ عَلَيْكَ وَرَحْمَتُهٗ لَهَمَّتْ طَّآئِفَةٌ مِّنْهُمْ اَنْ يُّضِلُّوْكَ ؕ وَمَا يُضِلُّوْنَ اِلَّاۤ اَنْفُسَهُمْ وَمَا يَضُرُّوْنَكَ مِنْ شَیْءٍ ؕ وَاَنْزَلَ اللّٰهُ عَلَيْكَ الْكِتٰبَ وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَكَ مَا لَمْ تَكُنْ تَعْلَمُ ؕ وَكَانَ فَضْلُ اللّٰهِ عَلَيْكَ عَظِيْمًا ﴿113﴾

97 - 113 ఆయత్‌ల వివరణ :

ఆయత్‌ల సంబంధం :

ఇంతకు పూర్వపు ఆయత్‌లలో, జిహాద్ వలన లభించే పుణ్యం, ప్రతిఫలం గురించి ప్రస్తావిస్తూ వారికి ప్రపంచంలో సఫలత, పరలోకంలో మన్నింపు, స్వర్గం లభిస్తాయని అల్లాహ్ వాగ్దానం చేశాడు. ఈ ఆయత్‌లలో హిజ్రత్ వలన లభించే ప్రతిఫలం, పుణ్యం గురించి చెప్పబడుతోంది. దారుల్ కుఫ్ర్ (తిరస్కారుల రాజ్యం)లో ఉండే ముస్లింలకు, అక్కడ ధర్మమార్గంలో జీవించే అవకాశం మృగ్యమయిపోయినపుడు, భయాందోళనల స్థితిలో జీవితం గడుస్తూవున్నట్లయితే, వారు తిరస్కారుల నగరం నుండి హిజ్రత్ చేసి ముస్లింల నగరానికి వచ్చేయాలి. వారు గనక హిజ్రత్ చేసినట్లయితే అల్లాహ్ వారి భయాందోళనల స్థితిని మార్చివేసి శాంతి ప్రసాదిస్తాడు. సిరిసంపదల్ని కూడా ప్రసాదిస్తాడు.

హిజ్రత్ చేయడం అంటే ఒక గ్రామం నుండి మరొక గ్రామానికి తరలిపోవడం. అందువలన ప్రయాణ స్థితిలో నమాజ్, మరియు భయాందోళనల స్థితిలో నమాజ్ గురించి కూడా ప్రస్తావించబడింది. దైవప్రవక్త (స) హదీసులలో సవివరంగా ప్రస్తావించారు.

97 - 113 ఆయత్‌ల వివరణ :

మక్కా, దాని చుట్టుప్రక్కల ప్రాంతాలలోని వారు ముస్లింలుగా మాత్రం మారారు. వారు తమ పూర్వీకుల ప్రాంతాన్నీ, కుటుంబాల్ని వదలి హిజ్రత్ చేయడానికి వెనుకాడుతున్నారు. వారి గురించి ఈ ఆయత్‌లు అవతరించాయి. ముస్లిం శక్తిని ఒకచోట కేంద్రీకరింపచేయడానికి హిజ్రత్ చేయవలసిందిగా ముస్లింలకు ఆదేశం ఇవ్వబడుతోంది. కనుక హిజ్రత్ ఆదేశాన్ని అమలుపర్చని వారు అన్యాయస్థులని ఇక్కడ చెప్పబడుతోంది. వారి నివాసం నరకం కాగలదని చెప్పబడింది. ఒకటి, దీనిని బట్టి పరిస్థితులనుబట్టి కొన్ని ఇస్లామీ ఆదేశాలు తిరస్కారం లేదా ఇస్లాంకు పర్యాయపదాలయి పోతాయని తెలియటం, ఈ సందర్భంగా ఇస్లాం హిజ్రత్ వైపునకు వెనుకాడటం కుఫ్ర్‌కు పర్యాయపదాలని చెప్పబడ్డాయి. రెండవది, ఇస్లామీ బోధనల కనుగుణంగా నడుచుకోవటం కష్టమయి ఇంకా తిరస్కారం, మరియు తిరస్కారులకు ప్రోత్సాహ కారణం అవుతోంది. కనుక ఇటువంటి దారుల్ కుఫ్ర్ (తిరస్కారుల రాజ్యం) నుండి హిజ్రత్ చేయడం అనివార్యం అని తెలుస్తోంది. ఇక్కడ అర్జ్ (స్థలం) అంటే అవతరణ జరిగిన ప్రాంతాన్నిబట్టి మక్కా మరియు దాని పరిసర ప్రాంతాలు. తరువాత అర్జ్ అంటే మదీనా అని భావం. కాని ఆదేశం రీత్యా అన్నింటికీ

వర్తిస్తుంది. అంటే మొదటి స్థలం అంటే అర్థం ఇస్లాంపై ఆచరణ కష్టమయిన తిరస్కారుల భూమి అవుతుంది. అరజుల్లాహ్ అంటే మానవులు దైవధర్మం ప్రకారం నడుచుకోగలిగేందుకు హిజ్రత్ చేసి వెళ్ళే ప్రాంతం ఇది. హిజ్రత్ చేసి వెళ్లడానికి సదుపాయాలు లేనివారు, దారి తెలియని పురుషులు, స్త్రీలు, పిల్లలకు మినహాయింపు ఇవ్వబడిన ఆదేశం. పిల్లలు షరీఅత్ పరమయిన ఆదేశాల విధింపు పరిధిలోకి రారు. అయినప్పటికీ ఇక్కడ వారిని కూడా ప్రస్తావించడం హిజ్రత్ ప్రాముఖ్యతను స్పష్టం చెయ్యడం కోసం జరిగింది. పిల్లలు కూడా హిజ్రత్ చెయ్యాలి లేక పిల్లలు అంటే యుక్త వయస్సుకు చేరినవారు అర్థంలో కావచ్చు (అహ్సనుల్ బయాన్).

100 : హజ్రత్ అనస్ (రజి) సెలవిచ్చారు – "దైవప్రవక్త (స) తబూక్ యుద్ధం నుండి తిరిగి వస్తూ మదీనా దరిదాపులకు చేరినప్పుడు అన్నారు, "మదీనాలో కొందరు ఉన్నారు. ఎవరైనా ప్రయాణం చేస్తూ వున్నా లేక లోయను దాటుతున్నా వారు మీ వెంటే ఉంటారు. సహాబాక్రాం (రజి)అడిగారు, "వారు మదీనాలోనే ఉన్నప్పటికీనా?" ఆయన (స) జవాబిచ్చారు, "వీరు ఏదో ఒక షరీఅత్‌పరమైన కారణంపై ఆగిపోయినవారు." (బుఖారీ)

అరేబియా అంతటా ఇస్లాం వ్యాపించినపుడు హిజ్రత్ చేయవలసిన అవసరమే లేకపోయింది. అయినప్పటికీ ముస్లింలు ఏదయినా భూభాగంలో ఉంటూ వారికి ధార్మిక విధానాలతో జీవితం గడపడం సాధ్యం కాకపోయినా, దైవ తిరస్కార భావనకు, తిరస్కారులకూ బలం చేకూర్చడానికి కారణం అవుతున్నవారు హిజ్రత్ చేయడం తప్పనిసరి అవుతుంది. (తైసీరుల్ ఖుర్ఆన్).

ప్రయాణం చెయ్యకుండా హిజ్రత్ చెయ్యడం అసాధ్యం. కనుక హిజ్రత్ ఆదేశాలతో పాటు ప్రయాణంలో నమాజ్ ఆదేశాలను వివరించటమూ సబబే. ముస్లింలు ప్రయాణంలో ఉన్నప్పుడు నాలుగు రకాతుల నమాజ్‌ను రెండు రకాత్‌లుగా చేయాలి. ఆయత్‌లో "మీ కోసం ఎటువంటి అభ్యంతరం లేదు" అన్న మాటలనుబట్టి అధికుల అభిప్రాయంలో ప్రయాణంలో ఖసర్ చేయడం సున్నత్‌యే కాని వాజిబ్ కాదు. ముస్లిం అహ్మద్, అబూదావూద్, తిర్మిజీ గార్లు య–లీబిన్ ఉమయ్యా నుండి ఉల్లేఖించారు : హజ్రత్ ఉమర్ (రజి) ఈ ఆయత్ గురించి దైవప్రవక్త (స)ను "శాంతి నెలకొన్న తర్వాత కూడ నమాజ్ ఖసర్ చేసుకోవాలా?" అని అడిగారు. ఆయన (స) సెలవిచ్చారు, "ఇది అల్లాహ్ చేసిన సదఖా (దానం), ముస్లింలు దానిని స్వీకరించాలి." దైవప్రవక్త (స) కూడా ఇలాగే చేసేవారు. ప్రయాణంలో ఆయన (స) ఎటువంటి భయాందోళనల స్థితి లేకపోయినా ఖసర్ చేసుకునేవారు. అందుచేతనే ఉలమా (విద్వాంసులు) "భయం ఉంటే ఖసర్ చేయండి" అన్న షరతు, ఆ కాలంలో ముస్లింల స్థితిని వివరించడానికే, లేకుంటే ప్రతి ప్రయాణంలో ఖసర్ ధర్మ సమ్మతమే (జాయెజ్). తిర్మిజీ, నసాయి, మరియు ఇబ్నె అబీ షైబా గారలు ఇబ్నె అబ్బాస్ (రజి) నుండి ఉల్లేఖించారు, "ప్రవక్త (స) మదీనా మునవ్వరా నుండి ప్రయాణానికి బయలుదేరారు. సకల లోకాల ప్రభువు భయం తప్ప మరెవ్వరి భయమూ లేదు. ఆయన(స) రెండేసి రకాతులు నమాజ్ చేశారు. ఇంకా బుఖారీ, తదితర ఇతర హదీసువేత్తలు అనస్ (రజి) నుండి ఉల్లేఖించారు, "మేము దైవప్రవక్త (స) వెంట మదీనా నుండి మక్కాకు బయలుదేరాం. ఆయన (స) రెండు రకాత్‌ల నమాజ్ చేస్తుండేవారు. మేము మదీనాకు తిరిగి వచ్చేవరకూ అలాగే చేశారు." (బుఖారీ – హ.నెం.1081)

102 : ఇందులోనూ, దీని తర్వాత ఆయత్‌లోనూ, భయాందోళనల స్థితిలో నమాజ్ పరిస్థితి వివరించబడింది. అహ్మద్, అబూదావూద్, నసాయి తదితరులు ఉల్లేఖించారు, "దైవప్రవక్త (స) మరియు సహాబా (రజి) మక్కాకు వెళుతూ అస్ఫాన్ అనేచోట ఉండగా ముష్రికులు పరస్పరం సంప్రదించుకున్నారు, "వీళ్ళు ఇప్పుడే కొద్దిసేపట్లో మరొక నమాజ్ చేస్తారు. అది వారికి ఎంతో ప్రియతమమైనది, ఆ సమయంలో మనం దాడిచేద్దాం" అప్పుడు ఈ ఆయత్ అవతరించింది. దైవప్రవక్త (స) మరియు సహాబాలు భయాందోళనల స్థితిలోని (సలాతె ఖౌఫ్) నమాజ్ చేశారు. నమాజె ఖౌఫ్ దైవప్రవక్త (స) కు ప్రత్యేకం అని కొందరన్నారు. కనుక సలాతె ఖౌఫ్‌లో ఆయన (స)

(114) వీరి సంప్రదింపులలో తరచూ శ్రేయోభిలాష లోపిస్తుంది. అయితే ఎవరైనా రహస్యంగా ప్రజలకు దానం చెయ్యడానికి, లేదా మంచి పనులు చెయ్య మని లేక వారిమధ్య సంధి చేసుకోమని ఆదేశించి నట్లయితే ఇటువంటి పని చేసేవారు దైవప్రసన్నత కోసం చేస్తున్నట్లయితే మేము వారికి చాలా గొప్ప ప్రతిఫలం ప్రసాదిస్తాము.	لَا خَيْرَ فِيْ كَثِيْرٍ مِّنْ نَّجْوٰىهُمْ اِلَّا مَنْ اَمَرَ بِصَدَقَةٍ اَوْ مَعْرُوْفٍ اَوْ اِصْلَاحٍۭ بَيْنَ النَّاسِ ؕ وَمَنْ يَّفْعَلْ ذٰلِكَ ابْتِغَآءَ مَرْضَاتِ اللّٰهِ فَسَوْفَ نُؤْتِيْهِ اَجْرًا عَظِيْمًا ﴿114﴾
(115) కాని రుజుమార్గం స్పష్టం అయిపోయిన తర్వాత ప్రవక్తను వ్యతిరేకించినవాడు, విశ్వాసుల మార్గాన్ని వదలి మరో మార్గం అవలంబించి నట్లయితే, అతనికి మేము అతడు ఏ వైపునకు తిరిగి ఉన్నాడో ఆ వైపునకే త్రిప్పి పంపుతాము. తర్వాత అతడ్ని నరకంలో పడవేస్తాము. అది బహుచెడ్డ నివాసం.	وَمَنْ يُّشَاقِقِ الرَّسُوْلَ مِنْۢ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ الْهُدٰى وَيَتَّبِعْ غَيْرَ سَبِيْلِ الْمُؤْمِنِيْنَ نُوَلِّهٖ مَا تَوَلّٰى وَنُصْلِهٖ جَهَنَّمَ ؕ وَسَآءَتْ مَصِيْرًا ﴿115﴾ 17 ع 3 14
(116) నిస్సందేహంగా అల్లాహ్‌తో పాటు మరొకరిని భాగస్వామిగా చేసినట్లయితే ఆయన ఎన్నటికీ క్షమించడు. అది (షిర్క్) తప్ప మరే పాపాన్నయినా ఆయన కోరితే క్షమించివేస్తాడు. ఇతరులను అల్లాహ్‌కు సాటి కల్పించినవాడు అపమార్గంలో చాలా దూరం వెళ్ళిపోయాడు.	اِنَّ اللّٰهَ لَا يَغْفِرُ اَنْ يُّشْرَكَ بِهٖ وَيَغْفِرُ مَا دُوْنَ ذٰلِكَ لِمَنْ يَّشَآءُ ؕ وَمَنْ يُّشْرِكْ بِاللّٰهِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلٰلًۢا بَعِيْدًا ﴿116﴾
(117) ఈ బహుదైవా రాధకులు అల్లాహ్‌ను వదలి దేవతలను అర్థిస్తున్నారు. వాస్తవానికి వారు తలబిరుసు షైతానును అర్థిస్తున్నారు.	اِنْ يَّدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِهٖۤ اِلَّاۤ اِنٰثًا ۚ وَاِنْ يَّدْعُوْنَ اِلَّا شَيْطٰنًا مَّرِيْدًا ۙ ﴿117﴾
(118) అటువంటి వారిపై అల్లాహ్ అభిశాపం. వాడు (షైతాను) అల్లాహ్‌తో అన్నాడు, "నీ దాసులలో కొందరిని నా వెంట నడిపిస్తాను.	لَّعَنَهُ اللّٰهُ ۘ وَقَالَ لَاَتَّخِذَنَّ مِنْ عِبَادِكَ نَصِيْبًا مَّفْرُوْضًا ۙ ﴿118﴾

పాల్గొనడం షరతుగా నిర్ణయించబడింది. కాని ఇది సరయినది కాదు. ఎందుకంటే ఆయన(స) తదనంతరం సహాబాలు భయాందోళనల స్థితిలో నమాజ్ చేశారు.

మొత్తం మీద ఈ ఆయత్‌ల ద్వారా తెలిసేదేమంటే :1. ముస్లిం ఖాజీ (న్యాయాధికారి) : న్యాయం, ధర్మాలతో తీర్పు చెయ్యాలి. అభ్యర్థులలో ఒకరు ముస్లిం, మరొకరు ముస్లిమేతరుడు అయినప్పుడు ముస్లిం పట్ల పక్షపాతం చూపకూడదు.

وَّلَاُضِلَّنَّهُمۡ وَلَاُمَنِّيَنَّهُمۡ وَلَاٰمُرَنَّهُمۡ
فَلَيُبَتِّكُنَّ اٰذَانَ الۡاَنۡعَامِ وَلَاٰمُرَنَّهُمۡ فَلَيُغَيِّرُنَّ
خَلۡقَ اللّٰهِ ؕ وَمَنۡ يَّتَّخِذِ الشَّيۡطٰنَ وَلِيًّا مِّنۡ دُوۡنِ
اللّٰهِ فَقَدۡ خَسِرَ خُسۡرَانًا مُّبِيۡنًا ؕ ﴿119﴾
يَعِدُهُمۡ وَيُمَنِّيۡهِمۡ ؕ وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيۡطٰنُ اِلَّا
غُرُوۡرًا ﴿120﴾
اُولٰٓـئِكَ مَاۡوٰٮهُمۡ جَهَنَّمُ ۡ وَلَا يَجِدُوۡنَ عَنۡهَا
مَحِيۡصًا ﴿121﴾
وَالَّذِيۡنَ اٰمَنُوۡا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ سَنُدۡخِلُهُمۡ
جَنّٰتٍ تَجۡرِىۡ مِنۡ تَحۡتِهَا الۡاَنۡهٰرُ خٰلِدِيۡنَ فِيۡهَاۤ
اَبَدًا ؕ وَعۡدَ اللّٰهِ حَقًّا ؕ وَمَنۡ اَصۡدَقُ مِنَ اللّٰهِ قِيۡلًا ﴿122﴾
لَيۡسَ بِاَمَانِيِّكُمۡ وَلَاۤ اَمَانِىِّ اَهۡلِ الۡكِتٰبِ ؕ مَنۡ
يَّعۡمَلۡ سُوۡٓءًا يُّجۡزَ بِهٖ ۙ وَلَا يَجِدۡ لَهٗ مِنۡ دُوۡنِ اللّٰهِ
وَلِيًّا وَّلَا نَصِيۡرًا ﴿123﴾
وَمَنۡ يَّعۡمَلۡ مِنَ الصّٰلِحٰتِ مِنۡ ذَكَرٍ اَوۡ اُنۡثٰى
وَهُوَ مُؤۡمِنٌ فَاُولٰٓـئِكَ يَدۡخُلُوۡنَ الۡجَـنَّةَ وَلَا
يُظۡلَمُوۡنَ نَقِيۡرًا ﴿124﴾
وَمَنۡ اَحۡسَنُ دِيۡنًا مِّمَّنۡ اَسۡلَمَ وَجۡهَهٗ لِلّٰهِ
وَهُوَ مُحۡسِنٌ وَّاتَّبَعَ مِلَّةَ اِبۡرٰهِيۡمَ حَنِيۡفًا ؕ
وَاتَّخَذَ اللّٰهُ اِبۡرٰهِيۡمَ خَلِيۡلًا ﴿125﴾
وَلِلّٰهِ مَا فِى السَّمٰوٰتِ وَمَا فِى الۡاَرۡضِ ؕ وَكَانَ اللّٰهُ
بِكُلِّ شَىۡءٍ مُّحِيۡطًا ﴿126﴾ ع 18 11 15

(119) వారిని నేను మార్గభ్రష్టులుగా చేసి వదలుతాను. వారిలో కోర్కెలు ఆశలు కల్పిస్తాను. జంతువుల చెవులు కోసేలా, అల్లాహ్ కల్పించిన రూపంలో మార్పులు చేసేలా ఆజ్ఞాపిస్తాను." అల్లాహ్‌ను వదలి షైతానును సంరక్షకునిగా చేసుకున్నవాడు కచ్చితంగా నష్టం పొందాడు. (120) షైతాను వారికి వాగ్దానాలు చేస్తాడు. ఆశలు రేపుతాడు. వాడు చేసే వాగ్దానాలన్నీ మోసం తప్ప మరేమీ కావు. (121) ఇటువంటి వారి నివాసం నరకం. దాని నుండి విముక్తి పొందేమార్గం ఏదీ వారికి లభించదు. (122) ఇకపోతే, విశ్వసించినవారు, సత్కర్మలు చేసిన వారిని మేము కాలువలు ప్రవహిస్తూ ఉండే తోటలలో ప్రవేశింపజేస్తాము. వారు వాటిల్లో శాశ్వతంగా ఉంటారు. అల్లాహ్ వాగ్దానం సత్యం. చెప్పే మాటల్లో అల్లాహ్‌ను మించిన సత్యవంతుడు ఎవరయినా ఉన్నారా? (123) (మోక్షానికి ఆధారం) మీ కోరికలలో గానీ, గ్రంథ ప్రజల కోరికల్లో గానీ లేదు. పాపం చేసినవాడు దానికి ఫలితం (శిక్ష) పొందుతాడు. అల్లాహ్ తప్ప బలపర్చేవాడు, సహాయకుడు ఎవరూ అతనికి లభించరు. (124) ఇంకా మంచిపనులు చేసినవారు పురుషులయినా, స్త్రీలయినా వారు విశ్వసించిన వారయితే, ఇటువంటివారు స్వర్గంలో ప్రవేశిస్తారు. రవ్వంతయినా వారి హక్కు నిరాకరించబడటం జరగదు. (125) అల్లాహ్ ఎదుట తన తలను వంచినవాడు, అతడు పుణ్యశీలి కూడ అయి ఏకాగ్రచిత్తుడయి అల్లాహ్ తన మిత్రునిగా చేసుకున్న ఇబ్రాహీం విధానాన్ని అవలంబిస్తున్నవాడయితే వాని ధర్మం (దీన్) కన్నా ఎవరి ధర్మం ఉత్తమ ధర్మం కాగలదు? (126) భూమీ ఆకాశాలలో ఉన్నదంతా అల్లాహ్‌దే. అల్లాహ్ ప్రతి వస్తువునూ ఆవరించి ఉన్నాడు.

(127) ప్రజలు మిమ్మల్ని స్త్రీల విషయంలో ఫత్వా అడుగుతున్నారు. వారితో చెప్పండి : వారి విషయంలో అల్లాహ్ మీకు ఫత్వా (తీర్పు)నిస్తున్నాడు. ఇంకా ఈ విషయంలో ఈ గ్రంథం నుండి ఇంతకు పూర్వం మీకు తెలియజేయబడిన అనాథ స్త్రీల గురించి కూడా. వారి నిర్ణీత హక్కులు మీరు చెల్లించడం లేదు. (వారసత్వం వగైరా) మరి వారిని నికాహ్ చేసుకోవాలని ఆపేక్షపడుతున్నారు. ఇంకా బలహీనులయిన పిల్లల విషయం కూడా. ఇంకా అనాథల పట్ల న్యాయం చేయడంలో నిలకడ చూపమని కూడా అల్లాహ్ హితబోధ చేస్తున్నాడు. మీరు మేలుకు సంబంధించి ఏ పని చేసినా అల్లాహ్ దానిని బాగా ఎరుగు. (128) ఏ స్త్రీ అయినా తన భర్త నుండి దుష్ప్రవర్తన, నిర్లక్ష్యం ఎదురయ్యే భయం ఉంటే, భార్యాభర్తలిద్దరూ (కొంచెం కుడి ఎడమగా) ఒప్పందం చేసుకుంటే, ఆ ఇరువురికీ ఎటువంటి పాపమూ అంటుకోదు. రాజీ పడటం అన్ని పరిస్థితులలోను ఉత్తమం. దురాశ అయితే ప్రతి ప్రాణిని అంటిపెట్టుకుని ఉంది. అయితే మీరు ఉపకారం చేస్తే, అల్లాహ్‌కు భయపడుతూ ఉంటే, మీరు ఏమి చేస్తూ ఉన్నా అల్లాహ్ కచ్చితంగా దానిని ఎరిగి ఉన్నాడు. (129) ఒకవేళ మీరు మీ భార్యల మధ్య సక్రమమయిన (హక్కు నెరవేరేలా) న్యాయం చేయాలని అనుకున్నప్పటికీ ఎంతమాత్రం చెయ్యలేరు. కాబట్టి ఒక భార్య వైపు పూర్తిగా మొగ్గుచూపి, మిగిలిన వారిపట్ల నిర్లక్ష్యం చూపకండి. మీరు మీ వైఖరిని సక్రమపరుచుకుని, అల్లాహ్‌కు భయపడుతూ ఉన్నట్లయితే నిస్సందేహంగా అల్లాహ్ మన్నించేవాడూ, కనికరించేవాడూను.

(130) ఒకవేళ భార్యాభర్తలిద్దరూ విడిపోతే, అల్లాహ్ తన కారుణ్యంతో ప్రతి ఒక్కరినీ స్వేచ్ఛా పరునిగా చేస్తాడు. అల్లాహ్ గొప్ప విశాలత గలవాడు, వివేకి.

وَيَسْتَفْتُوْنَكَ فِى النِّسَآءِ ؕ قُلِ اللّٰهُ يُفْتِيْكُمْ
فِيْهِنَّ ۙ وَمَا يُتْلٰى عَلَيْكُمْ فِى الْكِتٰبِ فِىْ يَتٰمَى
النِّسَآءِ الّٰتِىْ لَا تُؤْتُوْنَهُنَّ مَا كُتِبَ لَهُنَّ
وَتَرْغَبُوْنَ اَنْ تَنْكِحُوْهُنَّ وَالْمُسْتَضْعَفِيْنَ مِنَ
الْوِلْدَانِ ۙ وَاَنْ تَقُوْمُوْا لِلْيَتٰمٰى بِالْقِسْطِ ؕ وَمَا
تَفْعَلُوْا مِنْ خَيْرٍ فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِهٖ عَلِيْمًا ﴿127﴾

وَاِنِ امْرَاَةٌ خَافَتْ مِنْ بَعْلِهَا نُشُوْزًا اَوْ اِعْرَاضًا
فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَآ اَنْ يُّصْلِحَا بَيْنَهُمَا صُلْحًا ؕ
وَالصُّلْحُ خَيْرٌ ؕ وَاُحْضِرَتِ الْاَنْفُسُ الشُّحَّ ؕ
وَاِنْ تُحْسِنُوْا وَتَتَّقُوْا فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُوْنَ
خَبِيْرًا ﴿128﴾

وَلَنْ تَسْتَطِيْعُوْٓا اَنْ تَعْدِلُوْا بَيْنَ النِّسَآءِ وَلَوْ
حَرَصْتُمْ فَلَا تَمِيْلُوْا كُلَّ الْمَيْلِ فَتَذَرُوْهَا
كَالْمُعَلَّقَةِ ؕ وَاِنْ تُصْلِحُوْا وَتَتَّقُوْا فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ
غَفُوْرًا رَّحِيْمًا ﴿129﴾

وَاِنْ يَّتَفَرَّقَا يُغْنِ اللّٰهُ كُلًّا مِّنْ سَعَتِهٖ ؕ وَكَانَ
اللّٰهُ وَاسِعًا حَكِيْمًا ﴿130﴾

وَلِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ ؕ وَلَقَدْ
وَصَّيْنَا الَّذِيْنَ اُوْتُوا الْكِتٰبَ مِنْ قَبْلِكُمْ
وَاِيَّاكُمْ اَنِ اتَّقُوا اللّٰهَ ؕ وَاِنْ تَكْفُرُوْا فَاِنَّ لِلّٰهِ مَا
فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ ؕ وَكَانَ اللّٰهُ غَنِيًّا
حَمِيْدًا ﴿131﴾
وَلِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ ؕ وَكَفٰى
بِاللّٰهِ وَكِيْلًا ﴿132﴾
اِنْ يَّشَاْ يُذْهِبْكُمْ اَيُّهَا النَّاسُ وَيَاْتِ بِاٰخَرِيْنَ ؕ
وَكَانَ اللّٰهُ عَلٰى ذٰلِكَ قَدِيْرًا ﴿133﴾
مَنْ كَانَ يُرِيْدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللّٰهِ ثَوَابُ
الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ ؕ وَكَانَ اللّٰهُ سَمِيْعًا ۢ بَصِيْرًا ۧ ﴿134﴾ 19 ع 8 16

(131) భూమీ ఆకాశాలలో ఉన్నదంతా అల్లాహ్‌దే. మీకు పూర్వం మేము గ్రంథం కలవారికి హెచ్చరికతో కూడిన ఆదేశాన్ని ఇచ్చి వున్నాము. ఈ ఆదేశం మీకూ వర్తిస్తుంది. అల్లాహ్‌కు భయపడుతూ ఉండండి. మీరు గనక తిరస్కరిస్తూ ఉన్నట్లయితే, భూమీ ఆకాశాలలో ఉన్నదంతా అల్లాహ్‌దేనని గ్రహించండి. ఆయన గొప్ప నిరపేక్షాపరుడు. స్తోత్రానికి అర్హుడు. (132) అవును, భూమీ ఆకాశాలలో ఉన్నదంతా అల్లాహ్‌దే. అన్ని పనులలో కార్యసాధకుడుగా అల్లాహ్ చాలు.

(133) ప్రజలారా! అల్లాహ్ కోరితే మీ స్థానంలో ఇతరుల్ని పుట్టించగలడు. ఈ విషయంలో అల్లాహ్ పూర్తిగా శక్తిగలవాడు. (134) ఎవరయినా ప్రాపంచిక ప్రతిఫలం కోరుతున్నట్లయితే అల్లాహ్ వద్ద ప్రాపంచిక ప్రతిఫలం కూడా ఉంది. పరలోక ప్రతిఫలం కూడా ఉంది. అల్లాహ్ సమస్తమూ వినేవాడు మరియు చూసేవాడు.

114 – 134 ఆయత్‌ల వివరణ :ఆయత్‌ల సంబంధం

మునుపటి ఆయత్‌లలో హిజ్రత్ చేయటం వల్ల లభించే ప్రతిఫలం, పుణ్యాల గురించి వివరించబడింది. ఈ ఆయత్‌లలో దైవప్రవక్త (స) పట్ల అవిధేయత నుండి ఆపబడింది.

దైవప్రవక్త (స) ఆదేశాన్ని శిరసావహించడంలోనే విశ్వాసం ఉంది. సన్మార్గమేదో స్పష్టమయిన తర్వాత దైవప్రవక్త (స)ను వ్యతిరేకించినవాడు విశ్వాసుల మార్గాన్ని వదలి మరో మార్గం అనుసరించినవాడు ఇస్లాం పరిధి నుండి వెలివేయబడతాడు. వాడు తిరస్కారి, బహుదైవారాధకుడు అవుతాడు. తర్వాత, ఆయత్ నెం.122 నుండి 125 వరకు అల్లాహ్ ముస్లింలకు స్పష్టంగా చెప్పాడు – గ్రంథ ప్రజలారా! మీరు భ్రమలో పడవద్దు. యూదులు అయినవారు స్వర్గానికి పోతారని, విశ్వాసం, సత్కార్యాలతో పనిలేదని, క్రైస్తవులు అయినవారు స్వర్గానికి పోతారని, విశ్వాసం, సత్కార్యాలతో మోక్షానికి ఎటువంటి సంబంధం లేదని గ్రంథ ప్రజలు భావించేవారు. అదేవిధంగా నేటి ముస్లింలు కూడా కేవలం ముసల్మాన్ అయితే చాలు, లేక ముస్లిం జాతిలో పుట్టడం మోక్షానికి కారణం అవుతుందని భావిస్తున్నారు. ఈ వాదన తప్పుడు వాదన.

పరలోక సాఫల్యానికి, స్వర్గ ప్రవేశానికి విశ్వాసంతో పాటు సదాచరణ కూడా అవసరం. దురాచరణ చేసినవారు నరకానికి అర్హులు కాగలరు.

ఇమామ్ అహ్మద్ గారు అబూబకర్ బిన్ అబూ జహీర్ నుండి ఉల్లేఖించారు : “అబూబకర్ (రజి) అడిగారు, “దైవప్రవక్తా! ప్రతి దుష్కార్యానికి ఫలితం లభించి తీరుతుంది” అన్న ఆయత్ తర్వాత విముక్తి, సాఫల్యాలను ఎవరు

ఆశించగలరు? అప్పుడు దైవప్రవక్త (స) సెలవిచ్చారు, "ఓయీ! అబూబకర్! అల్లాహ్ మీకు మోక్షమివ్వుగాక! మీరెప్పుడూ వ్యాధికి గురికాలేదా? మీకు దుఃఖం కలుగలేదా? మీకు ఎటువంటి ఆందోళన, వ్యాకులత కలగలేదా? అబూబకర్ (రజి) అవును కలిగాయి అన్నారు. దైవప్రవక్త (స) సెలవిచ్చారు, "ఇది కూడా ఫలితమేకదా!" బుఖారీ, ముస్లిం గార్లు అబూ సయీద్ ఖుద్రీ, అబూ హురైరా (రజి) గారల నుండి ఉల్లేఖించారు, దైవప్రవక్త (స) సెలవిచ్చారు, "ముస్లింకు ఏదయినా బాధ, ఆపద, రోగం, విచారం, ఆందోళన కలిగినపుడు అల్లాహ్ అతని పాపాలను దూరం చేస్తాడు." (సహీహ్ బుఖారీ– హ.నెం.5210) (తైసీరుర్రహ్మాన్, బయానుల్ ఖుర్ఆన్).

ఎటువంటి లోపమూ లేని స్నేహం

హజ్రత్ జన్దుబ్ (రజి) తెలియజేస్తున్నారు, దైవప్రవక్త (స) పరమపదించడానికి ముందు ఇలా చెపుతుండగా విన్నాను. "అల్లాహ్ హజ్రత్ ఇబ్రాహీం (అ)ను మిత్రునిగా చేసుకున్నట్లుగా నన్నూ మిత్రునిగా చేసుకున్నాడు." (సహీహ్ ముస్లిం – హ.నెం.1827) ఇది హజ్రత్ ఇబ్రాహీం (అ)కు లభించిన గొప్ప గౌరవం, హజ్రత్ ఇబ్రాహీం (అ) ను మానవజాతికే ఇమామ్ (నాయకుని)గా చేశాడు. యూదులు, క్రైస్తవులు, ముస్లింలు అందరూ ఆయన్ని నాయకునిగా అంగీకరిస్తారు. మానవజాతికి నాయకత్వం ఆయనకు ఇట్టే లభించలేదు. ఆయనకు ఊహ తెలిసినప్పటి నుండి ఊపిరి వదిలే వరకూ ఆయన జీవితం యావత్తూ త్యాగాలతో కూడుకున్నది. ప్రపంచంలో మానవుడు ఏ విషయాలనయితే ప్రాణప్రదంగా భావిస్తాడో, అటువంటి విషయాలలో హజ్రత్ ఇబ్రాహీం (అ) సత్యం కోసం త్యాగం చేయని విషయం అంటూ ఏదీ లేదు.

తల్లిదండ్రుల్ని, స్వదేశాన్ని, ఇల్లూ వాకిలి వదలిపెట్టడం, చక్రవర్తికి నేరుగా సత్యధర్మ సందేశం, ఫలితంగా అగ్నిలో దూకడానికి సిద్ధపడటం, భార్య హాజరాను, పాలుత్రాగే పసివాడిని అల్లాహ్ ఆజ్ఞ ప్రకారం నీరూ పచ్చికా లభించని ప్రాంతంలో విడిచిపెట్టడం, వృద్ధాప్యంలో యువకుడయిన కుమారుడు ఇస్మాయీల్ (అ)ను దైవమార్గంలో బలి ఇవ్వడానికి క్రియాత్మకంగా సిద్ధపడటం, చక్రవర్తి అయినా, తాత ముత్తాతల ఆచారాలనయినా ఆ కాలపు, ప్రతి అధర్మశక్తితో తలపడటం.

26 : అల్లాహ్ అధికారమూ సమగ్రమయినదే. ఆయన జ్ఞానమూ సమగ్రమయినదే అన్న విషయాన్ని సూచిస్తోంది.

27 : సూరా ఆరంభంలో న్యాయం సమతూకపు షరతులతో బహు భార్యాత్వానికి అనుమతి ఇవ్వబడినది. ఈ విషయంలో కొన్ని ప్రశ్నలు తలెత్తుతాయి. వాటి జవాబు ఇక్కడ ఇవ్వబడింది. ఈ జవాబు ఆయత్ నెం.128లో ఇవ్వబడింది. ఈ జవాబునుబట్టి ప్రశ్న యొక్క ధోరణి స్పష్టమవుతోంది. ప్రజల అసలు ప్రశ్నకు జవాబు ఇచ్చేముందు, అనాథల హక్కులు, ప్రత్యేకించి, అనాథ బాలికల పట్ల న్యాయం చేకూర్చమని సూచించబడిన ఆదేశాలను గుర్తుచేయడం జరిగింది. దీనినిబట్టి ఖుర్ఆన్ దృష్టిలో అనాథల హక్కులకు గల ప్రాధాన్యత ఏమిటో వాటి చెల్లింపు విషయంలో ఎటువంటి గట్టి తాకీదు ఇవ్వబడుతోందో అర్థమవుతోంది. ఆయత్ నెం. 3 వైపు సూచించబడుతోంది, "ఒకవేళ మీరు అనాథల పట్ల న్యాయం చేయలేమన్న సందేహం మీకు కలిగితే మీకు ధర్మ సమ్మతమయిన స్త్రీల నుండి ఇద్దరేసి, ముగ్గురేసి, నలుగురేసి స్త్రీలను నికాహ్ చేసుకోండి" అని అందులో చెప్పబడింది.

"మీరు వారి నిర్ణీత హక్కులు చెల్లించడం లేదు. కాని వారిని వివాహం మాత్రం చేసుకోగోరుతున్న అనాథ బాలికలు" అని ఇక్కడ స్పష్టంగా చెప్పడం జరిగింది.

దీనిని బట్టి ఆయత్ నెం.3లో అనాథలు అంటే అనాథ బాలికలు అనీ, వారిపట్ల న్యాయం చేయకపోవటం అంటే వారి హక్కుల్ని చెల్లించకపోవడం అని తెలుస్తోంది. ఈ నిర్ణీత హక్కులో వారి వారసత్వపు హక్కు (వారి తండ్రులు వదలి వెళ్ళిన ఆస్తి) కూడా చేరి ఉంది. ఒకవేళ ఎవరయినా ఒక భార్యను కలిగి ఉండీ అనాథ బాలికను వివాహం

చేసుకుంటే అతడు ఆమె పట్ల కూడా సమానంగా వ్యవహరించవలసి ఉంటుంది అన్న విషయం కూడా చేరి ఉంది.

ఆయత్ అర్థం అందరికీ వర్తించేలా సంబోధించబడుతున్నప్పటికీ, ఇక్కడ ప్రత్యేకించి అనాథ బాలికల సంరక్షకులు అన్న భావం వ్యక్తీకరించబడింది. ధనవంతులు కావడంతో పాటు అందగత్తెలు కూడా అయిన అనాథ బాలికలను వారి సంరక్షకులే వారిని వివాహం చేసుకుని వారి ఆస్తిని ఆక్రమించుకుంటారు. వారి వారసత్వపు ఆస్తిని వారికి అప్పగించాల్సి వస్తుందని ఆ బాలికలను ఇతరులకిచ్చి వివాహం చేయడానికి ఇష్టపడరు అని హజ్రత్ ఆయిషా (రజి) ఉల్లేఖనం ద్వారా తెలుస్తోంది. (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్ 561వ పేజీ)

దీనినిబట్టి అనాథ బాలికల్ని వివాహం చేసుకోవడాన్ని దివ్య ఖుర్ఆన్ నిరుత్సాహపరుస్తోందన్న దురభిప్రాయానికి లోను కాకూడదు. అనాథ బాలికను జీవిత భాగస్వామిగా చేసుకోవడం నిజంగా పుణ్యకార్యమే. కాని ఈ పని ఒకరి సొమ్ము కబళించాలనో లేక ఒక భార్య ఉండగా ఒక అనాథ బాలికను దిక్కులేదని పెళ్ళి చేసుకుని న్యాయం ధర్మాలను ప్రక్కనబెట్టి బహుభార్యాత్వ చట్టంతో ప్రయోజనం పొందగోరడం పుణ్యకార్యం కాజాలదు.

దీనినిబట్టి ఇస్లాంలో వ్యక్తి యొక్క నైతిక పోకడకు అసలు ప్రాముఖ్యత ఉందనీ అందుచేత ఈ ధోరణిలోనే ఆలోచించాలనీ, కేవలం సమస్యల పరిష్కారం చేసే ధోరణిలో కాదన్న విషయంపై కూడా వెలుగు ప్రసరించబడుతోంది.

సూరా ఆరంభంలో అమాయకులకు ఆస్తి అప్పగింత గురించి పిల్లల వారసత్వ హక్కు విషయంలో ఇవ్వబడిన ఆదేశాల వైపు సూచించబడింది.

ఇక్కడ పురుషునికి తన జీవిత భాగస్వామి పట్ల దైవభీతి, ఉపకారాల ధోరణి అవలంబించమని పురుషుడిని ప్రోత్సహించడం జరిగింది.

ఒకరిని మించి భార్యలున్నప్పుడు న్యాయం పాటించడం తప్పనిసరి చేయడం గురించి ఒక ప్రశ్న ఎదురయింది. ప్రేమ, ఆకర్షణ అందరు భార్యల పట్ల సమానంగా ఉండటంగానీ, శారీరక సంబంధం అందరిపట్ల ఒకేలా కలిగి ఉండటం గానీ కుదరదు. అటువంటప్పుడు న్యాయం పాటించాలన్న షరతు ఎలా పూర్తవుతుంది? ఈ ప్రశ్నకు ఇక్కడ జవాబు ఇవ్వబడుతోంది. ఈ విధమయిన సమానత్వం పాటించడం నిస్సందేహంగా మనిషికి సాధ్యం కాదు. స్త్రీలలో వివిధ కారణాలుగా భేదం కూడా ఉంటుంది. ఉదాహరణకు, సౌందర్యం, స్వభావం, వయస్సు, ఆరోగ్యం యోగ్యత – ఇత్యాది విషయాలలో ఒకరిపై మరొకరు పైచేయిగా ఉంటారు. ఈ కారణం చేత పురుషుడు ఒకరివైపు ఎక్కువ మొగ్గు చూపుతాడు. అందుచేత షరీఅత్, భార్యల మధ్య మానవునికి సాధ్యం కాని ఇటువంటి సమానత్వం చూపమని కోరదు. పైగా భార్యల మధ్య సాధ్యమయినంత న్యాయం పాటించమని కోరుతుంది.

ఒక భార్య వైపు పూర్తిగా మొగ్గి మరొకరిని విస్మరించడం అంటే మరొకామెను మరచిపోవడం కూడదు. ఇద్దరి హక్కులూ నెరవేర్చే ప్రయత్నం చేయాలి. ఒకవేళ లోపం జరిగితే దాన్ని సంస్కరించాలి. సంస్కరణలో తఖ్వా ధోరణి అవలంబించినప్పటికీ ఈ విషయంలో ఒకవేళ తప్పులు జరిగిపోతే అల్లాహ్ పట్ల ఆశాభావం కలిగివుంటే ఆయన క్షమిస్తాడు. అంటే ప్రయత్నించినప్పటికీ నిభాయించడం కుదరకపోతే, భార్యాభర్తలు ఒకరినొకరు వేరుగా ఉండవలసి వస్తే వారు అల్లాహ్‌పై భరోసా ఉంచితే వారిద్దరికీ తన దయతో మినహాయింపునిస్తాడు.

134 : ఒకడు కేవలం యుద్ధప్రాప్తి (మాలె గనీమత్) కోసమే జిహాద్‌లో పాల్గొనడం ఎంత మూర్ఖత్వం! అల్లాహ్ ఇహపరాలు రెండింటి పుణ్యం ఇవ్వగల అధికారం కలిగి ఉండగా, ఆయన్ని ఒకే విషయం కోరడమేమిటి? రెండింటినీ ఎందుకు కోరకూడదు?

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيۡنَ اٰمَنُوۡا كُوۡنُوۡا قَوّٰمِيۡنَ بِالۡقِسۡطِ
شُهَدَآءَ لِلّٰهِ وَلَوۡ عَلٰٓى اَنۡفُسِكُمۡ اَوِ الۡوَالِدَيۡنِ
وَالۡاَقۡرَبِيۡنَ ۚ اِنۡ يَّكُنۡ غَنِيًّا اَوۡ فَقِيۡرًا فَاللّٰهُ اَوۡلٰى
بِهِمَا ۖ فَلَا تَتَّبِعُوا الۡهَوٰٓى اَنۡ تَعۡدِلُوۡا ۚ وَاِنۡ
تَلۡوٗۤا اَوۡ تُعۡرِضُوۡا فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِمَا تَعۡمَلُوۡنَ
خَبِيۡرًا ﴿135﴾

(135) విశ్వాసులారా! అల్లాహ్ కోసం న్యాయంపై ఉంటూ సాక్ష్యం ఇవ్వండి. ఆ సాక్ష్యం న్యాయంగా మీకు లేక మీ తల్లిదండ్రులు, ఆప్తులకు వ్యతిరేకం అయినాసరే, ఒక ప్రత్యర్థి ధనికుడయినా లేక పేదవాడయినా, ఎట్టి పరిస్థితులలోనయినా అల్లాహ్‌యే మీకన్నా వారిద్దరి శ్రేయోభిలాషి – కనుక మీ మనోకాంక్ష కోసం న్యాయాన్ని వదలకండి. ఏదయినా డొంకతిరుగుడుగా మాట్లాడినా, సత్యం పలకడానికి వెనుకాడినా (తెలుసుకోండి) మీరు చేస్తున్న దానిని అల్లాహ్ బాగా ఎరిగి ఉన్నాడు.

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيۡنَ اٰمَنُوۡۤا اٰمِنُوۡا بِاللّٰهِ وَرَسُوۡلِهٖ
وَالۡكِتٰبِ الَّذِىۡ نَزَّلَ عَلٰى رَسُوۡلِهٖ وَالۡكِتٰبِ
الَّذِىۡۤ اَنۡزَلَ مِنۡ قَبۡلُ ؕ وَمَنۡ يَّكۡفُرۡ بِاللّٰهِ
وَمَلٰۤٮِٕكَتِهٖ وَكُتُبِهٖ وَرُسُلِهٖ وَالۡيَوۡمِ الۡاٰخِرِ فَقَدۡ
ضَلَّ ضَلٰلًاۢ بَعِيۡدًا ﴿136﴾

(136) విశ్వాసులారా! (చిత్తశుద్ధితో) అల్లాహ్‌ను, ఆయన ప్రవక్తను, తన ప్రవక్తపై అవతరింపజేసిన ఆయన గ్రంథాన్ని విశ్వసించండి. ఇంకా అంతకు పూర్వం అవతరింపచేయబడిన గ్రంథాన్ని కూడా, అల్లాహ్‌ను, ఆయన దూతలను, ఆయన గ్రంథాలను ఆయన ప్రవక్తలను, అంతిమదినాన్ని తిరస్కరించిన వాడు అపమార్గంలో బహుదూరం వెళ్ళిపోయాడు.

اِنَّ الَّذِيۡنَ اٰمَنُوۡا ثُمَّ كَفَرُوۡا ثُمَّ اٰمَنُوۡا ثُمَّ
كَفَرُوۡا ثُمَّ ازۡدَادُوۡا كُفۡرًا لَّمۡ يَكُنِ اللّٰهُ لِيَـغۡفِرَ
لَهُمۡ وَلَا لِيَـهۡدِيَهُمۡ سَبِيۡلًا ؕ ﴿137﴾

(137) ఇంకా విశ్వసించిన వారు తిరస్కరించి మరల విశ్వసించి, మరల తిరస్కరించి తిరస్కారంలోనే విచ్చలవిడిగా సాగిపోతూ ఉంటే నిస్సందేహంగా అల్లాహ్ అలాంటి వారిని ఎంతమాత్రం క్షమించడు. వారికి సన్మార్గము చూపడు.

بَشِّرِ الۡمُنٰفِقِيۡنَ بِاَنَّ لَهُمۡ عَذَابًا اَلِيۡمَا ۙ ﴿138﴾

(138) వారికి బాధాకరమయిన శిక్ష ఉందని కపటులను మీరు హెచ్చరించండి.

الَّذِيۡنَ يَتَّخِذُوۡنَ الۡـكٰفِرِيۡنَ اَوۡلِيَآءَ مِنۡ دُوۡنِ
الۡمُؤۡمِنِيۡنَ ؕ اَيَبۡتَغُوۡنَ عِنۡدَهُمُ الۡعِزَّةَ فَاِنَّ
الۡعِزَّةَ لِلّٰهِ جَمِيۡعًا ؕ ﴿139﴾

(139) విశ్వాసులను వదలి తిరస్కారులను మిత్రులుగా చేసుకుంటున్నవారు, తిరస్కారుల వద్ద గౌరవం కోరుతున్నారా? వాస్తవానికి గౌరవం అయితే అల్లాహ్ కోసమే ఉంది.

(140) అల్లాహ్ తన గ్రంథంలో మీ కోసం ఈ ఆదేశాన్ని ముందే అవతరింపచేశాడు. దైవవాక్కులు తిరస్కరింపబడుతూ ఉండగా వాటిని హేళన చేస్తుండగా వారు మరో చర్చలో పడిపోయేవరకు మీరు అక్కడ కూర్చోకండి. లేకపోతే మీరు కూడా అప్పుడు వారిలాగే అయిపోతారు. నిస్సందేహంగా అల్లాహ్ అందరు తిరస్కారుల్ని, కపటుల్ని నరకంలో సమావేశపరుస్తాడు.

(141) వీరు మీ కోసం ఎల్లప్పుడు ఎదురుచూస్తూ ఉంటారు. అల్లాహ్ కనికరంతో మీకు విజయం లభిస్తే మేము మీతో లేమా? అంటారు. అదే తిరస్కారులు గనుక పై చేయిగా ఉన్నప్పుడయితే, "మేము మిమ్మల్ని అధిగమించే శక్తి కలవారం కామా? మేము మిమ్మల్ని ముస్లింల నుండి కాపాడలేదా?" అని (అవిశ్వాసులతో) అంటారు. కనుక అల్లాహ్‌యే అంతిమదినంనాడు మీ మధ్య తీర్పు చెబుతాడు. అల్లాహ్ అవిశ్వాసులకు ముస్లింలపై ఆధిక్యత పొందే అవకాశం ఏదీ ఉంచలేదు. (142) ఈ కపటులు అల్లాహ్‌ను మోసగింపచూస్తున్నారు. కాని అల్లాహ్‌యే వారిని మోసంలో పడవేస్తున్నాడు. వీరు నమాజు కోసం నిలబడినప్పుడు కాళ్ళూ చేతులూ వేళ్లాడేసి నిలబడతారు. ఇతరులకు చూపడానికి నమాజ్ చేస్తారు. అల్లాహ్‌ను కొద్దిగానే స్మరిస్తారు.

(143) వీరు విశ్వాసం, తిరస్కారాల మధ్య వ్రేలాడుతున్నారు. అటూ ఇటూ కాకుండా ఉన్నారు. ఇంకా అల్లాహ్ దారి తప్పించగోరిన వారి కోసం మీకు ఏ దారీ కనబడదు. (144) ఓ విశ్వాసులారా! విశ్వాసులను వదలి అవిశ్వాసులను మీ మిత్రులుగా చేసుకోకండి. ఏమిటి, మీరు మీకు వ్యతిరేకంగా అల్లాహ్‌కు సాక్ష్యం ఇవ్వతలచుకున్నారా?

وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكُمْ فِي الْكِتٰبِ اَنْ اِذَا سَمِعْتُمْ
اٰيٰتِ اللّٰهِ يُكْفَرُ بِهَا وَيُسْتَهْزَاُ بِهَا فَلَا تَقْعُدُوْا
مَعَهُمْ حَتّٰى يَخُوْضُوْا فِيْ حَدِيْثٍ غَيْرِهٖٓ ۖ اِنَّكُمْ
اِذًا مِّثْلُهُمْ ؕ اِنَّ اللّٰهَ جَامِعُ الْمُنٰفِقِيْنَ
وَالْكٰفِرِيْنَ فِيْ جَهَنَّمَ جَمِيْعًا ۙ ﴿140﴾
الَّذِيْنَ يَتَرَبَّصُوْنَ بِكُمْ ۚ فَاِنْ كَانَ لَكُمْ فَتْحٌ
مِّنَ اللّٰهِ قَالُوْٓا اَلَمْ نَكُنْ مَّعَكُمْ ۖ وَاِنْ كَانَ
لِلْكٰفِرِيْنَ نَصِيْبٌ ۙ قَالُوْٓا اَلَمْ نَسْتَحْوِذْ
عَلَيْكُمْ وَنَمْنَعْكُمْ مِّنَ الْمُؤْمِنِيْنَ ؕ فَاللّٰهُ
يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ ؕ وَلَنْ يَّجْعَلَ اللّٰهُ
لِلْكٰفِرِيْنَ عَلَى الْمُؤْمِنِيْنَ سَبِيْلًا ۧ ﴿141﴾ 20 ع 7 17
اِنَّ الْمُنٰفِقِيْنَ يُخٰدِعُوْنَ اللّٰهَ وَهُوَ خَادِعُهُمْ ۚ
وَاِذَا قَامُوْٓا اِلَى الصَّلٰوةِ قَامُوْا كُسَالٰى ۙ يُرَآءُوْنَ
النَّاسَ وَلَا يَذْكُرُوْنَ اللّٰهَ اِلَّا قَلِيْلًا ۙ ﴿142﴾
مُّذَبْذَبِيْنَ بَيْنَ ذٰلِكَ ۖ لَآ اِلٰى هٰٓؤُلَآءِ وَلَآ اِلٰى
هٰٓؤُلَآءِ ؕ وَمَنْ يُّضْلِلِ اللّٰهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهٗ
سَبِيْلًا ﴿143﴾
يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تَتَّخِذُوا الْكٰفِرِيْنَ اَوْلِيَآءَ
مِنْ دُوْنِ الْمُؤْمِنِيْنَ ؕ اَتُرِيْدُوْنَ اَنْ تَجْعَلُوْا لِلّٰهِ
عَلَيْكُمْ سُلْطٰنًا مُّبِيْنًا ﴿144﴾

اِنَّ الْمُنٰفِقِيْنَ فِى الدَّرْكِ الْاَسْفَلِ مِنَ النَّارِ ۚ
وَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ نَصِيْرًا ۙ﴿145﴾
اِلَّا الَّذِيْنَ تَابُوْا وَاَصْلَحُوْا وَاعْتَصَمُوْا بِاللّٰهِ
وَاَخْلَصُوْا دِيْنَهُمْ لِلّٰهِ فَاُولٰٓئِكَ مَعَ الْمُؤْمِنِيْنَ ؕ
وَسَوْفَ يُؤْتِ اللّٰهُ الْمُؤْمِنِيْنَ اَجْرًا عَظِيْمًا ﴿146﴾

مَا يَفْعَلُ اللّٰهُ بِعَذَابِكُمْ اِنْ شَكَرْتُمْ
وَاٰمَنْتُمْ ؕ وَكَانَ اللّٰهُ شَاكِرًا عَلِيْمًا ﴿147﴾

(145) ఈ కపటులు నరకంలోని అట్టడుగు స్థాయిలో ఉంటారు. వారికి సహాయకులు ఎవరూ లేకపోవడాన్ని మీరు గమనిస్తారు. (146) అయితే వారిలో పశ్చాత్తాపం చెంది తమను సంస్కరించు కున్నవారు, దైవధర్మాన్ని గట్టిగా అంటిపెట్టుకుని ఉన్నవారు, అల్లాహ్ కోసమే తమ ధర్మాన్ని ప్రత్యేకించుకున్నవారు విశ్వాసుల వెంట ఉండాలి. అతి త్వరలో అల్లాహ్ విశ్వాసులకు గొప్ప ప్రతిఫలాన్ని ప్రసాదిస్తాడు. (147) మీరు గనక అల్లాహ్‌కు కృతజ్ఞత చూపి, చిత్తశుద్ధితో విశ్వసించి నట్లయితే మిమ్మల్ని శిక్షించడానికి అల్లాహ్‌కు ఏం పట్టింది? అల్లాహ్ విలువ ఇచ్చేవాడు, సర్వం ఎరిగినవాడు.

135 – 147 ఆయత్‌ల వివరణ : మునుపటి ఆయత్‌లలో పరలోక సాఫల్యం కోసం సత్క్రియలు చేయడం అవసరం అని చెప్పబడింది. ఇప్పుడీ ఆయత్‌లలో సత్యసాక్ష్యం ఇవ్వండి అని చెప్పబడుతోంది.

అల్లాహ్ సెలవిస్తున్నాడు : "విశ్వాసులారా! న్యాయానికి కట్టుబడి ఉండండి. అల్లాహ్ ప్రీతి సంపాదించడానికి సత్యసాక్ష్యం ఇవ్వండి. ఒకవేళ వ్యవహారం మీకు వ్యతిరేకమయినదైనా సరే. లేక తల్లిదండ్రులకు వ్యతిరేకమయినా, బంధువులకు వ్యతిరేకమయినా సరే. వారు ధనికులయినా నిరుపేదలయినా, అల్లాహ్ మీకన్నా అధికంగా వారిద్దరి శ్రేయోభిలాషి."

కనుక మీరు (ఒకరిపై ప్రేమతో) పక్షపాతం చూపుతారా? కోరికల కోసం న్యాయం, ధర్మాలను త్యజిస్తారా?

ఇక ఒకవేళ (స్పష్టంగా సాక్ష్యం ఇచ్చేబదులు) డొంకతిరుగుడుగా మాట్లాడితే, విషయాన్ని వక్రీకరిస్తే, అల్లాహ్ మీ కర్మల గురించి పూర్తిగా ఎరిగి ఉన్నాడని నమ్మండి. (సూరయె నిసా 135)

ఆయత్‌ల వివరణ : తన స్వయానికి విరుద్ధంగా అంటే నేరాన్ని ఒప్పుకోవడం ఔదార్యంతో కూడుకున్న పని. తమకు వ్యతిరేకంగా, తమ తల్లిదండ్రులకు వ్యతిరేకంగా తమ ఆప్తులకు వ్యతిరేకంగా, సాక్ష్యం ఇచ్చినందువల్ల ఒక్కోసారి ప్రత్యర్థిపై సుహృద్భావ ప్రభావం పడుతుంది. అతని హృదయం మెత్తబడుతుంది.

నేరం చేసినవాడు లేదా నేరారోపణ చేసినవాడు ధనికుడయినందువల్ల ఎటువంటి రాయితీ ఇవ్వకండి. ఒక పేదవాని పేదరికం కారణంగా భయపడకండి. అల్లాహ్ ఆదేశాన్ని నెలకొల్పండి. వారికి అల్లాహ్ వారసుడు. మీ యిద్దరికన్నా ఎక్కువగా వారి శ్రేయోభిలాషి.

అవతరణకు సంబంధించిన ఉల్లేఖనాలలో వచ్చింది. ఇద్దరు మనుషులు దైవప్రవక్త (స)కు తమ వివాదం వినిపించారు. వారిలో ఒకడు ధనికుడు. రెండవ వాడు పేద, ఆయన (స) మొగ్గు పేదవాడిపై ఉంది. కారణం ఈ పేదవాడు ధనికుడిపై దౌర్జన్యం ఎలా చేస్తాడు? అని ఆయన (స) భావించడమే. ఆ సందర్భంగా ఈ ఆయత్ అవతరించబడింది. (తిర్మిజి, తైసీరుల్ ఖుర్ఆన్)

137 – 138 : దీని తర్వాత కపటుల పరిస్థితి వివరించబడింది. వారు ప్రత్యక్షంగా విశ్వాస మార్గం అవలంబించినప్పటికీ వాస్తవానికి విశ్వాసానికి దూరం అయినవారు. అందుచేత వచ్చి అనేకసార్లు మడమ తిప్పారు. కనుక ఇటువంటి విశ్వాసం, విశ్వాసమే కాదు. ఇటువంటి వారికి అల్లాహ్ మన్నింపూ లభించదు. ఇటువంటి వారికై గౌరవం, సాఫల్యాల మార్గమూ తెరచుకోదు. (తర్జుమానుల్ ఖుర్ఆన్, అబుల్ కలాం ఆజాద్)

139 – 140 : ఈనాడు కూడ ఇటువంటి వారికి కొదవ లేదు. తమ పాశ్చాత్య దొరల మెప్పుకోసం, వారి దృష్టిలో గౌరవస్థానం పొందటం కోసం ఖుర్ఆన్ హదీసుల స్పష్టమయిన ఆదేశాలను పరిహసిస్తున్నారు. అన్ ఆమ్ సూరాలో ఈ ఆదేశం అవతరించింది. (68వ ఆయత్ చూడండి) అయినప్పటికీ కపటులు ముస్లింల సమావేశాలను వదలి యూదులు, బహుదైవారాధకుల సభలకు హాజరయ్యేవారు. అక్కడ దేవుని ఆయత్‌లను పరిహసించడం జరిగేది. ఆయత్‌లో ఈ ధోరణి సూచించబడింది. ఆయత్ అందరకూ వర్తిస్తుంది. ఖుర్ఆన్, సున్నత్‌లను హేళన చేసే ఏ సభలోనయినా పాల్గొనడం హరాం. అది అవిశ్వాసులు, ముష్రికుల సభ అయినా లేక (క్రొత్త పోకడలు పోయేవారి) (బిద్అతీ) సభ అయినా.

ఒక సభలో తన ధర్మం (దీన్) గురించి చెడుగా విని, అక్కడే కూర్చుండిపోయినవాడు, మీరు చెప్పకపోయినా వాడు కపటియే. (మౌజహ్).

142 : ఈ ఆయత్‌లో కూడా కపటుల పైశాచిక చేష్టలు కొన్ని వివరించబడ్డాయి. అల్లాహ్ సెలవిస్తున్నాడు, “కపటులు అల్లాహ్‌ను మోసగించాలనుకుంటున్నారు. నోటితో అయితే విశ్వాసాన్ని వ్యక్తం చేస్తున్నారు. కాని గుండెల్లో తిరస్కారం దాచుకున్నారు. తమ బుద్ధి లేమితో మూర్ఖత్వంతో ప్రపంచంలో ముస్లింలను మోసంలో పడవేసి తమ ధన ప్రాణాలను సురక్షితం చేసుకున్నట్లే పరలోకంలో కూడా శిక్ష నుండి తప్పించుకోగలమని భావిస్తున్నారు. అల్లాహ్ కూడా వారితో అదే ఫక్కీలో వ్యవహరిస్తున్నాడు. ప్రపంచంలో వారి త్రాడును వదులు చేస్తున్నాడు. వారి మానాన వదలివేస్తున్నాడు. వారి ధన ప్రాణాలు కూడా అలాగే సురక్షితంగా ఉంటాయి. తద్వారా వారు మోసంలో పడి ఉండాలని, వారి ఠికానా నరకంలో అట్టడుగు పొర అవుతుంది.”

వీరి గుణం మరొకటి కూడా ఉంది. వారు నమాజ్ కోసం వచ్చినప్పుడు వ్రేలాడే శరీరంతో వారిని ఎవరో ఈ పనికి బలవంతంపెట్టినట్లుగా వస్తారు. వారి సంకల్పం నమాజ్ చేయాలన్నది కాదు. నమాజ్ పట్ల వారికి విశ్వాసమూ లేదు. నమాజ్‌లో వారు పఠించేదేమిటో వారు చేస్తున్నదేమిటో వాటిపట్ల శ్రద్ధ వహించరు. వారి ఉద్దేశ్యం తాము ముస్లింలమని ప్రజలను నమ్మించడమే. వారు తమ నమాజ్‌లలో దైవాన్ని స్మరించడం తక్కువ. ఖుషూ, ఖుజూ (ఏకాగ్రత, మనస్సు లగ్నం చేయడం) పాటించరు.

వారు నమాజ్‌లో ఏమి పఠిస్తున్నారో, వారికే తెలియదు. హాఫిజ్ బిన్ మర్దివియ, ఇబ్నె అబ్బాస్ (రజి) చెప్పిన దానిని నకలు చేశారు. మనిషి నమాజ్‌లో బద్ధకంగా నిలబడటం చాలా చెడ్డపని. అతడు నమాజ్‌లో సంతోషంతో కళకళలాడే మోముతో నమాజ్ చేయాలి. నమాజ్‌లో దాసుడు తన ప్రభువుతో ఊసులాడుతాడు. అల్లాహ్ అతనికెదురుగా ఉంటాడు. దాసుడు తనను పిలిచినపుడు ఆ పిలుపును వింటాడు. నమాజ్‌లో బద్ధకం వహించడం కపటి లక్షణం అనడానికి ఈ ఆయత్ ఆధారం అని హాకిం అన్నారు. ప్రామాణిక హదీసులలో ఉంది – దైవప్రవక్త (స) సెలవిచ్చారు, “కపటికి అన్నింటికన్నా భారం అనిపించేవి ఇషా మరియు ఫజ్ర్ నమాజ్‌లు” (సహీహ్ బుఖారీ – హ.నెం. 617) ఇంకా ఇమామ్ మాలిక్ (రజి) ఉల్లేఖించారు. దైవప్రవక్త (స) సెలవిచ్చారు, “అది కపటుల నమాజ్, అది కపటుల

నమాజ్. మనిషి కూర్చుని ఉన్నప్పుడు, సూర్యబింబం ఎర్రబడినపుడు షైతాను రెండు కొమ్ముల మధ్యకు చేరినపుడు లేచి టకటకా నాలుగు కుమ్ములు కుమ్మటం, అందులో అల్లాహ్‌ను బహుకొద్దిగా స్మరిస్తారు." (సహీహ్ అబూదావూద్ – హ.నెం413)

ఆయన (సల్లం) సెలవిచ్చారు, "నాలుగు లక్షణాలు ఉన్నవాడు స్వచ్ఛమయిన కపటి. వాటిలో ఒకటి అయినా ఉన్నవాడిలో కాపట్యపు లక్షణం ఉన్నట్లే." అవేమంటే –

1. అతనికి అమానతు (అప్పగింత) ఇవ్వబడినప్పుడు అందులో ద్రోహానికి పాల్పడటం.

2. మాట్లాడితే అబద్ధం పలకడం.

3. ఏదయినా వాగ్దానం చేస్తే నెరవేర్చక పోవడం.

4. తగవు పడితే సత్యం, ధర్మాలను వదలి, అబద్ధం, అధర్మాల బాటను అవలంబించడం. (సహీహ్ బుఖారీ – హ.నెం. 33)